

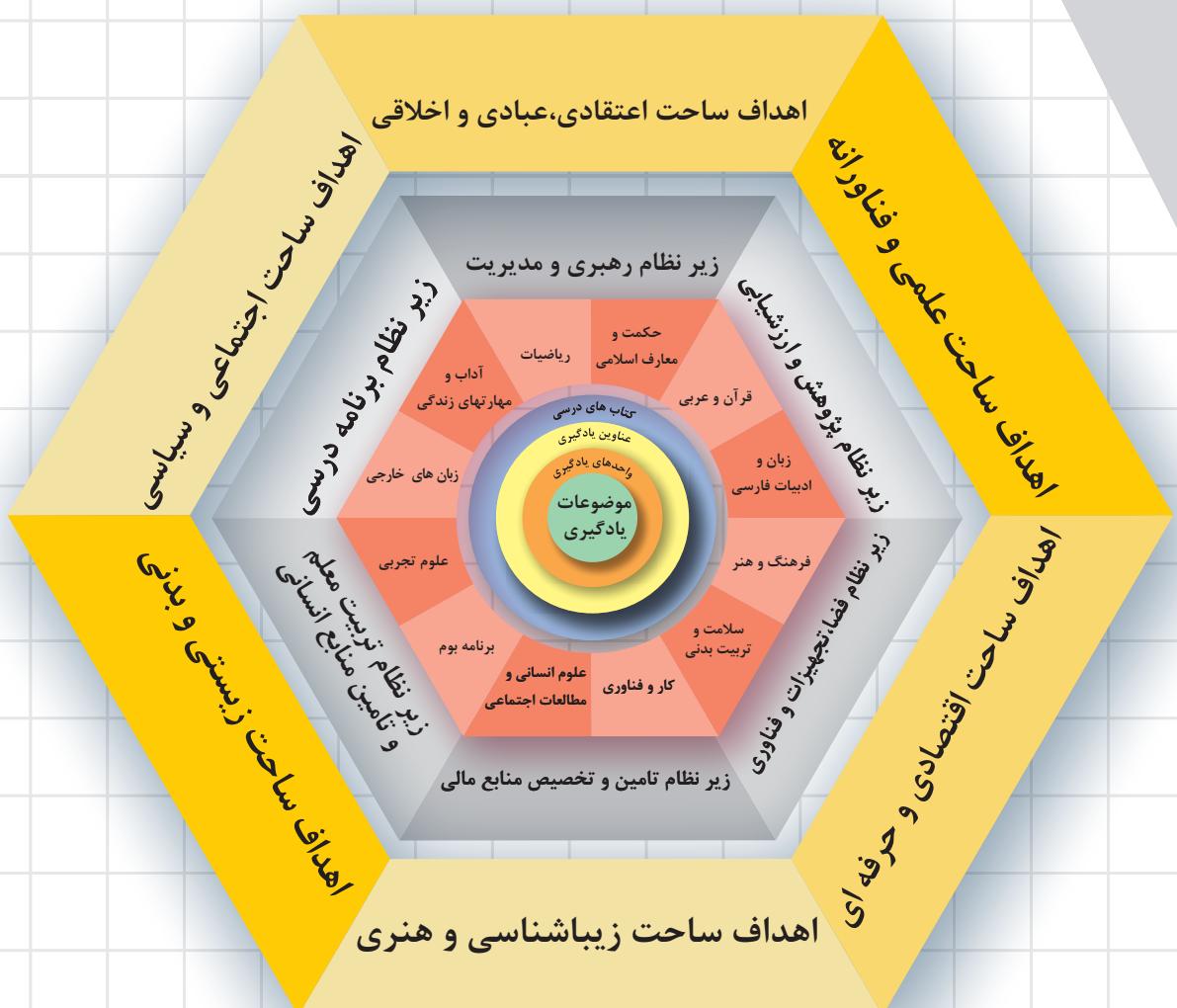

از طراحی تا ارزشیابی

پایه نهم

مبتنی بر واحدهای یادگیری کتاب های درسی

ویژه مدرسه - فروردین ۱۳۹۹

فهرست مطالب

دستنامه طرح درس نویسی هر درس

سخنی با مدیریت و رهبر آموزشی مدرسه

رویکرد سیستمی به عنوان یکی از کارآمدترین و جدیدترین سبکهای مدیریتی در گردانندگی مدارس بهشمار می‌رود. این رویکرد، یک نگرش کل نگرانه در اختیار مدرسه قرار می‌دهد تا بتواند مدرسه را با همه عناصر و فرایندهای پیچیده آن به ویژه فرایند اصلی سیستم یعنی طراحی، اجرا و ارزشیابی یاری نماید. سیستم طراحی آموزشی را به طور ساده می‌توان در تصویر زیر مشاهده کرد:

"اهداف قصد شده آموزشی" در مدرسه، اهداف آموزشی کتاب‌های درسی (بر اساس حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی به عنوان یکی از زیرنظام‌های سند تحول بنیادین آموزش و پرورش) می‌باشد. در این مجلد، اهداف کتاب درسی در قالب مفهومی تحت عنوان **واحدهای یادگیری** طراحی و ارتباط آن‌ها با بالادست یعنی کتاب درسی و برنامه درسی ملی و ارتباط آن‌ها با پایین‌دست یعنی موضوعات و اهداف آموزشی ترسیم شده است. سوال اساسی در رابطه با "اهداف قصد شده" یعنی فرایند طراحی و برنامه‌ریزی آموزشی مدرسه این است که:

«دست‌اندرکاران مدرسه چقدر با اهداف قصد شده کتاب‌های درسی آشنا هستند؟»

پاسخگویی به این سوال، گام اول طراحی آموزشی در مدرسه به شمار می‌رود. با پاسخگویی به این سوال می‌توان به راحتی همه دستاندرکاران مدرسه را در اجرای بهتر برنامه قصد شده یاری کرد. در راستای پشتیبانی از مدارس در پاسخگویی به سوال مذکور، مجلد "از طراحی تا ارزشیابی" با اهداف زیر تدوین گردیده است:

- آشنایی با اهداف آموزشی کتاب‌های درسی در قالب واحدهای یادگیری
  - آشنایی با نقشه مفهومی عناوین یادگیری، واحدهای یادگیری و موضوعات یادگیری کتاب‌های درسی
  - آشنایی با طرح درس‌نویسی، پر اساس طرح درس‌های نیمه ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری

پیشنهاد می‌شود معلمان در طول تابستان با مطالعه دستنامه این مجلد و شرکت در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت راهنمای عملی نگارش طرح درس (در سامانه مدارس یادگیرنده مرآت به نشانی ltms.ir)، طرح درس‌های خود را بر اساس واحدهای پادگیری به منظور اجرای آن در طول سال تحصیلی مناسب با "اهداف قصد شده" طراحی نمایند.

پس از طراحی و برنامه‌ریزی "اهداف آموزشی قصد شده" و اجرای آن در طول سال تحصیلی توسط دستاندرکاران آموزشی مدرسه، ارزشیابی میزان تحقق آن‌ها به منظور رصد و مراقبت از برنامه درسی ملی در مدرسه، لازم و ضروری می‌باشد و سوال اساسی در رابطه با "اهداف کسب شده" در فرایند آموزشی مدرسه مطرح می‌شود:

«چقدر از اهداف قصد شده کتاب‌های درسی، در مدرسه تحقق یافته است؟»

یا به عبارتی هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟ و یا هر معلم چقدر از واحدهای یادگیری قصد شده هر کتاب درسی را به آموزش گرفته است؟ گرچه محور اصلی این سوال اساسی، دانش آموز یا یادگیرنده است، اما در واقع این سوال باید به طور مستمر توسط همه دستاندرکاران آموزشی مدرسه پاسخ داده شود (دانش آموز با خودارزیابی از خود، معلم با انواع ارزشیابی‌های کلاسی و در نهایت مدرسه با رصد و ارزشیابی‌های مدرسۀ محور). در واقع ارزشیابی بخشی از فرایند آموزش تلقی می‌گردد، به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است. در راستای پشتیبانی از مدارس در پاسخگویی به این سوال، خدمات ارزشیابی زیر ارائه می‌گردد:

- **اپلیکیشن:** به منظور خودارزیابی دانشآموزان در هر واحد یادگیری؛
- **آزمون هماهنگ:** به منظور ارزشیابی عملکرد مدرسه در یک دوره آموزشی مبتنی بر واحدهای یادگیری؛
- **بسته ارزشیابی تشریحی:** به منظور ارزشیابی همه سطوح یادگیری مبتنی بر واحدهای یادگیری

ارائه بازخورد مؤثر همراه با بازآموزی هدفمند از اهمیت ویژه‌ای در ارزشیابی‌های آموزشی برخوردار است. درگیر کردن مؤثر دانشآموزان در فرایند یادگیری، توانا کردن دانشآموزان در ارزیابی از خود، آگاه کردن معلمان از وضعیت آموزشی کلاس درس متناسب با هر واحد یادگیری و ... همه به ارتقای آموزش در مدرسه یاری می‌رسانند. در این راستا پس از اجرای ارزشیابی‌ها، **کارپوشه الکترونیکی** به منظور تجمعیت نتایج آزمون‌ها با قابلیت دسترسی طبقه‌بندی شده با ویژگی‌های زیر ارائه می‌گردد:

- ارائه میزان تسلط در هر واحد یادگیری به ازای خودارزیابی‌ها در اپلیکیشن و سؤال‌های آن واحد یادگیری در آزمون هماهنگ
- قابلیت مشاهده سوال و پاسخ تشریحی خودارزیابی‌ها و آزمون‌های هماهنگ به ازای هر واحد یادگیری
- ارائه پاسخ ویدیویی آموزشی برای سوال‌های پیشرفته آزمون به منظور بازآموزی هدفمند
- امکان مقایسه عملکرد هر دانشآموز با خود در هر واحد یادگیری و در طول سال تحصیلی
- ارائه گزارش‌های توصیفی به منظور بازخورد هدفمند
- امکان ذخیره نتایج عملکرد به ازای هر واحد یادگیری در سنوات مختلف

واحدهای یادگیری کتاب‌های درسی و اسناد بالا دستی

نهاد تعلیم و تربیت در هر جامعه‌ای می‌تواند محور توسعه و رشد آن جامعه باشد، چرا که گستره فعالیت این نهاد، تمام عرصه‌های زندگی را در بر می‌گیرد. در اهمیت وجود فلسفه تربیت برای هر نظام آموزشی باید گفت که وجود چنین فلسفه‌ای به عنوان اساس آموزش‌پرورش، منجر به هدفمند شدن و انسجام فعالیت‌های بخش‌های مختلف نظام تربیتی می‌شود. نظام آموزشی متكی بر فلسفه نه تنها اهداف و موازین تربیتی را با دید نقادانه انتخاب و تعیین می‌کند، بلکه برای تحقق آن‌ها، رهنمودهای کلی نیز نشان می‌دهد. طی سه دهه گذشته، نهادهای سیاستگذار در حوزه تعلیم و تربیت ایران، تلاش‌های فراوانی را در این جهت انجام داده‌اند که از بنیادی ترین آن‌ها در سال‌های اخیر، تدوین «سند تحول بنیادین آموزش‌پرورش جمهوری اسلامی ایران» است. این سند در سال ۱۳۹۰ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و به وزارت آموزش‌پرورش برای اجرا ابلاغ شد.

سند مذکور در صدد است با بازخوانی و بازتولید تمام مؤلفه‌ها و عوامل آشکار و پنهان نظام تعلیم و تربیت، اعم از مبانی نظری و فلسفی، اهداف، اصول، رویکردها، روش‌ها و ... زمینه تربیت آگاهانه و آزادانه، نسلی مؤمن، خلاق، فعال، با نشاط، شایسته و وفادار به ارزش‌های ایران اسلامی را متناسب با تحولات محیطی و نیازهای زمان، تا رسیدن به مراتبی از حیات طیبه فراهم آورد. انجام این رسالت خطیر، از منظر سازمانی، نیازمند آموزش و پرورشی با کیفیت، چابک، کارآمد و اثربخش، مشارکت‌جو و رقابت‌پذیر و برخوردار از فناوری‌های نوین و بهره‌مند از آخرین یافته‌های علمی و پژوهشی است. سند تحول بنیادین، منادی چنین نهاد فرهنگی - تربیتی و تحقق بخش تحولات اساسی و همه‌جانبه در نظام آموزش‌پرورش کشور در افق ۱۴۰۴ است.

در این سند در یک نگاه کلی مفهوم تعلیم و تربیت در شش ساحت طبقه‌بندی شده است. این شش وجه در فرایند یادگیری و تربیتی بسیار مهم است و دانستن آن به مدرسه کمک می‌کند که در طراحی آموزشی خود هدفمند عمل نماید. این شش وجه عبارت‌اند از: وجه اعتقادی، عبادی و اخلاقی؛ وجه اجتماعی و سیاسی؛ وجه زیستی و بدنی؛ وجه زیباشناسی و هنری؛ وجه اقتصادی و حرفه‌ای در پایان هم وجه علمی و فناورانه.

به عبارت دیگر، تعلیم و تربیت به معنای کلی از شش ساحت تشکیل می‌شود که مدرسه می‌بایست بتواند در طراحی آموزشی مدرسه از این ساحت‌ها بهره‌مند گردد. این ساحت‌ها در قالب تعریف، قلمرو و رویکرد آن به شرحی که در ادامه می‌آید، می‌باشند:

۱. اعتقادی، عبادی و اخلاقی

- **تعريف:** ساحت تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی ناظر بر رشد و تقویت مرتبه قابل قبولی از جنبه دینی و اخلاقی حیات طبیبه در وجود متربیان؛
- **قلمرو:** عقاید و ارزش‌های دینی، ایمان، تقدیم عملی به احکام، مناسک و ارزش‌های دینی، رعایت اصول و آداب اخلاقی در زندگی روزمره در ابعاد فردی و اجتماعی، تلاش پیوسته برای خودسازی براساس نظام معیار؛
- **رویکرد:** فطرت‌مداری، تعالی مراتبتی، جامع بودن بین روش موضوعی و روش تلفیقی؛
- **دین‌داری و دین‌ورزی + اخلاق = ساحت تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی**

۲. اجتماعی و سیاسی

- **تعريف:** ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی ناظر به کسب شایستگی‌هایی است که متربیان را قادر می‌سازد تا شهروندانی فعال و آگاه باشند و در فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی مشارکت کنند.
- **قلمرو:**
  - ارتباط مناسب با دیگران (اعضای خانواده، خویشاوندان، دوستان، همسایگان، تعامل شایسته با نهاد دولت و سایر نهادهای مدنی و سیاسی؛
  - کسب دانش و اخلاق اجتماعی و مهارت‌های ارتباطی.
- **رویکرد و جهت‌گیری** ساحت تربیت اجتماعی و سیاسی، تربیت برای عضویت فضیلت‌مدارانه در «خانواده صالح و جامعه صالح» است.

۳. زیستی و بدنی

- **تعريف:** ساحت تربیت زیستی و بدنی ناظر به حفظ و ارتقای سلامت و رعایت بهداشت جسمی و روانی متربیان در قبال خود و دیگران، تقویت قوای جسمی و روانی، مبارزه با عوامل ضعف و بیماری، حفاظت از محیط زیست و احترام به طبیعت.
- **قلمرو:**
  - تربیت جنسی؛
  - سلامت فردی و اجتماعی؛
  - بهداشت زیست‌محیطی؛
  - زیست‌بوم شهری (احساس مسئولیت در قبال حفظ زیست‌بوم شهری، آگاهی مصرف و ...);
  - منابع طبیعی و شناخت طبیعت.
- **رویکرد:** تعامل مستمر روح و بدن.

۴. زیباشناسی و هنری

- **تعریف:** ساحت تربیت زیباشناسی و هنری، ناظر بر رشد قوه خیال و پرورش عواطف، احساسات و ذوق زیبایی‌شناسی متربیان است.
- **قلمرو:** تولید هنر، تاریخ هنر، زیبایی‌شناسی، نقد هنر
- **رویکرد:** تربیت هنری موضوع محور، پرورش ادراک زیبایی‌شناسی همه متربیان نه پرورش هنرمند حرفه‌ای، دریافت احساس و معنا به عنوان مبنای سیاست‌گذاری، تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی.

۵. اقتصادی و حرفه‌ای

- **تعریف:** ساحت تربیت اقتصادی و حرفه‌ای ناظر به رشد توانایی متربیان در تدبیر امر معاش و تلاش اقتصادی و حرفه‌ای (درک و فهم مسائل اقتصادی، مهارت حرفه‌ای، اخلاق حرفه‌ای، توان کارآفرینی، پرهیز از بیکاری و بطالت و ...);
- **قلمرو:** بعد اقتصادی و معیشتی؛
- **رویکرد:** کلی‌گرا و تلفیقی با مشخصه‌های:
  - به حساب آوردن نیازهای فردی، تحول مشاغل و حرفه‌ها در جامعه؛
  - تلفیق تربیت اقتصادی و حرفه‌ای با تربیت رسمی و عمومی در همه مراحل تربیت رسمی و عمومی؛
  - توجه به تجربه کاری به عنوان بخشی از فرایند یادگیری؛
  - ایجاد شایستگی یادگیری مدام‌العمر؛

به جای رویکرد دانش‌محور یا مهارت مدار خشک و محصور شده در یک دوره زمانی مشخص که نتیجه آن توسعه و تعالی کلیه ظرفیت‌های وجودی متربیان در راستای اصلاح و بهبود مستمر موقعیت خود و دیگران است.

۶. علمی و فناورانه

▪ **تعریف:** ساحت تربیت علمی و فناوری ناظر به کسب شایستگی‌ها، صفات، توانمندی‌ها و

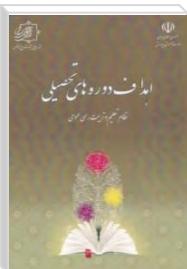
مهارت‌هایی است که متریابان را در موارد زیر یاری می‌نماید:

- شناخت و بهره‌گیری و توسعه نتایج تجارب بشر در عرصه علم و فناوری؛
- رشد توانمندی در راستای فهم دانش‌های پایه و عمومی؛
- کسب مهارت دانش‌افزایی؛
- به کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی؛
- توان تفکر انتقادی؛
- آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری؛
- کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی.

▪ **رویکرد:** کلی‌نگر و تلفیقی در چارچوب نظام معیار اسلامی دارای مشخصه‌هایی از قبیل:

- تلفیق نظر و عمل، تلفیق علم و فناوری؛
- تأکید بر هماهنگی علم و دین؛
- توجه متعادل و متوازن به رویکردهای پژوهش کمی و کیفی؛
- تلفیق مهارت، دانش و نگرش به ویژه تلفیق بین مهارت‌های فرایندی؛

لازم به ذکر است برای این ساحت‌ها متناسب با هر مقطع تحصیلی، اهدافی تحت عنوان «اهداف دوره‌های تحصیلی» مدون شده است. جدول اهداف چهار مقطع در شش ساحت در ادامه آمده است:

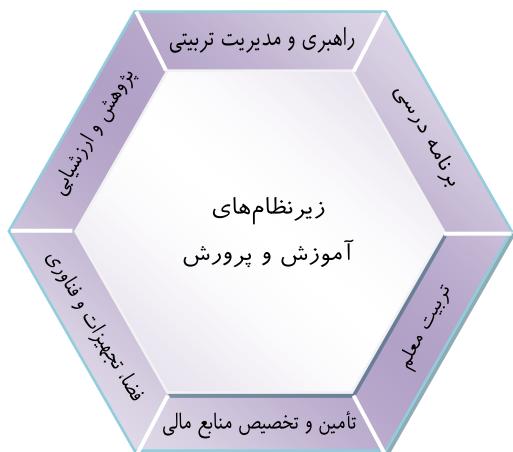
اهداف دوره تحصیلی دوره اول ابتدایی	ساحت تعلیم و تربیت
<ol style="list-style-type: none"> با صفات مهربانی، بخشنده‌گی، دانایی و توانایی خداوند آشنا شود و احساس اطمینان و آرامش حاصل از آن را ابراز نماید. با شناخت روش زندگی و آموزه‌های اخلاقی پیشوایان دینی (آداب و رفتار فردی و اجتماعی، راستگویی، نظم و پشتکار)، تأثیر آن را در رفتار خود نشان دهد. با قرائت صحیح نماز و آیات آسان قرآن، آموخته‌های قرآنی خود را در زندگی به کار گیرد. 	 اعتقادی، عبادی و اخلاقی
<ol style="list-style-type: none"> با مشاهده اشیاء اطراف، پدیده‌های طبیعی، فرهنگی و هنری ساده، دریافت حسی خود و لذت حاصل از آن را با زبان هنر ابراز کند. با تغییر سازنده در محیط و اشیاء اطراف، قدرت تخیل، تجسم و خلاقیت خود را پرورش دهد. 	 زیبایی‌شناسی و هنری
<ol style="list-style-type: none"> با شناسایی ویژگی‌ها، نیازها و توانمندی‌های جسمی- حرکتی خود، رفتارهای متناسب با آن را برای حفظ شادابی، ارتقای سطح سلامت و توانایی‌های بدنی خویش به عنوان امانت الهی انجام دهد. با کسب آگاهی نسبت به محیط زیست، تأثیر عملکرد خود بر محیط زندگی را بررسی کند و نتایج آن را به کار گیرد. 	 زیستی و بدنی
<ol style="list-style-type: none"> با بهره‌گیری از مهارت پایه یادگیری، پدیده‌های طبیعی و روابط ریاضی را مطالعه کند و یافته‌های خود را با دیگران به اشتراک بگذارد. با کسب مهارت‌های پایه فناوری، پرسشگری و خلاقیت، فرایند تولید یک محصول را تجربه کند. 	 علمی و فناورانه
<ol style="list-style-type: none"> با ایفای نقش خود به عنوان عضوی از گروه (خانواده، دوستان، مدرسه)، احساس تعلق خود را نسبت به گروه با رفتار همدلانه، محترمانه و مشارکت‌جویانه نشان دهد. با رعایت نظم و قانون در روابط خانوادگی و اجتماعی (محیط زندگی و مدرسه) وظایف خود را در قبال دیگران انجام دهد. با شناخت خود به عنوان یک شهروند ایرانی، تعلق خاطر خود را نسبت به وطن و نمادهای آن نشان دهد. 	 اجتماعی و سیاسی
<ol style="list-style-type: none"> با درک مفاهیم پایه اقتصاد (فایده، هزینه، مصرف)، روش‌های مصرف بهینه را در زندگی شخصی و خانوادگی به کار گیرد. با کسب مهارت‌های ساده کارآفرینی، قدرت تخیل و خلاقیت خود را برای تولید یک محصول یا خدمت به کار گیرد. 	 اقتصادی و حرفه‌ای

ساحت تعلیم و تربیت	اهداف دوره تحصیلی دوره دوم ابتدایی
اعتقادی، عبادی و اخلاقی	۱. با درک مفهوم اولیه هر یک از اصول دین، پذیرش و احساس تعلق خاطر خود نسبت به آن را نشان دهد. ۲. با مطالعه روش زندگی و آموزه‌های اخلاقی پیشوایان دینی (عزت نفس، تکریم والدین، احترام به طبیعت و دیگران، وفای به عهد) و شناخت احکام مورد نیاز، الگوهایی را برای عمل صالح شناسایی کند و در زندگی به کار گیرد. ۳. با قرائت صحیح و روان، درک مفاهیم عینی و انس با قرآن کریم، آموزه‌های آن را در زندگی به کار گیرد.
زیبایی‌شناسی و هنری	۱. با شناسایی و درک اهمیت عناصر زیبایی‌ساز در پیرامون خود، فضای زندگی خویش را بهبود بخشد. ۲. با خلق یک اثر هنری با استفاده از معیارهای زیبایی‌شناسی، قدرت تخیل، تجسم و ایده‌پردازی خود را تقویت کند. ۳. با شناخت اصول اولیه زیبایی‌شناسی، یک پدیده طبیعی یا اثر هنری را بررسی و چگونگی تأثیر آن را بر خود توصیف کند.
زیستی و بدنی	۱. با شناسایی ویژگی‌ها، نیازها و توانمندی‌های جسمی- حرکتی و روانی خود، الگوی رفتاری متناسب با موقعیت‌های مختلف را انتخاب کند و سطح سلامت و شادابی خود را ارتقاء دهد. ۲. با مشارکت در طرح‌ها و برنامه‌های بهداشت، سلامت، تفریحات سالم، تربیت بدنی و فعالیت‌های ورزشی، تأثیرگذاری آن را بر سلامت خود و دیگران مورد بررسی قرار دهد. ۳. با شناسایی محیط زندگی خود، تأثیر الگوی رفتاری خویش بر محیط زیست به مثابه آیات الهی را تبیین کند و عملکرد خود را بهبود بخشد.
علمی و فناورانه	۱. با استفاده از مهارت‌های کار علمی و تفکر، پدیده‌های طبیعی (آیات الهی) و الگوها و روابط ریاضی را مطالعه کند و نتایج آن را برای حل مسائل روزمره زندگی بکار گیرد. ۲. با استفاده از مهارت‌های کار با دیگران، ایده‌ها و یافته‌های حاصل از فعالیت‌های علمی- پژوهشی (فردی و گروهی) را با دیگران به مشارکت بگذارد. ۳. با استفاده از یافته‌های علمی و فناورانه و بهره‌گیری از مهارت‌های پایه فناوری، کالاها و وسائل مورد استفاده در زندگی روزمره را بررسی و ایده‌هایی برای بهبود کیفیت و استفاده مسئولانه از منابع پیشنهاد کند.
اجتماعی و سیاسی	۱. با شناخت حقوق و مسئولیت‌های خود در زندگی خانوادگی و اجتماعی و بکارگیری رفتار سازنده و مسالمت‌جویانه، از قوانین و مقررات به صورت آزادانه و سازنده پیروی کند. ۲. با شناخت تغییرات محیط طبیعی و اجتماعی در گذر زمان، تأثیر آن را در زندگی خود تبیین کند. ۳. با کسب مهارت‌های شهروندی، نقش‌ها و وظایف خود را در قبال جامعه محلی با مشارکت در فعالیت‌ها و برنامه‌های زیست محیطی، فرهنگی، سیاسی اجتماعی انجام دهد.
اقتصادی و حرفه‌ای	۱. با شناسایی مفاهیم عمومی اقتصاد (تولید، توزیع و مصرف) و درک نقش مسئولیت‌پذیری و انضباط مالی در فعالیت‌های اقتصادی، روش‌هایی را برای حل مسائل ساده اقتصادی شناسایی کند و به کار گیرد. ۲. با کسب مهارت‌های اصلی کارآفرینی، قدرت تخیل و خلاقیت خود را برای تولید یک محصول یا خدمت اجرا و نتایج آن را تحلیل کند. ۳. با درک مفاهیم اخلاق اقتصادی (کار و تلاش، رعایت حق‌الناس، نیکوکاری، امانتداری، پرهیز از اسراف و تبذیر)، رفتار خود در زندگی شخصی و ارتباط با دیگران را بر مبنای آن سازمان دهد و عمل کند.

اهداف دوره تحصیلی دوره متوسطه اول	ساحت تعلیم و تربیت
<p>۱. با شناخت کلی نظام معارف دینی و چگونگی تأثیر آن بر انتخاب‌ها و تصمیم‌ها در زندگی انسان، توانایی شکل‌دهی به هویت دینی و اخلاقی خود را کسب کند.</p> <p>۲. با بررسی گفتار و سیره پیشوایان دینی (حق‌الناس، کرامت نفس، جدیت، قانون‌گرایی، امرارمعاش، حفظ سلامت فردی، جمعی و زیست محیطی) ملاک‌هایی را برای انتخاب سک زندگی شخصی و اجتماعی خود انتخاب و با عمل به آنها، میزان تأثیر آن را ارزیابی کند.</p> <p>۳. با قرائت صحیح و روان قرآن کریم و تدبیر در آیات موضوعی، آموزه‌های قرآنی را در زندگی به کار گیرد و به رعایت احکام مورد نیاز و اقامه نماز (فرادا و جماعت) اهتمام ورزد.</p>	 اعتقادی، عبادی و اخلاقی
<p>۱. با بکارگیری اصول زیبایی‌شناسی و ارزشی، محیط زندگی خود را تغییر دهد و تأثیر آن را در بهبود کیفیت زندگی و دستیابی به آرمش روحي و روانی ارزیابی کند.</p> <p>۲. با بهره‌گیری از قدرت تخیل، تجسم و ایده‌پردازی خود، اثر فرهنگی هنری خلق کند و بعد زیبایی‌شناسی آن را توصیف نماید.</p> <p>۳. با انتخاب آثار فرهنگی هنری، آنها را بر مبنای اصول زیبایی‌شناسی و ارزشی بررسی و تأثیر آن را بر هویت خویش توصیف کند.</p>	 زیبایی‌شناسی و هنری
<p>۱. با شناسایی معیارهای زندگی سالم، سطح سلامت جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی خود را بررسی و روش‌هایی را برای شکل‌دهی به هویت خود انتخاب کند و به کار گیرد.</p> <p>۲. با پذیرش مسئولیت در قبال سلامت و بهداشت جامعه، در برنامه‌های ارتقای سلامت، تفریحات سالم و تربیت بدنی، سالم‌سازی محیط زیست (محله / مدرسه) مشاکت کند و روش‌هایی را برای بهبود کیفیت زندگی فردی و اجتماعی به کار گیرد.</p> <p>۳. با شناسایی معیارهای محیط زیست سالم و بررسی تأثیر الگوی رفتاری خود و دیگران بر سامانه‌های زیست محیطی محلی و منطقه‌ای، راه حل‌هایی را برای حفظ و بهسازی زیستگاه خود به کار گیرد.</p>	 زیستی و بدنی
<p>۱. با استفاده از راهبردهای تفکر، الگوها و روابط حاکم بر پدیده‌ها را شناسایی کند و یافته‌های خود را برای حل مسائل و توسعه علمی به کار گیرد.</p> <p>۲. در فرایند کار مشارکتی با بررسی ایده‌ها و یافته‌های علمی - فناورانه یا گزاره‌های علمی و پژوهشی، دیدگاه‌های خود را ارائه و برای پاسخ به پرسشی جدید، طرح مطالعاتی و پژوهشی تهیه و اجرا کند.</p> <p>۳. با بررسی فرایندها، قوانین، اصول علمی و فناورانه بکار گرفته شده در تولید یک محصول، روش‌هایی را برای بهینه‌سازی آن بکار گیرد.</p>	 علمی و فناورانه
<p>۱. با مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی هویت‌ساز، نوعدوستی، ایثار و مسئولیت‌پذیری در قبال دیگران را تجربه کند و با پرهیز از روحیه فردگرایی، توانایی تصمیم‌گیری مبتنی بر خرد جمعی خود را توسعه دهد.</p> <p>۲. با شناخت وظایف و مسئولیت‌های خود در قبال زیست اجتماعی، روش‌هایی برای تأثیرگذاری بر بهبود سبک زندگی اجتماعی و حفاظت از خود و دیگران در برابر مسائل و آسیب‌های اجتماعی انتخاب کند و به کار گیرد.</p> <p>۳. با بررسی علل تکوین، تغییر و تداوم محیط طبیعی، اجتماعی، سیاسی و آشنایی با قانون اساسی و ساختار سیاسی کشور، درک خود را از روند تغییرات و تأثیرات آن بر زیست اجتماعی بیان کند.</p> <p>۴. با شناخت شاخص‌های هویت ملی (ایرانی- اسلامی)، عملکرد خود را در راستای حفظ و ارتقای آن مورد بررسی قرار دهد.</p>	 اجتماعی و سیاسی
<p>۱. با شناسایی مفاهیم اصلی اقتصاد خانواده و درک شیوه‌های مالیه شخصی (پسانداز و مدیریت ریسک)، مصادیق آن را در زندگی به کار گیرد و در بهبود اقتصاد خانواده فعالانه مشارکت نماید.</p> <p>۲. با شناخت از حرفه‌ها، مشاغل و کسب صلاحیت‌های فنی پایه در تولید و عرضه محصول، متناسب با عالیق، استعدادها و جنسیت، برای انتخاب مسیر شغلی آینده خود برنامه‌ریزی کند.</p> <p>۳. با شناخت مفاهیم کلیدی رفتار اقتصادی سازنده (شکر، قناعت، تعاؤن، منافع جمعی، رعایت حلال و حرام و حمایت از تولید ملی)، تأثیر آنها را در امور فردی، خانوادگی و اجتماعی تحلیل کند و روش‌هایی را برای بهسازی رفتارهای اقتصادی پیشنهاد دهد.</p>	 اقتصادی و حرفه‌ای

اهداف دوره تحصیلی دوره متوسطه دوم	ساحت تعلیم و تربیت
<p>۱. با درک وجه استدلالی و عقلانی معارف دینی، در مواجهه با پرسش‌ها و مسائل، پاسخ‌های متقاعدکننده‌ای را با تکیه بر منابع و شواهد دینی ارائه کند و تأثیر آن را مورد ارزیابی قرار دهد.</p> <p>۲. با الگوگیری از سیره پیشوایان دینی، نقش ایشان را در احیای دین و ترسیم آینده بشریت (جامعه عدل مهدوی: عدالت‌خواهی، ظلم‌ستیزی، صلح‌جویی، عمران و آبادی) تبیین کند و دلالت‌های آن را در موقعیت‌های مختلف زندگی فردی و اجتماعی به کار گیرد.</p> <p>۳. با باور به ظرفیت‌های قرآن و جاوادتگی دین اسلام (جامعیت، ثبات، سازگاری با فطرت، پویایی نسبت به نیازهای حال و آینده) قادر است از آن برای حل نمونه‌ای از مسائل دنیای امروز استفاده کند.</p>	 اعتقادی، عبادی و اخلاقی
<p>۱. با مطالعه آثار و مسائل حوزه هنر (رابطه هنر با: فناوری، اقتصاد، فرهنگ، اخلاق ...)، آن‌ها را بر اساس اصول زیبایی‌شناسی و ارزشی، نقد و تأثیر آن را بر خود و جامعه ارزیابی کند.</p> <p>۲. با بکارگیری قدرت تخیل و ذوق هنری، اثری فرهنگی هنری را خلق کند و آن را بر اساس معیارهای زیبایی‌شناسی مورد ارزیابی قرار دهد.</p> <p>۳. با انتخاب و بررسی آثار فرهنگی هنری بر مبنای اصول ارزشی و زیبایی‌شناسی، نقش هنر را به عنوان زبان مشترک میان انسان‌ها در بستر زمان و مکان تبیین نماید.</p>	 زیبایی‌شناسی و هنری
<p>۱. عوامل فرهنگی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی تأثیرگذار بر سلامت و توانایی جسمانی، روانی، اجتماعی و معنوی خود را شناسایی کند و با به کارگیری راهبردهای زندگی شایسته، به الگوی رفتاری پایداری دست یابد.</p> <p>۲. با مشارکت در طرح‌ها و برنامه‌های بهبود سبک زندگی، تفریحات سالم، تربیت‌بدنی و ورزش، سالم‌سازی محیط زیست و عام‌المنفعه مسئولیت‌های خوبی را نسبت به حفظ آفریده‌های خداوند و سلامت خود، خانواده و جامعه انجام دهد و میزان تأثیرگذاری آن را ارزیابی کند.</p> <p>۳. با مطالعه مسائل و مشکلات محیط زیست در سطح ملی و جهانی و شناخت کارکرد نهادهای اجتماعی، به عنوان دوستدار و فعل زیستمحیطی برای اصلاح و بهبود پایدار آن ایفای نقش کند.</p>	 زیستی و بدنی
<p>۱. با تحلیل و ارزیابی الگوها و روابط حاکم بر پدیده‌های انسانی، طبیعی (آیات الهی) و حل مسائل ریاضی از مدل‌سازی برای شناخت و حل مسائل واقعی زندگی استفاده کند.</p> <p>۲. طی یک فرایند کار مشارکتی در سطح مدرسه، ایده‌ها و یافته‌های علمی- فناورانه را درباره یک موضوع مطالعه و آزمایش کند و یافته‌های خود را با رعایت اخلاق علمی در سطح فرامدرس‌های ارائه کند.</p> <p>۳. با بهره‌گیری از سواد فناوری و بررسی وضعیت آینده / تحولات علمی و فناوری، ایده خود را در قالب یک طرح یا محصول ارائه کند.</p>	 علمی و فناورانه
<p>۱. با شناخت حقوق و مسئولیت‌های خود در زندگی اجتماعی- سیاسی، مسائل جامعه (مشکلات و آسیب‌های اجتماعی، زیستمحیطی و ...) را شناسایی کند و وظایف خود را برای حل آن‌ها در راستای حفظ امنیت و منافع ملی، وحدت و انسجام اجتماعی انجام دهد.</p> <p>۲. با بهره‌گیری از شیوه کنش اقتصادی در تعاملات اجتماعی- سیاسی، مهارت گفتگو و مشارکت سازنده در فعالیت‌های جمعی و مدیریت مشارکتی را تجربه کند.</p> <p>۳. با تحلیل سازوکارهای تکوین، تداوم و تغییر زندگی اجتماعی- سیاسی، موقعیت مکانی/ زمانی را انتخاب کند و وظایف و مسئولیت‌های اجتماعی- سیاسی مترتب بر آن را در سطح خانوادگی، محلی، ملی و بین‌المللی انجام دهد.</p> <p>۴. با تحلیل و ارزیابی فرهنگ و تمدن ایرانی- اسلامی و سیر تحول آن، روش‌هایی را برای صیانت و گسترش این فرهنگ و تعامل میان فرهنگی در سطح محلی، ملی و بین‌المللی پیشنهاد کند.</p>	 اجتماعی و سیاسی
<p>۱. با درک ابعاد و روند شکل‌گیری مسائل و تحولات اقتصادی در فضای واقعی و مجازی، الگوی رفتار اقتصادی خود، خانواده و جامعه را بررسی کند و روش‌هایی برای تدبیر معاش حلال به کار گیرد.</p> <p>۲. با شناسایی تحولات عرصه اشتغال و سرمایه‌گذاری، صلاحیت‌های حرفه‌ای خود را ارزیابی و برای کسب و کار و نقش افزاینی اقتصادی در آینده برنامه‌ریزی کند.</p> <p>۳. با شناخت عمومی از بخش‌ها و سیاست‌های کلان اقتصادی و درک رفتارهای مثبت و منفی بازیگران اقتصادی در سطح ملی و فراملی تأثیر آن را بر مسائل اقتصادی جامعه تحلیل کند.</p>	 اقتصادی و حرفه‌ای

● زیرنظام‌ها و چرخش‌های اساسی نظام آموزش و پرورش

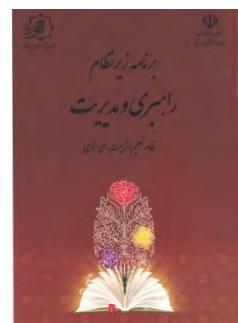
در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش برای نظام تربیت رسمی و عمومی، شش زیرنظام عنوان شده است که هر یک نقش پراهمیتی در تحقق اهداف نظام تربیتی دارد. این زیرنظام‌های شش‌گانه را می‌توانید در شکل رو به رو مشاهده کنید. نکته مهمی که باید به آن اشاره کرد این است که تحولات بنیادین در نظام آموزش و پرورش شامل تغییرات هماهنگ و منظمی است که براساس یافته‌های مطالعات نظری باید تمامی زیرنظام‌ها^۱ مؤلفه‌ها و فرایندها و روابط

دروں و بیرون آموزش و پرورش و عملکرد ارکان و عوامل سهیم و مؤثر را در برگیرد. این سلسله تغییرات منظم که از آن‌ها در اینجا تحت عنوان «چرخش‌ها از وضع موجود به سمت وضع مطلوب» نام برده می‌شود، از سویی مبتنی بر یافته‌های مطالعات نظری است و از دیگر سو با توجه به نتایج پژوهش‌های توصیفی- تحلیلی انجام شده در قالب «راهکارها» در «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» طراحی و تدوین شده است.

چرخش‌های اساسی در زیرنظام رهبری و مدیریت

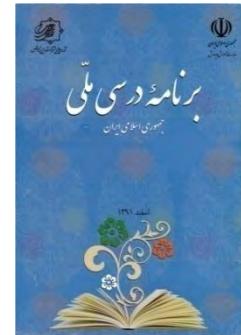
چرخش‌های اساسی در زیرنظام رهبری و مدیریت عبارت‌اند از:

- از مدیریت اداری و کنترلی به راهبری تربیتی مبتنی بر نظام معیار اسلامی؛
- از تمرکزگرایی به مشارکت‌جویی و مسئولیت‌پذیری مبتنی بر خرد جمعی؛
- از برنامه‌ریزی‌های موردنی و پراکنده به برنامه‌ریزی‌های راهبردی و آینده‌نگر؛
- از حاکمیت نگاه جزیره‌ای در حوزه‌های اجرایی به تأکید بر فرایندها و پیامدها براساس نظام معیار اسلامی؛
- از انتصاب سلیقه‌ای مدیران براساس ضوابط اداری به شایسته‌سالاری در مدیریت.

۱. زیرنظام‌های اصلی نظام تربیت رسمی و عمومی، بخش‌های اساسی این نظام‌ها در جهت پشتیبانی از جریان تربیت، انجام رسالت نظام و کمک به تحقق اهداف و کارکردهای آن هستند. عملکرد این زیرنظام‌ها تأمیمی مؤلفه‌های نظام تربیت رسمی و عمومی را تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. البته ترتیب عناوین زیرنظام‌های اصلی ناظر به اولویت و تقدم آن‌ها بر هم‌دیگر نیست، بلکه این زیرنظام‌ها به منزله وجود مختلف پشتیبان نظام تربیت رسمی و عمومی به شمار می‌آیند که به‌طور پیوسته برای تحقق رسالت و کارکرد این نظام، در تعامل و تبادل با هم‌دیگر هستند.

چرخش‌های تحول‌آفرین در زیرنظام برنامه درسی

- از برنامه درسی موضوع محور به برنامه درسی مبتنی بر ساختهای تربیت برای کسب شایستگی‌ها؛
- از برنامه درسی نتیجه محور به برنامه درسی پیامدهای (تحقیق شایستگی‌ها در سطح محصول و سطح برونداد نظام و پیامد آن در سطح جامعه)؛
- از یادگیری موضوعات به فرایند دستیابی به اندیشه‌ورزی و درک معنا؛
- از جداسازی برنامه‌های آموزشی و پژوهشی به برنامه درسی یکپارچه؛
- از کتاب محوری به تولید بسته‌های آموزشی.

چرخش‌های تحول‌آفرین در زیرنظام تربیت معلم و تأمین منابع انسانی

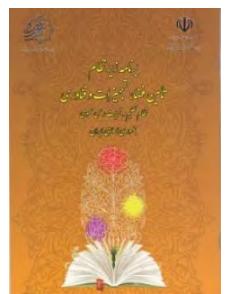
- از معلم به عنوان انتقال‌دهنده دانش به معلم به عنوان مریٰ تربیتی و سازمان‌دهنده فرصت‌های تربیتی متنوع برای احیاء و ارتقاء مراتب حیات طیبه مترقبان؛
- از معلم به عنوان مجری تصمیمات برنامه درسی به معلم تصمیم‌ساز در فرایند برنامه‌ریزی درسی؛
- از فرهنگ سازمانی بسته (محصور نمودن مریٰان در فضای مدرسه) به مشارکت‌جویی علمی و انتقال تجربیات در سطوح مختلف (مدرسه، محلی، ملی و بین‌المللی)؛
- از نگاه به معلم به عنوان کارمند اداری به معلم به عنوان شخصیتی علمی و تربیتی.

چرخش‌های تحول‌آفرین در حوزه زیرنظام تأمین و تخصیص منابع مالی

- از انحصار در تأمین منابع به مشارکت در تأمین منابع؛
- از هزینه‌کرد منابع به مدیریت و سیاست‌گذاری بهینه منابع و مصارف؛
- از عرضه مدار و نهاده محور به ستانده‌مدار و نتیجه‌محور؛
- از توزیع یکسان منابع به تنوع منابع و توزیع عادلانه؛
- از نگاه به نظام تعلیم و تربیت به مثابه دستگاهی سرمایه‌ای و مولد منابع انسانی.

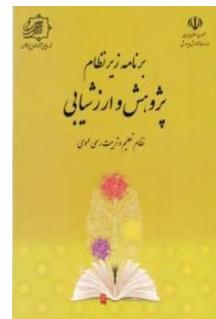
چرخش‌های تحول‌آفرین زیرنظام فضا، تجهیزات و فناوری

- از تأمین کلاس درس به ساماندهی موقعیت‌های یادگیری؛
- از انحصار یادگیری در کلاس درس به تنوع بخشی به محیط‌های یادگیری و تربیتی؛
- از مدارس بی‌هویت و فاقد امکانات و فناوری به مدارسی باهویت مدرسه صالح، کانون تربیتی محله؛
- از نگاه ابزاری به فناوری‌ها به استفاده هوشمندانه از فناوری‌های نوین متناسب با نظام معیار اسلامی.

چرخش‌های اساسی در زیرنظام پژوهش و ارزشیابی

- از نگاه **جزئی‌نگر** به نگاه آینده‌نگر و کل‌نگرانه برای مواجهه سازنده با چالش‌های نظام تعلیم و تربیت؛
- از تمرکز بر روش‌های کمی در **پژوهش** به تنوع و کثرت در روش‌های پژوهشی؛
- از پژوهش‌های توصیفی، موردی و پراکنده به پژوهش‌های نظاممند، نوآورانه و تحول‌آفرین در راستای عملیاتی نمودن اهداف نظام تربیت رسمی و عمومی؛
- از تخصیص فرصلهای **پژوهشی** به مراکز رسمی و پژوهشگران حرفه‌ای در سطوح کلان به ایجاد فرصلهای پژوهشی و جاری و ساری شدن پژوهش در تمامی سطوح؛
- از رویکرد آکادمیک و نظری در **پژوهش‌های تربیتی و پژوهش برای پژوهش** به جهت‌گیری عمل‌مدار، تشخیصی و درمانی، تصمیم‌ساز و کاربستی.

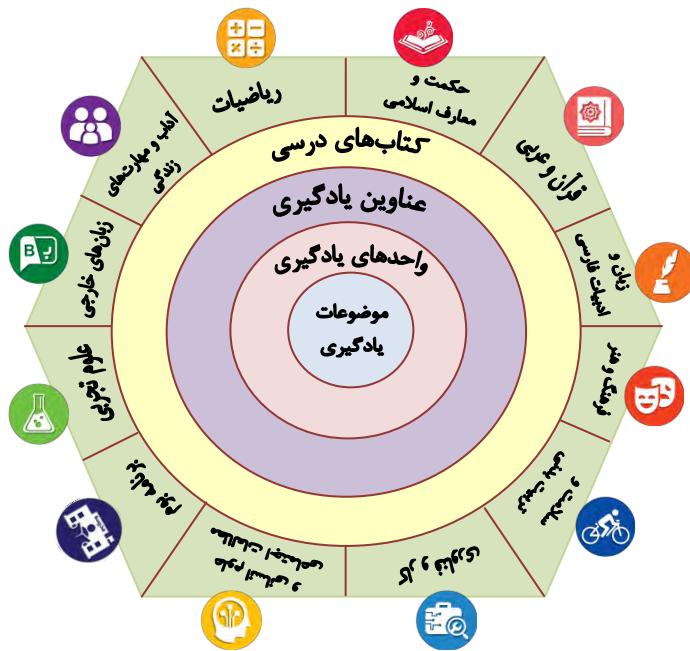

می‌توان گفت این شش زیرنظام، چرخدنده‌های اصلی در به حرکت درآوردن موتور نظام آموزشی کشور جهت تحقق حداکثری اهداف تربیتی خواهند بود. البته نحوه ارتباط این چرخدنده‌ها با یکدیگر و همیاری آن‌ها در چرخاندن محور اصلی نظام آموزشی و همچنین روان بودن حرکات این چرخ‌ها با کمترین اصطکاک مسئله بسیار اساسی و مهمی است.

همان‌طور که اشاره شد، با توجه به دیدگاه تدوین‌کنندگان سند تحول بنیادین، شش زیرنظام به عنوان ستون‌های اصلی این سند مبتنی بر فلسفه تربیت رسمی و عمومی تعریف شده است که انتظار می‌رود از انسجام و یکپارچگی موردنظر برخوردار باشند؛ چرا که یکی از ضعف‌های موجود در نظام آموزشی کشور از گذشته تاکنون، عدم وجود نگاه سیستمی نسبت به اجزا و مؤلفه‌های نظام بوده که سبب شده در بسیاری از موارد عملکرد این اجزا به صورت جزیره‌ای و جدا از هم رقم بخورد. آن‌طور که در اسناد تحول بنیادین آمده است تفکیک زیرنظام‌ها از یکدیگر ناشی از جدا بودن مؤلفه‌های مؤثر در تربیت از یکدیگر نبوده، بلکه همان‌طور که در «مبانی نظری تحول بنیادین» بیان شده است: «ارتباط میان مؤلفه‌ها و زیرنظام‌های اصلی رابطه‌ای سیستماتیک و بهم پیوسته است و هر یک از زیرنظام‌ها، حسب قلمرو، وظایف و کارکردهای خود ارتباط مستقیمی با برخی از مؤلفه‌های نظام تربیت رسمی و عمومی و ارتباط غیرمستقیمی با برخی دیگر از مؤلفه‌ها دارد.»

دو زیرنظام «برنامه‌درسی» و «راهبری و مدیریت» در سطوح مختلف نقش محوری و جهت دهنده دارند. از این‌رو، زیرنظام برنامه درسی در سطح برنامه‌ریزی کلان و به عبارتی در مرحله طراحی برنامه‌های درسی نقش محوری و خط دهنده‌ی دارد، چرا که برنامه درسی به عنوان نقشه راه یادگیری، فرایند یاددهی - یادگیری را هدایت می‌کند. از طرفی عناصر برنامه درسی در تعامل با دیگر زیرنظام‌ها می‌باشند. به عبارت دیگر برنامه درسی است که مشخص می‌کند برای محقق شدن اهداف، به چه معلمی و با چه شایستگی‌هایی، چه نوع فضا و تجهیزات و فناوری (محیط یادگیری)، چه روش ارزشیابی و غیره نیاز داریم. زیرنظام راهبری و مدیریت نیز، در سطح مدرسه، محور و موتور محرك نظام تربیتی است. به عبارتی چرخدنده اصلی در سطح برنامه‌ریزی کلان، زیرنظام برنامه درسی و در سطح مدرسه، زیرنظام راهبری و مدیریت است. این مدیر است که در مدرسه، یعنی پایگاه تربیتی - آموزشی، با برنامه‌ریزی و ایجاد انسجام و یکپارچگی بین اجزا و عناصر نظام آموزشی، تحقق حداکثری اهداف را امکان‌پذیر می‌سازد.

در برنامه درسی ملی، یازده حوزه تربیت و یادگیری و یک برنامه ویژه هم تحت عنوان «برنامه بوم» که برنامه ویژه مدرسه است، عنوان شده است که این حوزه‌ها را در شکل زیر مشاهده می‌کنید که در طول سال‌های آموزشی و مقاطع و پایه‌ها در قالب کتاب درسی رخنمون پیدا می‌کنند و هر کتاب درسی در قالب **عنوان‌ین، واحد‌ها و موضوعات یادگیری** در سال تحصیلی، هفته آموزشی و جلسه آموزشی به آموزش گرفته می‌شود.

واحدهای یادگیری کتاب‌های درسی و طراحی آموزشی مدرسه

در یک نگاه اجمالی تعداد عناوین و واحدهای یادگیری زیر مشاهده می‌کنید که مراقبت و صیانت از آموزش این واحدهای یادگیری در راستای اهداف در چارچوب ساحت‌ها وظیفه اصلی مدرسه تلقی می‌گردد.

جدول تعداد عناوین و واحدهای یادگیری کتاب‌های درسی در یک نگاه

تعداد صفحات	واحد یادگیری	عنوان یادگیری	پایه	قطع
۳۹۳	۶۳	۴۲	اول	دوره اول ابتدایی
۳۶۲	۶۲	۲۹	دوم	
۴۱۷	۷۰	۲۹	سوم	
۱۱۷۲	۱۹۵	۱۰۰	جمع	
۶۷۹	۱۰۴	۵۲	چهارم	دوره دوم ابتدایی
۶۲۷	۹۴	۴۷	پنجم	
۶۱۷	۹۶	۵۶	ششم	
۱۹۲۳	۲۹۴	۱۵۵	جمع	
۱۰۰۱	۱۲۳	۶۷	هفتم	متوسطه ۱
۱۰۴۵	۱۲۰	۶۵	هشتم	
۹۶۹	۱۱۶	۶۲	نهم	
۳۰۱۵	۳۵۹	۱۹۴	جمع	
۱۰۵۹	۱۱۵	۴۱	دهم	متوسطه ۲
۱۱۳۰	۱۱۶	۳۹	یازدهم	
۱۰۵۹	۱۵۰	۳۸	دوازدهم	
۳۲۴۸	۳۸۱	۱۱۸	جمع	
۹۱۹۸	۱۲۲۹	۴۴۰		جمع کل

همان‌طور که در مقدمه اشاره شد سیستم طراحی آموزشی را به طور ساده می‌توان در تصویر زیر مشاهده کرد:

برای طراحی آموزشی در مدرسه می‌بایست کتابهای درسی را به واحدهای یادگیری و واحدهای یادگیری را به زیرواحدهای یادگیری (موضوعات یادگیری) تقسیم کنیم تا بتوانیم برای هر موضوع یادگیری، اهداف آموزشی آن را مشخص کنیم.

در این راستا، طرح درسنوبسی معلمان مبتنی بر واحد یادگیری از اهمیت ویژه‌ای به جهت عملیاتی سازی طراحی آموزشی برخوردار است که در دستنامه پیوست، به چگونگی طرح درسنوبسی معلمان مبتنی بر واحد یادگیری می‌پردازیم. در پیوست‌های این مجلد می‌توانید موارد زیر را مربوط به کتابهای درسی هر پایه مشاهده نمایید.

۱. جدول واحدهای یادگیری درس و پایه در یک نگاه

۲. کتاب درسی، اهداف دوره‌های تحصیلی و ساحتها در یک نگاه

۳. نقشه مفهومی هر کتاب درسی

۴. طرح درس‌های نیمه ساخته هر کتاب درسی

۵. برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری هر کتاب درسی

پیشنهاد می‌شود معلمان در طول تابستان با مطالعه دستنامه این مجلد و شرکت در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت راهنمای عملی نگارش طرح درس (در سامانه مدارس یادگیرنده مرآت به نشانی [Itms.ir](#)، طرح درس‌های خود را بر اساس واحدهای یادگیری به منظور اجرای آن در سال تحصیلی مناسب با "اهداف قصد شده" طراحی نمایند.

واحدهای یادگیری کتابهای درسی و انواع ارزشیابی‌ها

پس از طراحی آموزشی مدرسه بر اساس واحدهای یادگیری و اجرای آن در طول سال تحصیلی، ارزشیابی میزان تحقق اهداف آموزشی هر واحد یادگیری به منظور رصد و مراقبت از برنامه درسی ملی در مدرسه با انواع ارزشیابی‌ها لازم و ضروری می‌باشد. دسته‌بندی انواع ارزشیابی‌ها عبارتند از:

ارزشیابی با توجه به ملاک مورد استفاده: معروف‌ترین تقسیم‌بندی برای ارزشیابی‌های آموزشی تقسیم‌بندی آن‌ها به ارزشیابی وابسته به ملاک و ارزشیابی وابسته به هنجار است.

- ارزشیابی وابسته به ملاک: در این ارزشیابی ملاکی نامیده می‌شود، معیار یا ملاک ارزشیابی از پیش تعیین می‌شود و عملکرد دانش‌آموز با توجه به آن ملاک مورد قضاوت قرار می‌گیرد. این نوع ارزشیابی تعیین می‌کند که آیا دانش‌آموزان مطالب و هدف‌های یک واحد یادگیری را که قرار بوده است بیاموزند، به چه میزان آموخته‌اند.
- ارزشیابی وابسته به هنجار: این نوع ارزشیابی به جای یک ملاک مطلق از پیش تعیین شده بر نوعی ملاک نسبی وابسته است. در این نوع ارزشیابی می‌توان تعیین کرد که پیشرفت یک دانش‌آموز نسبت به دانش‌آموزان دیگر یا یک کلاس درس نسبت به کلاس دیگر چه وضعی دارد.

ارزشیابی با توجه به زمان و هدف استفاده: ارزشیابی‌های آموزشی را با توجه به زمان و هدف استفاده به چهار دسته ارزشیابی‌های آغازین، تکوینی، تشخیصی و تراکمی تقسیم می‌کنند:

- ارزشیابی آغازین: نخستین ارزشیابی که پیش از انجام فعالیت‌های آموزشی به اجرا درمی‌آید، ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین نامیده می‌شود.
- ارزشیابی تکوینی: هدف از کاربرد ارزشیابی تکوینی در رابطه با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، آگاهی یافتن از میزان و نحوه‌ی یادگیری آنان برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری و نیز، تشخیص مشکلات روش آموزش معلم در رابطه با هدف‌های آموزشی است.
- ارزشیابی تشخیصی: این ارزشیابی با هدف تشخیص مشکلات یادگیری دانش‌آموزان به کار می‌رود و زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که معلم با مشکلات مبرم و مکرری در یک یا چند دانش‌آموز روبه‌رو می‌شود، که با روش‌های اصلاحی معمول ارزشیابی تکوینی قابل رفع نیست.

- ارزشیابی تراکمی: در ارزشیابی تراکمی^۱ تمام آموخته‌های دانش‌آموزان در طول یک دوره‌ی آموزشی ارزشیابی می‌شوند و هدف آن، نمره دادن به دانش‌آموزان و قضاوت درباره‌ی اثربخشی طراحی آموزشی و مقایسه‌ی برنامه‌های مختلف درسی با یکدیگر است.

ارزشیابی با توجه به ارزشیابان: ارزشیابی درونی^۲ و ارزشیابی بیرونی^۳ دو نوع ارزشیابی آموزشی دیگر است. منظور از ارزشیابی درونی، این است که بر اساس آزمون درون‌مدرسه‌ای (معلم ساخته) انجام گیرد و منظور از ارزشیابی بیرونی، ارزشیابی توسط موسسه‌های آموزشی بیرونیست که آزمون آن‌ها به صورت هماهنگ بین مدارس برگزار می‌گردد. هر دو نوع ارزشیابی درونی و بیرونی ضروری هستند. چرا که مدرسه همواره می‌بایست به دو پرسش زیر پاسخ دهد:

۱. هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟

۲. در مقایسه با سایر مدارس، وضع ما چگونه است؟

ارزشیابی با استفاده از کارپوشه: بنا به تعریف، کارپوشه^۴ «به مجموعه‌ای از فعالیت‌های یادگیرنده گفته می‌شود که نشان‌دهنده‌ی کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او در یک واحد یادگیری است». با استفاده از کارپوشه هم می‌توان ارزشیابی تکوینی به عمل آورد و هم تراکمی. قبلًا توضیح دادیم که ارزشیابی تکوینی یا سنجش تکوینی در جریان آموزش معلم و یادگیری دانش‌آموزان صورت می‌گیرد و هدف آن کمک به تکوین یا شکل‌گیری یادگیری دانش‌آموزان و رفع نواقص روش آموزشی معلم است. در مقابل، ارزشیابی تراکمی یا سنجش تراکمی (دوره‌ای) به عنوان وسیله‌ای برای تعیین آموخته‌های متراکم شده یا جمع شده‌ی دانش‌آموزان در طول یک مدت معین تحصیلی به کار می‌رود. از فناوری الکترونیکی می‌توان برای سازمان دادن، ذخیره کردن، و ارائه دادن کارپوشه‌های دانش‌آموزی استفاده کرد. که به اصطلاح به آن، کارپوشه‌ی الکترونیکی^۵ گفته می‌شود.

¹ summative evaluation

² internal evaluation

³ external evaluation

⁴ portfolio (در اصطلاح لغوی، این کلمه به یک کیف چرمی پهن گفته می‌شود که برای حمل برگه‌های کاغذ، صفحات پیش‌نویس یک نمایشنامه، یا مجموعه نقاشی‌های یک فرد به کار می‌رود. این اصطلاح از آنجا در آموزش به عنوان یک روش به کار رفته که در آن دانش‌آموز مجموعه‌ای از کارهای خود را که در طول یک سال یا نیمسال تحصیلی انجام داده است، معمولاً در داخل یک پوشه، برای نشان دادن توانایی‌اش به معلم یا ارزشیاب ارائه می‌دهد).

⁵ electronic portfolio

واحدهای یادگیری کتابهای درسی، اپلیکیشن خودارزیابی و آزمون هماهنگ

مدیران مدارس، با انواع ارزشیابی‌های مذکور از وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان و عملکرد آموزشی معلمان و مسئولین آموزشی کسب اطلاع می‌نمایند. اما آن‌چه مهم است، این است که اولاً اطلاعات فراهم شده با دقت کافی و صحت قابل اعتماد و متناسب با واحدهای یادگیری تهیه شده باشد؛ ثانیاً سریع و روزآمد باشد. در این راستا مراتب با ارائه خدمات زیر بنا دارد همه دستاندرکاران مدرسه را در جریان میزان تحقق اهداف آموزشی هر واحد یادگیری قرار دهد.

خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری توسط اپلیکیشن^۱

اپلیکیشن بستری است که دانش‌آموزان می‌توانند برای ایجاد موقعیت یادگیری اقدام به شخصی‌سازی یادگیری بر اساس واحدهای یادگیری کتابهای درسی نمایند.

ویژگی‌های اپلیکیشن عبارتند از:

- انجام خودارزیابی‌های مستمر و روزانه با قابلیت مشاهده میزان تسلط در هر واحد یادگیری و ثبت نتایج در کارپوشه
- بازآموزی هدفمند دانش‌آموزان پس از انجام خودارزیابی از طریق مشاهده پاسخنامه تشریحی و فیلم‌های آموزشی و بررسی خطاهای یادگیری در هر سوال (این سرویس برای مدارس عضو رایگان است)
- امکان ثبت برنامه مطالعاتی روزانه در هر واحد یادگیری به همراه پیشنهاد مطالعاتی هوشمند
- ایجاد کارپوشه الکترونیکی شخصی از وضعیت پیشرفته و میزان تسلط دانش‌آموز در هر واحد یادگیری با دسترسی طبقه‌بندی شده در کارپوشه مدرسه به منظور ارزشیابی مستمر عملکرد آموزشی توسط دستاندرکاران مدرسه
- دارای تأییدیه از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش

ارزشیابی عملکرد یک دوره آموزشی با آزمون هماهنگ

آزمون‌های هماهنگ مدارس با هدف رصد میزان تحقق اهداف واحدهای یادگیری توسط تمامی دستاندرکاران مدرسه و متناسب با برنامه آموزشی، طراحی شده است. مدارس می‌توانند این آزمون‌ها را هم به صورت حضوری و هم از طریق اپلیکیشن به صورت آنلاین برگزار نمایند. ویژگی‌های برجسته این آزمون‌ها به شرح زیر است:

- گام‌های آزمون متناسب با برنامه مدرسه و واحدهای یادگیری
- طراحی سوالات آزمون متناسب با اهداف کتاب درسی^۱

۱ جهت نصب اپلیکیشن بر روی تلفن همراه می‌توانید عبارت «مرات» را در google play (ویژه اندروید) یا اناردونی (ویژه iOS) جستجو و نصب نمایید.

- ارزشیابی از لایه‌های مختلف آموزش در مدرسه
- هماهنگی با طرح درس معلم
- آسیب‌سنگی و بازخوردگیری دقیق برای معلمان
- تشکیل کارپوشه بر اساس واحدهای یادگیری
- ارائه گزارش بر اساس واحدهای یادگیری به منظور رصد تحقق اهداف آموزشی
- ارائه گزارش‌های نوشتاری
- ارائه تقدیرنامه برای تشویق موفق‌ها

ایجاد کارپوشه عملکرد آموزشی برای بازخورد مؤثر و بازآموزی هدفمند

تجمیع اطلاعات آموزشی دانش آموز به منظور رصد میزان تحقق اهداف آموزشی برای اولیا و مشاور به جهت کمک به یادگیری او و برای معلم برای بازبینی مجدد طرح درس خود بسیار پراهمیت می‌باشد. بدیهی است زمان زیادی از دانش آموز، معلم، مدرسه به جمع آوری و طبقه‌بندی اطلاعات آموزشی می‌گذرد تا بتواند یک ارزشیابی آموزشی برای برنامه و فعالیت بعدی خود داشته باشند. بدین‌منظور کارپوše الکترونیکی از تجمیع اطلاعات داینامیک فعالیت‌های آموزشی دانش آموز (در اپلیکیشن و آزمون‌های هماهنگ) ایجاد شده است. مدارس می‌توانند از طریق نام کاربری و رمز عبور اختصاصی خود به آن دسترسی داشته باشند.

^۱ در آزمون‌های شبیه ساز کنکور پایه‌های دهم و یازدهم و آزمون‌های پایه دوازدهم، علاوه بر اهداف کتاب درسی، رویکرد طراحی سوالات کنکور سراسری با هدف موفقیت دانش‌آموزان مدنظر بوده است.

دستنامه طرح درس نویسی

فارسی نهم

مبتنی بر واحدهای یادگیری

ویژه معلم

..... مدرسه:

..... نام و نام خانوادگی معلم:

پیوست‌ها

- ▶ جدول واحدهای یادگیری
- ▶ کتاب در یک نگاه
- ▶ نقشه مفهومی کتاب
- ▶ طرح درس‌های نیمه ساخته کتاب
- ▶ برگه مراقبت و وارسی کتاب

سخنی با معلمان

همچنان که می‌دانیم علاوه بر مهارت‌های عمومی و مهارت‌های تخصصی معلمان، مجموعه‌ای از مهارت‌های پیشه و شغل معلمی وجود دارند که به آن‌ها مهارت‌های حرفه‌ای گفته می‌شود. از میان خیل عظیم این مهارت‌ها که عموماً در قالب دوره‌های آموزشی ضمن خدمت ارائه می‌گردد، مهارت‌های معلمان شامل **مهارت طرح درس‌نویسی، مهارت تدریس و مهارت ارزشیابی** برای طراحی آموزشی لازم است. به طور ساده می‌توان طراحی آموزشی کلاس درس را در تصویر زیر مشاهده کرد:

معلمان به عنوان محور آموزش در مدرسه و طراح آموزشی کلاس درس همواره کتاب درسی را به عنوان طرح و برنامه رسمی خود در کلاس درس به آموزش می‌گیرند. اما نکته اساسی این است که کتاب درسی دارای چه اهداف آموزشی می‌باشد؟ یکی از نیازهای معلمان به منظور طراحی طرح درس خود، آشنایی با اهداف آموزشی کتاب درسی است. یک معلم نیاز دارد بداند:

اهداف قصد شده کتاب درسی چیست؟

تا بتواند متناسب به کمیت و کیفیت اهداف قصد شده کتاب درسی طراحی آموزشی خود را برای یک سال تحصیلی برنامه‌ریزی کرده و فرایند تدریس خود را متناسب با هر هدف، انتخاب و پس از تدریس آن را ارزشیابی نماید. لذا دستنامه‌ای به جهت پاسخ به این سوال تهیه شده است که معلمان با آن بتوانند علاوه بر مشاهده نقشه مفهومی کتاب درسی و عنوانین آن با مفهوم دیگری با عنوان "**واحدهای یادگیری**", جلسات آموزشی کلاس خود را طراحی و متناسب با "**موضوعات یادگیری**" اهداف آموزشی خود را در "**طرح درس‌های نیمه ساخته**" تکمیل و تولید نمایند. این دستنامه با اهداف زیر تدوین گردیده است.

- آشنایی با اهداف آموزشی کتاب‌های درسی در قالب واحدهای یادگیری
- آشنایی با نقشه مفهومی عنوانین یادگیری، واحدهای یادگیری و موضوع‌های یادگیری کتاب‌های درسی
- آشنایی با طرح درس‌نویسی بر اساس طرح درس‌های نیمه ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری با ارائه "موضوعات یادگیری"

پیشنهاد می‌شود معلمان در طول تابستان با به کار گیری این دستنامه و شرکت در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت "راهنمای عملی نگارش طرح درس" (در سامانه مدارس یادگیرنده مرآت به نشانی Itms.ir)، طرح درس‌های خود را بر اساس واحدهای یادگیری به منظور اجرای آن در طول سال تحصیلی متناسب با "اهداف قصد شده" طراحی نمایند.

پس از طراحی و برنامه‌ریزی "اهداف آموزشی قصد شده" در طرح درس و اجرای آن در طول سال تحصیلی در کلاس درس، ارزشیابی میزان تحقق آن‌ها لازم و ضروری می‌باشد و سوال اساسی در این رابطه مطرح می‌شود:

«چقدر از اهداف قصد شده کتاب‌های درسی، در کلاس درس تحقق یافته است؟»

یا به عبارتی هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟ و یا چقدر از واحدهای یادگیری قصد شده هر کتاب درسی به آموزش گرفته شده است؟ در واقع ارزشیابی، بخشی از فرایند آموزش تلقی می‌گردد، به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است. در راستای پشتیبانی از مدارس در پاسخگویی به این سوال، خدمات ارزشیابی زیر ارائه می‌گردد:

- **اپلیکیشن:** به منظور خودارزیابی دانشآموزان در هر واحد یادگیری؛
- **آزمون هماهنگ:** به منظور ارزشیابی عملکرد در یک دوره آموزشی مبتنی بر واحدهای یادگیری؛
- **بسته ارزشیابی تشریحی:** به منظور ارزشیابی همه سطوح یادگیری مبتنی بر واحدهای یادگیری.

ارائه بازخورد مؤثر همراه با بازآموزی هدفمند از اهمیت ویژه‌ای در ارزشیابی‌های آموزشی برخوردار است. درگیر کردن مؤثر دانشآموزان در فرایند یادگیری، توانا کردن دانشآموزان در ارزیابی از خود، آگاه کردن معلمان از وضعیت آموزشی کلاس درس متناسب با هر واحد یادگیری و ... همه به ارتقای آموزش در کلاس درس یاری می‌رساند. در این راستا پس از اجرای ارزشیابی‌ها، **کارپوشه الکترونیکی** به منظور تجمیع نتایج آزمون‌ها با قابلیت دسترسی طبقه‌بندی شده با ویژگی‌های زیر ارائه می‌گردد:

- ارائه میزان تسلط در هر واحد یادگیری به ازای خودارزیابی‌ها در اپلیکیشن و سؤال‌های آن واحد یادگیری در آزمون هماهنگ
- قابلیت مشاهده سوال و پاسخ تشریحی خودارزیابی‌ها و آزمون‌های هماهنگ به ازای هر واحد یادگیری
- ارائه پاسخ ویدیویی آموزشی برای سوال‌های پیشرفته آزمون به منظور بازآموزی هدفمند
- امکان مقایسه عملکرد هر دانشآموز با خود در هر واحد یادگیری و در طول سال تحصیلی
- ارائه گزارش‌های توصیفی به منظور بازخورد هدفمند
- امکان ذخیره نتایج عملکرد به ازای هر واحد یادگیری در سنوات مختلف

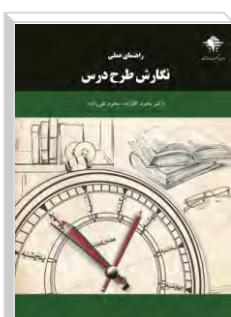
طرح درس مبتنی بر واحدهای یادگیری

همچنان که می‌دانیم در یک طبقه‌بندی کلی، مهارت‌هایی که معلمان به جهت توسعه شغلی به آن احتیاج دارند، در سه گروه مهارت‌های عمومی، مهارت‌های تخصصی و مهارت‌های حرفه‌ای طبقه‌بندی می‌شوند.

معلمان می‌توانند برای توسعه مهارت‌های حرفه‌ای خود اعم از مهارت‌های بدو خدمت، درس پژوهی، اقدام پژوهی، روان‌شناسی تربیتی و ... به سایت مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مراجعه نمایند. در این مجلد تلاش شده تا معلمان را در طراحی آموزشی کلاس درس، یاری رسانیم.

اگر کوچک‌ترین واحد محتوای آموزشی کتاب درسی را که می‌بایست توسط دانش‌آموز فراگرفته شود را واحد یادگیری بنامیم؛ معلم می‌تواند برای هر واحد یادگیری طرح درس بنویسد، آن را تدریس کند و با ارزشیابی آن می‌تواند به طور مستمر به این سوال اساسی پاسخ دهد که «هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است» و با بازخورد موثر به بهبود مستمر آن یاری رساند.

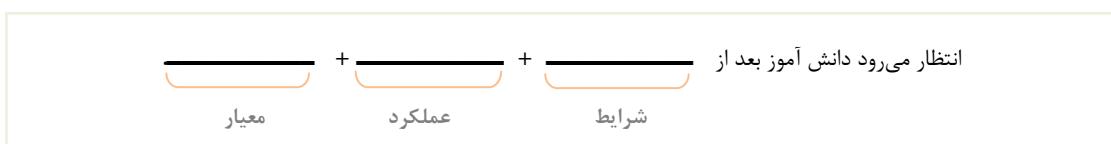
فرایند یاددهی- یادگیری تحت عنوان طراحی آموزشی انجام می‌پذیرد که قسمتی از آن در کلاس درس، قسمتی از آن در خانه و حتی محیط‌های دیگر توسط دانش‌آموز انجام می‌گردد و معلم به عنوان طراح این فرایند به ابزارهایی احتیاج دارد تا هم در فرایند یادگیری، دانش‌آموزان را یاری کند و هم خود از میزان تحقق اهداف قصد شده در طرح درس مطمئن گردد و مدرسه را مطمئن سازد که اهداف کتاب درسی در درس مربوطه محقق شده است.

طرح درس، سندی است که اجزای مختلف فرایند آموزشی برای مشارکت دانش‌آموز به منظور دستیابی به اهداف یک سال تحصیلی را ترسیم می‌کند. در یک طرح درس مجموعه فعالیت‌هایی که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می‌بیند، پیش‌بینی و تنظیم شده است و معلم با کمک طرح درس می‌تواند فعالیت‌های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان‌های مشخص و به شیوه‌ای منطقی پیش ببرد. برای این که بتوانید از این مجموعه به نحو احسن استفاده کنید، پیشنهاد می‌شود که دوره ضمن خدمت «راهنمای عملی نگارش طرح درس» را در سایت موسسه مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مشاهده نمایید و یا از کتاب «راهنمای عملی نگارش طرح درس» استفاده کنید. در این دوره ۱۰ الی ۱۲ ساختار پیشنهاد شده است. یکی از ساختارهای عمومی و همگانی که معمولاً معلمان استفاده می‌کنند، ساختار «طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری» است. در مجلد پیش رو، مجموعه حداقلی و نیمه‌ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری به منظور تدوین طرح درس ارائه شده است.

در طرح درس‌های نیمه ساخته، یک معلم باید به این سؤال پاسخ بدهد که: برای آموزش یک واحد یادگیری، چه چیزی را به عنوان تم استفاده کند؟ (نوع فعالیتی را که مد نظر معلم برای ایجاد انگیزه یعنی گرم کردن کلاس درس تم گفته می‌شود). عنصر ثابت همه ساختارهای طرح درس، مفهومی است تحت عنوان «هدف». یک معلم زمانی که بتواند اهداف یک واحد یادگیری را بنویسد می‌تواند به راحتی برای آن نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه، روش تدریس، روش ارزشیابی، مواد و وسائل مورد نیاز را به دست آورد.

یک جمله هدفی معمولاً سه بخش دارد: شرایط، عملکرد و معیار.

برای مثال، شما باید یک جمله هدفی را این‌گونه بنویسید: انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از خواندن این کتاب، دانش‌آموز بعد از خواندن این مطلب، دانش‌آموز بعد از تمرین این موضوع، دانش‌آموز بعد از دیدن این فیلم، دانش‌آموز بعد از انجام مباحثه، دانش‌آموز بعد از خلاصه‌نویسی، این‌ها شرایط است. بعد از چه شرایطی؟ معمولاً رایج‌ترین حالتی را که یک معلم استفاده می‌کند، «انتظار می‌رود بعد از پایان این کلاس» است.

معیار یعنی در چه سطحی است. در چه سطحی را معمولاً با فعل نشان می‌دهند: بخواند، بداند، بپرد، بدود، ایمان بیاورد، اعتقاد داشته باشد، باور کند. می‌توانید در حیطه جانشین، در حیطه مهارتی یا در حیطه نگرشی اینها را طبقه‌بندی کنید. انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از این شرایط، عملکردی را در چه سطحی داشته باشد.

نکته آخر که حتماً بایستی مد نظر داشته باشید، نوع فعل جمله هدفی شماست که مشخص می‌کند نوع هدف شما نگرش دانش‌آموز مد نظر است، شناخت دانش‌آموز مد نظر است، یا این که مهارت دانش‌آموز مد نظر است. به عبارت دیگر، نوع فعل شما نوع هدف سه‌گانه شما را مشخص می‌کند. اگر فعل شناختی به کار ببرید با شناخت دانش‌آموز کار دارید، اگر فعل نگرشی به کار ببرید با نگرش دانش‌آموز کار دارید. اگر فعل مهارتی به کار ببرید با مهارت دانش‌آموز کار دارید. وقتی می‌گویید بداند، شناخت است. وقتی می‌گویید بپرد، بُرد، مهارت است. وقتی می‌گویید اعتراض کند، مقایسه کند، باور کند، نگرش است.

واحدهای یادگیری کتابهای درسی و انواع ارزشیابی‌ها

ارزشیابی میزان اجرای طرح درس به معنای میزان تحقق یادگیری دانشآموزان می‌باشد. به عبارت دیگر، اجرای گام به گام طرح درس حول محور اهداف واحدهای یادگیری هر درس می‌چرخد و یک معلم توانمند باید به این سؤال بسیار مهم پاسخ دهد که «هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟».

ارزشیابی، آخرین حلقه از زنجیره‌ی طراحی آموزشی معلم است و تکمیل کننده سایر فعالیت‌های مرتبط به حساب می‌آید. در این مرحله معلم به کمک روش‌ها و فنون مختلف به سنجش^۱ فرایندهای یادگیری دانشآموزان اقدام می‌کند و با توجه به نتایج حاصله درباره‌ی کم و کیف پیشرفت آنان در یادگیری و توفیق خود در آموزش به داوری می‌پردازد. دسته‌بندی انواع ارزشیابی‌ها عبارتند از:

ارزشیابی با توجه به ملاک مورد استفاده: معروف‌ترین تقسیم‌بندی برای ارزشیابی‌های آموزشی تقسیم‌بندی آن‌ها به ارزشیابی وابسته به ملاک و ارزشیابی وابسته به هنجار است.

- ارزشیابی وابسته به ملاک: در این ارزشیابی ملاکی نامیده می‌شود، معیار یا ملاک ارزشیابی از پیش تعیین می‌شود و عملکرد دانشآموز با توجه به آن ملاک مورد قضاوت قرار می‌گیرد. این نوع ارزشیابی تعیین می‌کند که آیا دانشآموزان مطالب و هدف‌های یک واحد یادگیری را که قرار بوده است بیاموزند، به چه میزان آموخته‌اند.
- ارزشیابی وابسته به هنجار: این نوع ارزشیابی به جای یک ملاک مطلق از پیش تعیین شده بر نوعی ملاک نسبی وابسته است. در این نوع ارزشیابی می‌توان تعیین کرد که پیشرفت یک دانشآموز نسبت به دانشآموزان دیگر یا یک کلاس درس نسبت به کلاس دیگر چه وضعی دارد.

ارزشیابی با توجه به زمان و هدف استفاده: ارزشیابی‌های آموزشی را با توجه به زمان و هدف استفاده به چهار دسته ارزشیابی‌های آغازین، تکوینی، تشخیصی و تراکمی تقسیم می‌کنند:

- ارزشیابی آغازین: نخستین ارزشیابی که پیش از انجام فعالیت‌های آموزشی به اجرا درمی‌آید، ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین نامیده می‌شود.
- ارزشیابی تکوینی: هدف از کاربرد ارزشیابی تکوینی در رابطه با پیشرفت تحصیلی دانشآموزان، آگاهی یافتن از میزان و نحوه‌ی یادگیری آنان برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری و نیز، تشخیص مشکلات روش آموزش معلم در رابطه با هدف‌های آموزشی است.

^۱ سنجش یک اصطلاح کلی است و به صورت فرایندی تعریف می‌شود که برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز تصمیم‌گیری درباره‌ی دانشآموزان، برنامه‌های درسی و سیاست‌های آموزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد

• ارزشیابی تشخیصی: این ارزشیابی با هدف تشخیص مشکلات یادگیری دانشآموزان به کار می‌رود و زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که معلم با مشکلات مبرم و مکرری در یک یا چند دانشآموز روبه‌رو می‌شود، که با روش‌های اصلاحی معمولی ارزشیابی تکوینی قابل رفع نیست.

• ارزشیابی تراکمی^۱: در ارزشیابی تراکمی تمام آموخته‌های دانشآموزان در طول یک دوره‌ی آموزشی ارزشیابی می‌شوند و هدف آن، نمره دادن به دانشآموزان و قضاوت درباره‌ی اثربخشی طراحی آموزشی و مقایسه‌ی برنامه‌های مختلف درسی با یکدیگر است.

ارزشیابی با توجه به ارزشیابان: ارزشیابی درونی^۲ و ارزشیابی بیرونی^۳ دو نوع ارزشیابی آموزشی دیگر است. منظور از ارزشیابی درونی، این است که بر اساس آزمون درون‌مدرسه‌ای (معلم ساخته) انجام گیرد و منظور از ارزشیابی بیرونی، ارزشیابی توسط موسسه‌های آموزشی بیرونیست که آزمون آن‌ها به صورت هماهنگ بین مدارس برگزار می‌گردد. هر دو نوع ارزشیابی درونی و بیرونی ضروری هستند. چرا که مدرسه همواره می‌بایست به دو پرسش زیر پاسخ دهد:

۱. هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟

۲. در مقایسه با سایر مدارس، وضع ما چگونه است؟

ارزشیابی با استفاده از کارپوشه: بنا به تعریف، کارپوشه^۴ «به مجموعه‌ای از فعالیت‌های یادگیرنده گفته می‌شود که نشان‌دهنده‌ی کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او در یک واحد یادگیری است». با استفاده از کارپوشه هم می‌توان ارزشیابی تکوینی به عمل آورد و هم تراکمی. قبلًا توضیح دادیم که ارزشیابی تکوینی یا سنجش تکوینی در جریان آموزش معلم و یادگیری دانشآموزان صورت می‌گیرد و هدف آن کمک به تکوین یا شکل‌گیری یادگیری دانشآموزان و رفع نواقص روش آموزشی معلم است. در مقابل، ارزشیابی تراکمی یا سنجش تراکمی (دوره‌ای) به عنوان وسیله‌ای برای تعیین آموخته‌های متراکم شده یا جمع شده‌ی دانشآموزان در طول یک مدت معین تحصیلی به کار می‌رود. از فناوری الکترونیکی می‌توان برای سازمان دادن، ذخیره کردن، و ارائه دادن کارپوشه‌های دانشآموزی استفاده کرد. که به اصطلاح به آن، کارپوشه‌ی الکترونیکی^۵ گفته می‌شود.

¹ summative evaluation

² internal evaluation

³ external evaluation

⁴ portfolio (در اصطلاح لغوی، این کلمه به یک کیف چرمی پهن گفته می‌شود که برای حمل برگه‌های کاغذ، صفحات پیش‌نویس یک نمایشنامه، یا مجموعه نقاشی‌های یک فرد به کار می‌رود. این اصطلاح از آنجا در آموزش به عنوان یک روش به کار رفته که در آن دانشآموز مجموعه‌ای از کارهای خود را که در طول یک سال یا نیمسال تحصیلی انجام داده است، معمولاً در داخل یک پوشه، برای نشان دادن توانایی‌اش به معلم یا ارزشیاب ارائه می‌دهد).

⁵ electronic portfolio

واحدهای یادگیری کتابهای درسی، اپلیکیشن خودارزیابی و آزمون هماهنگ

معلمان با انواع ارزشیابی‌های مذکور از وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان کسب اطلاع می‌نمایند. اما آن‌چه مهم است، این است که اولاً اطلاعات فراهم شده با دقت کافی و صحت قابل اعتماد و مناسب با واحدهای یادگیری تهیه شده باشد؛ ثانیاً سریع و روزآمد باشد. در این راستا مرآت با ارائه خدمات زیر بنا دارد معلمان را در جریان میزان تحقق اهداف آموزشی هر واحد یادگیری قرار دهد.

خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری توسط اپلیکیشن^۱

اپلیکیشن بستری است که دانش‌آموزان می‌توانند برای ایجاد موقعیت یادگیری اقدام به شخصی سازی یادگیری بر اساس واحدهای یادگیری کتابهای درسی نمایند.

ویژگی‌های اپلیکیشن عبارتند از:

- انجام خودارزیابی‌های مستمر و روزانه با قابلیت مشاهده میزان تسلط در هر واحد یادگیری و ثبت نتایج در کارپوشه
- بازآموزی هدفمند دانش‌آموزان پس از انجام خودارزیابی از طریق مشاهده پاسخنامه تشریحی و فیلم‌های آموزشی و بررسی خطاهای یادگیری در هر سوال (این سرویس برای مدارس عضو رایگان است)
- امکان ثبت برنامه مطالعاتی روزانه در هر واحد یادگیری به همراه پیشنهاد مطالعاتی هوشمند
- ایجاد کارپوشه الکترونیکی شخصی از وضعیت پیشرفته و میزان تسلط دانش‌آموز در هر واحد یادگیری با دسترسی طبقه‌بندی شده در کارپوشه مدرسه به منظور ارزشیابی مستمر عملکرد آموزشی دانش‌آموزان
- دارای تأییدیه از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش

ارزشیابی عملکرد یک دوره آموزشی با آزمون هماهنگ

آزمون‌های هماهنگ مدارس با هدف رصد میزان تحقق اهداف واحدهای یادگیری مناسب با برنامه آموزشی، طراحی شده است. دانش‌آموزان می‌توانند در این آزمون‌ها هم به صورت حضوری و هم از طریق اپلیکیشن به صورت آنلاین شرکت نمایند. ویژگی‌های برجسته این آزمون‌ها به شرح زیر است:

- گام‌های آزمون مناسب با برنامه مدرسه و واحدهای یادگیری
- طراحی سوالات آزمون مناسب با اهداف کتاب درسی^۱

^۱ جهت نصب اپلیکیشن بر روی تلفن همراه می‌توانید عبارت «مرآت» را در google play (ویژه اندروید) یا اناردونی (ویژه iOS) جستجو و نصب نمایید.

- ارزشیابی از حیطه‌های شناختی
- هماهنگی با طرح درس معلمان
- آسیب‌سنگی و بازخوردگیری دقیق برای معلمان
- تشکیل کارپوشه بر اساس واحدهای یادگیری
- ارائه گزارش بر اساس واحدهای یادگیری به منظور رصد تحقق اهداف آموزشی
- ارائه گزارش‌های نوشتاری
- ارائه تقدیرنامه برای تشویق

ایجاد کارپوشه عملکرد آموزشی برای بازخورد مؤثر و بازآموزی هدفمند

تجمیع اطلاعات آموزشی دانش آموز برای معلمان به منظور رصد میزان تحقق اهداف آموزشی طرح درس خود بسیار پراهمیت می‌باشد. بدین‌جهت است زمان زیادی از معلمان به جمع آوری و طبقه‌بندی اطلاعات آموزشی می‌گذرد تا بتوانند یک ارزشیابی آموزشی برای برنامه و فعالیت بعدی خود داشته باشند. بدین‌منظور کارپوشه الکترونیکی از تجمیع اطلاعات داینامیک فعالیت‌های آموزشی دانش آموز (در اپلیکیشن و آزمون‌های هماهنگ) ایجاد شده است. معلمان می‌توانند از طریق نام کاربری و رمز عبور اختصاصی خود به آن دسترسی داشته باشند.

^۱ در آزمون‌های شبیه ساز کنکور پایه‌های دهم و یازدهم و آزمون‌های پایه دوازدهم، علاوه بر اهداف کتاب درسی، رویکرد طراحی سوالات کنکور سراسری با هدف موفقیت دانش‌آموزان مدنظر بوده است.

جدول واحد های یادگیری نیم متوسطه ۱

၁၂

الهدف دوره تحصيلي

در آموزش این کتاب ساختها و اهداف پایه را مدنظر قرار دهیم.

مساحت تعلیم و تربیت

نقشه مفهومی کتاب فارسی نهم

پیوست ۴

طرح درس‌های نیمه‌ساخته
فارسی نهم

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

ستایش: به نام خداوند جان و خرد/ درس ۱
آفرینش همه تنیه خداوند دل است / حکایت: سفر

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (ستایش-سفر-آفرینش همه تنیه خداوند دل است) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فلسفی را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سعیری را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع محمد بن منور را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زبان و ادبیات را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات متضاد را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع متن Phar را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هم‌فناوره را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....
۱۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سنتی غزنوی را .....
۱۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع امام فہمنی (ره) را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۲: عجایب صنع حق تعالی / شعرخوانی: پرواز

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (عجایب صنع حق تعالی - پرواز) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع محمد غزالی را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع علی اسفندیاری را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع گروه اسمی، هسته و وابسته‌های آن را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مفرد، متارف، متشار، هم‌قائمه کلمات را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شعر فرانی را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۳: مثل آینه، کار و شایستگی / حکایت:
باغبان نیکاندیش

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (مثل آینه- کار و شایستگی- باغبان نیکاندیش) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پیدل را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نظامی را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پروین اعتمادی را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سعدالدین و راوینی را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع همچنانواده را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع متراژف را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع متقدار را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پرسش آنکاری را .....
۱۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هسته و واپسنهای آن را .....
۱۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۴: همنشین / روان‌خوانی؛ دریچه‌های شکوفایی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (همنشین- دریچه‌های شکوفایی) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سعیری را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هولوی را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ستایی را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هلن کلر را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع گروه اسمی را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هسته و وابسته‌های آن را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع صفت پرتر و پرترین را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۶: آداب زندگانی / حکایت: شو خطر کن!

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم^۳ (آداب زندگانی-شو، فطر کن) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نظامی عروضی را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فواید تمهید الدین توسي را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عنصر المعلق را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بخار را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مفهای اخباری را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مفهای التزامی را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مفهای مستمر (باری) را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مفرد، متراجف و هم‌قازواره کلمات را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۷: پرتو امید

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (پرتو امید) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هافظت را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فرمشنهای را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تفاسیر را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قافیه را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۸: هم زیستی با مام میهن / شعرخوانی: دوراندیشی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (هم‌زیستی با مام میهن - دوراندیشی) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مفہوم الاسرار را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شاهنامه را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات متادلف و متشار را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شعر قوایی را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع رابطه معنایی تشار را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۹: راز موققیت

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املار را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (راز موققیت- آفرین پرسش) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع استار هاسب را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ابوریحان پیروزی را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سعیری را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترادف را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تقدیر را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هاضمی ساده را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ماضی نقلی را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۰: آرشی دیگر / حکایت: نیک رایان

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (آرشی دیگر - نیک رایان) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع جامی را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مقدمه دھریزی را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات هم‌قانواده را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع متشابه را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مترادف را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع گروه اسمی را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هسته و وابسته‌های آن را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ارایه‌های ادبی را .....
۱۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تلمیح را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۱: زن پارسا / روان خوانی: دروازه‌ای به آسمان

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املار را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (زن پارسا- دروازه‌ای به آسمان) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عطای را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع رابعه عدویه را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شهید مرتفقی آوینی را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هاضم استمراری را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هاضم مستمر (باری) را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نشانه‌های جمع را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات متراکف را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

..... شماره درس طرح

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی	عنوان کتاب	نام معلم
درسنامہ: پیام آور رحمت / حکایت: سیرت سلمان	واحد یادگیری	نام مدرسہ
تاریخ اجرا	نہم	پایہ تحصیلی

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....)
  ۲. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....)
  ۳. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (پیامبر، حمدت - سیرت سلمان) را .....)
  ۴. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع روضه قدر را .....)
  ۵. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع هدیۃ سنایی را .....)
  ۶. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع پامپام بر را .....)
  ۷. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع ماضی بعید را .....)
  ۸. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع ماضی الترامی را .....)
  ۹. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع کلمات همچنان و همترادف را .....)

۳. روش / روش‌های تدریس

۱۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۳: آشنای غریبان / میلاد گل

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (آشنای غریبان- میلاد گل) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قیمتی این پور را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع امام فہیمی (ره) را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات همنزدرا را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قافیه و ردیف را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

طرح درس شماره: ....

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۴: پیدای پنهان / شعرخوانی: بود قدر تو افزوون از ملایک

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املار را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (پیدای پنهان- بود قدر تو افزوون از ملایک) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شیخ محمود شبستری را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بابا طاهر همدانی را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مفکل را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع علامه مblasی را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هم‌قانواده و مفرد کلمات را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قید و انواع آن را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شعرخوانی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۶: آرزو

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (آرزو) را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع وکتور هنگو را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اقبال لاهوری را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات همچنان و هم آوا را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع انواع ساخت و اثره را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

طرح درس شماره: ....

فارسی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۷: شازده کوچولو / روان‌خوانی: دو نقاش /
نیایش: بیا تا برآریم دستی ز دل

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

- ۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع املاء را
- ۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لغت را
- ۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معنی و مفهوم (شازده کوچولو- دو نقاش- نیایش) را
- ۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آنژوپری را
- ۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع رایت فیشر را
- ۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بوستان سعی را
- ۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع دکتر شریعتی را
- ۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع «ی» گنره را
- ۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قبر و انواع آن را
- ۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زمان اتفاق را
- ۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هم‌قانواده را
- ۱۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هتلدارف را
- ۱۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هنرمندان را
- ۱۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آرایه‌های ادبی را

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

پیوست ۵

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری فارسی نهم

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری فارسی نهم

واحد یادگیری ۲، درس ۲، عجایب صنع حق تعالی / شعرخوانی: پرواز						
			ازشیلی	لکز	تیپ	موضع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (عجبی صنع حق تعالی - پرواز)
						محمد غزالی
						علی اسفندیاری
						گروه اسمی، هسته و وابسته‌های آن
						فرد، مترادف، متضاد، همخانواده کلمات
						شعرخوانی
						آرایه‌های ادبی
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول		تأیید معلم			دانش آموزان غایب	
تاریخ و امضاء		دانش آموزان قادر تکلیف			تأیید مشاور / ناظر / مسئول	
تاریخ و امضاء		تأیید معلم			دانش آموزان غایب	

واحد یادگیری ۱: ستایش: به نام خداوند جان و خرد / درس ۱، آفرینش همه تبیه خداوند دل است / حکایت: سفر						
			ازشیلی	لکز	تیپ	موضع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (ستایش - سفر - آفرینش همه تبیه خداوند دل است)
						فردوسی
						سعدي
						محمد بن منور
						زبان و ادبیات
						كلمات مترادف
						متضاد
						همخانواده
						آرایه‌های ادبی
						سنای غزنی
						امام خمینی (ره)
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول		تأیید معلم			دانش آموزان غایب	
تاریخ و امضاء		دانش آموزان قادر تکلیف			تأیید مشاور / ناظر / مسئول	
تاریخ و امضاء		تأیید معلم			دانش آموزان غایب	

واحد یادگیری ۴: درس ۴، همنشین / روان‌خوانی: دریچه‌های شکوفایی						
			نحوه پیشنهاد	نحوه پیشنهاد	نحوه پیشنهاد	موضوع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (همنشین - دریچه‌های شکوفایی)
						سعدي
						مولوي
						سنائي
						هلن كلر
						گروه اسمی
						هسته و وابسته‌های آن
						صفت برتر و برترین
						آرایه‌های ادبی
						دانشآموزان غایب
						دانشآموزان فاقد تکلیف
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۳: درس ۳: مثل آینه، کار و شایستگی / حکایت: باغبان نیک‌اندیش						
			نحوه پیشنهاد	نحوه پیشنهاد	نحوه پیشنهاد	موضوع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (مثل آینه - کار و شایستگی - باغبان نیک‌اندیش)
						بیدل
						نظمی
						پرونین اعتمادی
						سعدالدین و راوینی
						هم‌خانواده
						متراffد
						منتضاد
						پرسش انکاری
						هسته و وابسته‌های آن
						آرایه‌های ادبی
						دانشآموزان غایب
						دانشآموزان فاقد تکلیف
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۶: درس ۷: پرتو امید						
			آزمایشی	تکلف	نحو	موضوع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (پرتو امید)
						حافظ
						خرم‌شاهی
						تخلص
						قافیه
						آرایه‌های ادبی
دانش آموzan غایب						
دانش آموzan فاقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۷: درس ۸: هم‌زیستی با مام میهن / شعرخوانی: دوران‌دیشی						
			آزمایشی	تکلف	نحو	موضوع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (هم‌زیستی با مام) میهن - دوران‌دیشی)
						مخزن‌الاسرار
						شاهنامه
						كلمات متراծ و متضاد
						شعرخوانی
						آرایه‌های ادبی
						رابطه معنایی تضاد
دانش آموzan غایب						
دانش آموzan فاقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۵: درس ۶: آداب زندگانی / حکایت: شو خطر کن!						
			آزمایشی	تکلف	نحو	موضوع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (آداب زندگانی - شو، خطر کن!)
						نظمی عروضی
						خواجه نصیر الدین توosi
						عنصر المعلى
						بهار
						مسارع اخباری
						مسارع التزامی
						مسارع مستمر (جاری)
						مفرد، متراծ و هم‌خانواده کلمات
دانش آموzan غایب						
دانش آموzan فاقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۹: درس ۱۰: آرشی دیگر / حکایت، نیکرایان						
			آر شی	دیگر	حکایت	موضع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (آرشی دیگر- نیکرایان)
						جامی
						محمد دهریزی
						کلمات هم‌خانواده
						متضاد
						متراffد
						گروه اسمی
						هسته و ولبتهای آن
						آرایه‌های ادبی
						تلمیح
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فاقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول		تأیید معلم			تأیید مشاور / ناظر / مسئول	
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء	

واحد یادگیری ۸: درس ۹: راز موقتیت						
			آر شی	دیگر	حکایت	موضع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (راز موقتیت- آخرین پرسشن)
						استاد حاسب
						ابوریحان بیرونی
						سعدی
						ترادف
						تضاد
						ماضی ساده
						ماضی نقلی
						آرایه‌های ادبی
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فاقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول		تأیید معلم			تأیید مشاور / ناظر / مسئول	
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء	

واحد یادگیری ۱۱: درس ۱۲: پیام آور رحمت / حکایت: سیرت سلمان						
			آنلاین	لینک	دانلود	موضوع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم - (پیام آور رحمت) سیرت سلمان)
						روضه خلد
						حدیقه سنایی
						پیام پیامبر
						ماضی بعید
						ماضی التزامی
						كلمات هم خانواده و متراffد
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مستول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۱۲: درس ۱۳: آشنایی غریبان / میلاد گل						
			آنلاین	لینک	دانلود	موضوع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم - (آشنایی غریبان- میلاد گل)
						قیصر امین پور
						امام خمینی (ره)
						كلمات هم خانواده
						قاویه و ردیف
						آرایه های ادبی
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مستول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۰: درس ۱۱: زن پارسا / روان خوانی: دروازه های به آسمان						
			آنلاین	لینک	دانلود	موضوع یادگیری
						لغت
						املا
						معنی و مفهوم (زن پارسا- دروازه های به آسمان)
						عطّار
						رابعه عدویه
						شهید مرتضی آوینی
						ماضی استمراری
						ماضی مستمر (جاری)
						نشانه های جمع
						كلمات متراffد
						آرایه های ادبی
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مستول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

نیاش	بایا تا برآریم	دستی ز دل	دو نقاش /	روان‌خوانی:	شازده کوچولو /	واحد یادگیری ۱۵: درس ۱۷
موضع یادگیری	یادگیری	آزمایش	تکلیف	تکلیف	آزمایش	نیاش
املا						
لغت						
معنی و مفهوم					(شازده کوچولو - دو	
نقاش - نیاش						
اگزوبیری						
رابرت فیشر						
بوستان سعدی						
دکتر شریعتی						
«ی» ذکره						
قید و انواع آن						
زمان افعال						
هم خانواده						
متراծ						
متضاد						
آرایه‌های ادبی						
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فاقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول						
تأیید معلم						
تاریخ و امضاء						
تاریخ و امضاء						

موضع یادگیری	تاریخ نحو	تاریخ لذت	تاریخ آذشی	تاریخ پنجه	تاریخ پنجه	تاریخ پنجه	تاریخ پنجه
لغت							
املا							
معنی و مفهوم (پیدای بنهان - بود قدر تو افزون از ملایک)							
شیخ محمود شبستری							
بابا طاهر همدانی							
مفضل							
علمame مجلسی							
هم خانواده و مفرد كلمات							
قید و انواع آن							
آرایه‌های ادبی							
شعرخوانی							
دانشآموزان غایب							
دانشآموزان قادر تکلیف							
تایید مشاور / ناظر / مستول							
تاریخ و امضاء							
تایید معتم							
تاریخ و امضاء							
دانشآموزان غایب							
دانشآموزان قادر تکلیف							
موضع یادگیری	تاریخ نحو	تاریخ لذت	تاریخ آذشی	تاریخ پنجه	تاریخ پنجه	تاریخ پنجه	تاریخ پنجه
لغت							
املا							
معنی و مفهوم (آرزو)							
ویکتور هوگو							
اقبال لاهوری							
كلمات هم خانواده و هم آوا							
انواع ساخت واژه							
آرایه‌های ادبی							
دانشآموزان غایب							
دانشآموزان قادر تکلیف							
تایید مشاور / ناظر / مستول							
تاریخ و امضاء							
تایید معتم							
تاریخ و امضاء							

دستنامه طرح درس نویسی

عربی نهم

مبتنی بر واحدهای یادگیری

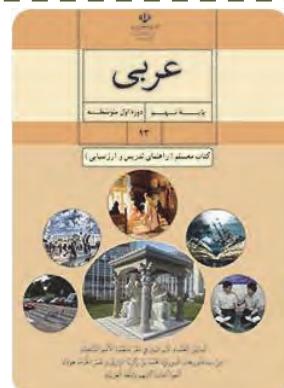
ویژه معلم

..... مدرسه:

..... نام و نام خانوادگی معلم:

پیوست‌ها

- ▶ جدول واحدهای یادگیری
- ▶ کتاب در یک نگاه
- ▶ نقشه مفهومی کتاب
- ▶ طرح درس‌های نیمه ساخته کتاب
- ▶ برگه مراقبت و وارسی کتاب

سخنی با معلمان

همچنان که می‌دانیم علاوه بر مهارت‌های عمومی و مهارت‌های تخصصی معلمان، مجموعه‌ای از مهارت‌های پیشه و شغل معلمی وجود دارند که به آن‌ها مهارت‌های حرفه‌ای گفته می‌شود. از میان خیل عظیم این مهارت‌ها که عموماً در قالب دوره‌های آموزشی ضمن خدمت ارائه می‌گردد، مهارت‌های معلمان شامل **مهارت طرح درس‌نویسی، مهارت تدریس و مهارت ارزشیابی** برای طراحی آموزشی لازم است. به طور ساده می‌توان طراحی آموزشی کلاس درس را در تصویر زیر مشاهده کرد:

معلمان به عنوان محور آموزش در مدرسه و طراح آموزشی کلاس درس همواره کتاب درسی را به عنوان طرح و برنامه رسمی خود در کلاس درس به آموزش می‌گیرند. اما نکته اساسی این است که کتاب درسی دارای چه اهداف آموزشی می‌باشد؟ یکی از نیازهای معلمان به منظور طراحی طرح درس خود، آشنایی با اهداف آموزشی کتاب درسی است. یک معلم نیاز دارد بداند:

اهداف قصد شده کتاب درسی چیست؟

تا بتواند متناسب به کمیت و کیفیت اهداف قصد شده کتاب درسی طراحی آموزشی خود را برای یک سال تحصیلی برنامه‌ریزی کرده و فرایند تدریس خود را متناسب با هر هدف، انتخاب و پس از تدریس آن را ارزشیابی نماید. لذا دستنامه‌ای به جهت پاسخ به این سوال تهیه شده است که معلمان با آن بتوانند علاوه بر مشاهده نقشه مفهومی کتاب درسی و عنوانین آن با مفهوم دیگری با عنوان "**واحدهای یادگیری**", جلسات آموزشی کلاس خود را طراحی و متناسب با "**موضوعات یادگیری**" اهداف آموزشی خود را در "**طرح درس‌های نیمه ساخته**" تکمیل و تولید نمایند. این دستنامه با اهداف زیر تدوین گردیده است.

- آشنایی با اهداف آموزشی کتاب‌های درسی در قالب واحدهای یادگیری
- آشنایی با نقشه مفهومی عنوانین یادگیری، واحدهای یادگیری و موضوع‌های یادگیری کتاب‌های درسی
- آشنایی با طرح درس‌نویسی بر اساس طرح درس‌های نیمه ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری با ارائه "موضوعات یادگیری"

پیشنهاد می‌شود معلمان در طول تابستان با به کار گیری این دستنامه و شرکت در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت "راهنمای عملی نگارش طرح درس" (در سامانه مدارس یادگیرنده مرآت به نشانی Itms.ir)، طرح درس‌های خود را بر اساس واحدهای یادگیری به منظور اجرای آن در طول سال تحصیلی متناسب با "اهداف قصد شده" طراحی نمایند.

پس از طراحی و برنامه‌ریزی "اهداف آموزشی قصد شده" در طرح درس و اجرای آن در طول سال تحصیلی در کلاس درس، ارزشیابی میزان تحقق آن‌ها لازم و ضروری می‌باشد و سوال اساسی در این رابطه مطرح می‌شود:

«چقدر از اهداف قصد شده کتاب‌های درسی، در کلاس درس تحقق یافته است؟»

یا به عبارتی هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟ و یا چقدر از واحدهای یادگیری قصد شده هر کتاب درسی به آموزش گرفته شده است؟ در واقع ارزشیابی، بخشی از فرایند آموزش تلقی می‌گردد، به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است. در راستای پشتیبانی از مدارس در پاسخگویی به این سوال، خدمات ارزشیابی زیر ارائه می‌گردد:

- **اپلیکیشن:** به منظور خودارزیابی دانشآموزان در هر واحد یادگیری؛
- **آزمون هماهنگ:** به منظور ارزشیابی عملکرد در یک دوره آموزشی مبتنی بر واحدهای یادگیری؛
- **بسته ارزشیابی تشریحی:** به منظور ارزشیابی همه سطوح یادگیری مبتنی بر واحدهای یادگیری.

ارائه بازخورد مؤثر همراه با بازآموزی هدفمند از اهمیت ویژه‌ای در ارزشیابی‌های آموزشی برخوردار است. درگیر کردن مؤثر دانشآموزان در فرایند یادگیری، توانا کردن دانشآموزان در ارزیابی از خود، آگاه کردن معلمان از وضعیت آموزشی کلاس درس متناسب با هر واحد یادگیری و ... همه به ارتقای آموزش در کلاس درس یاری می‌رساند. در این راستا پس از اجرای ارزشیابی‌ها، **کارپوشه الکترونیکی** به منظور تجمعی نتایج آزمون‌ها باقابلیت دسترسی طبقه‌بندی شده با ویژگی‌های زیر ارائه می‌گردد:

- ارائه میزان تسلط در هر واحد یادگیری به ازای خودارزیابی‌ها در اپلیکیشن و سؤال‌های آن واحد یادگیری در آزمون هماهنگ
- قابلیت مشاهده سوال و پاسخ تشریحی خودارزیابی‌ها و آزمون‌های هماهنگ به ازای هر واحد یادگیری
- ارائه پاسخ ویدیویی آموزشی برای سوال‌های پیشرفته آزمون به منظور بازآموزی هدفمند
- امکان مقایسه عملکرد هر دانشآموز با خود در هر واحد یادگیری و در طول سال تحصیلی
- ارائه گزارش‌های توصیفی به منظور بازخورد هدفمند
- امکان ذخیره نتایج عملکرد به ازای هر واحد یادگیری در سنوات مختلف

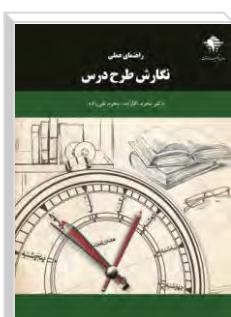
طرح درس مبتنی بر واحدهای یادگیری

همچنان که می‌دانیم در یک طبقه‌بندی کلی، مهارت‌هایی که معلمان به جهت توسعه شغلی به آن احتیاج دارند، در سه گروه مهارت‌های عمومی، مهارت‌های تخصصی و مهارت‌های حرفه‌ای طبقه‌بندی می‌شوند.

معلمان می‌توانند برای توسعه مهارت‌های حرفه‌ای خود اعم از مهارت‌های بدو خدمت، درس پژوهی، اقدام پژوهی، روان‌شناسی تربیتی و ... به سایت مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مراجعه نمایند. در این مجلد تلاش شده تا معلمان را در طراحی آموزشی کلاس درس، یاری رسانیم.

اگر کوچک‌ترین واحد محتوای آموزشی کتاب درسی را که می‌بایست توسط دانش‌آموز فراگرفته شود را واحد یادگیری بنامیم؛ معلم می‌تواند برای هر واحد یادگیری طرح درس بنویسد، آن را تدریس کند و با ارزشیابی آن می‌تواند به طور مستمر به این سوال اساسی پاسخ دهد که «هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است» و با بازخورد موثر به بهبود مستمر آن یاری رساند.

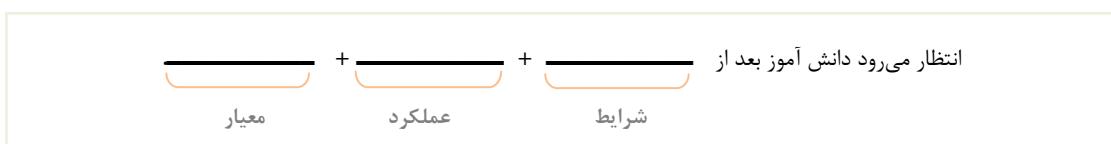
فرایند یاددهی- یادگیری تحت عنوان طراحی آموزشی انجام می‌پذیرد که قسمتی از آن در کلاس درس، قسمتی از آن در خانه و حتی محیط‌های دیگر توسط دانش‌آموز انجام می‌گردد و معلم به عنوان طراح این فرایند به ابزارهایی احتیاج دارد تا هم در فرایند یادگیری، دانش‌آموزان را یاری کند و هم خود از میزان تحقق اهداف قصد شده در طرح درس مطمئن گردد و مدرسه را مطمئن سازد که اهداف کتاب درسی در درس مربوطه محقق شده است.

طرح درس، سندی است که اجزای مختلف فرایند آموزشی برای مشارکت دانش‌آموز به منظور دستیابی به اهداف یک سال تحصیلی را ترسیم می‌کند. در یک طرح درس مجموعه فعالیت‌هایی که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می‌بیند، پیش‌بینی و تنظیم شده است و معلم با کمک طرح درس می‌تواند فعالیت‌های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان‌های مشخص و به شیوه‌ای منطقی پیش ببرد. برای این که بتوانید از این مجموعه به نحو احسن استفاده کنید، پیشنهاد می‌شود که دوره ضمن خدمت «راهنمای عملی نگارش طرح درس» را در سایت موسسه مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مشاهده نمایید و یا از کتاب «راهنمای عملی نگارش طرح درس» استفاده کنید. در این دوره ۱۰ الی ۱۲ ساختار پیشنهاد شده است. یکی از ساختارهای عمومی و همگانی که معمولاً معلمان استفاده می‌کنند، ساختار «طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری» است. در مجلد پیش رو، مجموعه حداقلی و نیمه‌ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری به منظور تدوین طرح درس ارائه شده است.

در طرح درس‌های نیمه ساخته، یک معلم باید به این سؤال پاسخ بدهد که: برای آموزش یک واحد یادگیری، چه چیزی را به عنوان تم استفاده کند؟ (نوع فعالیتی را که مد نظر معلم برای ایجاد انگیزه یعنی گرم کردن کلاس درس تم گفته می‌شود). عنصر ثابت همه ساختارهای طرح درس، مفهومی است تحت عنوان «هدف». یک معلم زمانی که بتواند اهداف یک واحد یادگیری را بنویسد می‌تواند به راحتی برای آن نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه، روش تدریس، روش ارزشیابی، مواد و وسائل مورد نیاز را به دست آورد.

یک جمله هدفی معمولاً سه بخش دارد: شرایط، عملکرد و معیار.

برای مثال، شما باید یک جمله هدفی را این‌گونه بنویسید: انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از خواندن این کتاب، دانش‌آموز بعد از خواندن این مطلب، دانش‌آموز بعد از تمرین این موضوع، دانش‌آموز بعد از دیدن این فیلم، دانش‌آموز بعد از انجام مباحثه، دانش‌آموز بعد از خلاصه‌نویسی، این‌ها شرایط است. بعد از چه شرایطی؟ معمولاً رایج‌ترین حالتی را که یک معلم استفاده می‌کند، «انتظار می‌رود بعد از پایان این کلاس» است.

معیار یعنی در چه سطحی است. در چه سطحی را معمولاً با فعل نشان می‌دهند: بخواند، بداند، بپرد، بدود، ایمان بیاورد، اعتقاد داشته باشد، باور کند. می‌توانید در حیطه جانشین، در حیطه مهارتی یا در حیطه نگرشی اینها را طبقه‌بندی کنید. انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از این شرایط، عملکردی را در چه سطحی داشته باشد.

نکته آخر که حتماً بایستی مد نظر داشته باشید، نوع فعل جمله هدفی شماست که مشخص می‌کند نوع هدف شما نگرش دانش‌آموز مد نظر است، شناخت دانش‌آموز مد نظر است، یا این که مهارت دانش‌آموز مد نظر است. به عبارت دیگر، نوع فعل شما نوع هدف سه‌گانه شما را مشخص می‌کند. اگر فعل شناختی به کار ببرید با شناخت دانش‌آموز کار دارید، اگر فعل نگرشی به کار ببرید با نگرش دانش‌آموز کار دارید. اگر فعل مهارتی به کار ببرید با مهارت دانش‌آموز کار دارید. وقتی می‌گویید بداند، شناخت است. وقتی می‌گویید بپرد، بُرد، مهارت است. وقتی می‌گویید اعتراض کند، مقایسه کند، باور کند، نگرش است.

واحدهای یادگیری کتابهای درسی و انواع ارزشیابی‌ها

ارزشیابی میزان اجرای طرح درس به معنای میزان تحقق یادگیری دانشآموزان می‌باشد. به عبارت دیگر، اجرای گام به گام طرح درس حول محور اهداف واحدهای یادگیری هر درس می‌چرخد و یک معلم توانمند باید به این سؤال بسیار مهم پاسخ دهد که «هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟».

ارزشیابی، آخرین حلقه از زنجیره‌ی طراحی آموزشی معلم است و تکمیل کننده سایر فعالیت‌های مرتبط به حساب می‌آید. در این مرحله معلم به کمک روش‌ها و فنون مختلف به سنجش^۱ فرایندهای یادگیری دانشآموزان اقدام می‌کند و با توجه به نتایج حاصله درباره‌ی کم و کیف پیشرفت آنان در یادگیری و توفیق خود در آموزش به داوری می‌پردازد. دسته‌بندی انواع ارزشیابی‌ها عبارتند از:

ارزشیابی با توجه به ملاک مورد استفاده: معروف‌ترین تقسیم‌بندی برای ارزشیابی‌های آموزشی تقسیم‌بندی آن‌ها به ارزشیابی وابسته به ملاک و ارزشیابی وابسته به هنجار است.

- ارزشیابی وابسته به ملاک: در این ارزشیابی ملاکی نامیده می‌شود، معیار یا ملاک ارزشیابی از پیش تعیین می‌شود و عملکرد دانشآموز با توجه به آن ملاک مورد قضاوت قرار می‌گیرد. این نوع ارزشیابی تعیین می‌کند که آیا دانشآموزان مطالب و هدف‌های یک واحد یادگیری را که قرار بوده است بیاموزند، به چه میزان آموخته‌اند.
- ارزشیابی وابسته به هنجار: این نوع ارزشیابی به جای یک ملاک مطلق از پیش تعیین شده بر نوعی ملاک نسبی وابسته است. در این نوع ارزشیابی می‌توان تعیین کرد که پیشرفت یک دانشآموز نسبت به دانشآموزان دیگر یا یک کلاس درس نسبت به کلاس دیگر چه وضعی دارد.

ارزشیابی با توجه به زمان و هدف استفاده: ارزشیابی‌های آموزشی را با توجه به زمان و هدف استفاده به چهار دسته ارزشیابی‌های آغازین، تکوینی، تشخیصی و تراکمی تقسیم می‌کنند:

- ارزشیابی آغازین: نخستین ارزشیابی که پیش از انجام فعالیت‌های آموزشی به اجرا درمی‌آید، ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین نامیده می‌شود.
- ارزشیابی تکوینی: هدف از کاربرد ارزشیابی تکوینی در رابطه با پیشرفت تحصیلی دانشآموزان، آگاهی یافتن از میزان و نحوه‌ی یادگیری آنان برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری و نیز، تشخیص مشکلات روش آموزش معلم در رابطه با هدف‌های آموزشی است.

^۱ سنجش یک اصطلاح کلی است و به صورت فرایندی تعریف می‌شود که برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز تصمیم‌گیری درباره‌ی دانشآموزان، برنامه‌های درسی و سیاست‌های آموزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد

• ارزشیابی تشخیصی: این ارزشیابی با هدف تشخیص مشکلات یادگیری دانشآموزان به کار می‌رود و زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که معلم با مشکلات مبرم و مکرری در یک یا چند دانشآموز روبه‌رو می‌شود، که با روش‌های اصلاحی معمولی ارزشیابی تکوینی قابل رفع نیست.

• ارزشیابی تراکمی^۱: در ارزشیابی تراکمی تمام آموخته‌های دانشآموزان در طول یک دوره‌ی آموزشی ارزشیابی می‌شوند و هدف آن، نمره دادن به دانشآموزان و قضاوت درباره‌ی اثربخشی طراحی آموزشی و مقایسه‌ی برنامه‌های مختلف درسی با یکدیگر است.

ارزشیابی با توجه به ارزشیابان: ارزشیابی درونی^۲ و ارزشیابی بیرونی^۳ دو نوع ارزشیابی آموزشی دیگر است. منظور از ارزشیابی درونی، این است که بر اساس آزمون درون‌مدرسه‌ای (معلم ساخته) انجام گیرد و منظور از ارزشیابی بیرونی، ارزشیابی توسط موسسه‌های آموزشی بیرونیست که آزمون آن‌ها به صورت هماهنگ بین مدارس برگزار می‌گردد. هر دو نوع ارزشیابی درونی و بیرونی ضروری هستند. چرا که مدرسه همواره می‌بایست به دو پرسش زیر پاسخ دهد:

۱. هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟

۲. در مقایسه با سایر مدارس، وضع ما چگونه است؟

ارزشیابی با استفاده از کارپوشه: بنا به تعریف، کارپوشه^۴ «به مجموعه‌ای از فعالیت‌های یادگیرنده گفته می‌شود که نشان‌دهنده‌ی کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او در یک واحد یادگیری است». با استفاده از کارپوشه هم می‌توان ارزشیابی تکوینی به عمل آورد و هم تراکمی. قبلًا توضیح دادیم که ارزشیابی تکوینی یا سنجش تکوینی در جریان آموزش معلم و یادگیری دانشآموزان صورت می‌گیرد و هدف آن کمک به تکوین یا شکل‌گیری یادگیری دانشآموزان و رفع نواقص روش آموزشی معلم است. در مقابل، ارزشیابی تراکمی یا سنجش تراکمی (دوره‌ای) به عنوان وسیله‌ای برای تعیین آموخته‌های متراکم شده یا جمع شده‌ی دانشآموزان در طول یک مدت معین تحصیلی به کار می‌رود. از فناوری الکترونیکی می‌توان برای سازمان دادن، ذخیره کردن، و ارائه دادن کارپوشه‌های دانشآموزی استفاده کرد. که به اصطلاح به آن، کارپوشه‌ی الکترونیکی^۵ گفته می‌شود.

¹ summative evaluation

² internal evaluation

³ external evaluation

⁴ portfolio (در اصطلاح لغوی، این کلمه به یک کیف چرمی پهن گفته می‌شود که برای حمل برگه‌های کاغذ، صفحات پیش‌نویس یک نمایشنامه، یا مجموعه نقاشی‌های یک فرد به کار می‌رود. این اصطلاح از آنجا در آموزش به عنوان یک روش به کار رفته که در آن دانشآموز مجموعه‌ای از کارهای خود را که در طول یک سال یا نیمسال تحصیلی انجام داده است، معمولاً در داخل یک پوشه، برای نشان دادن توانایی‌اش به معلم یا ارزشیاب ارائه می‌دهد).

⁵ electronic portfolio

واحدهای یادگیری کتابهای درسی، اپلیکیشن خودارزیابی و آزمون هماهنگ

معلمان با انواع ارزشیابی‌های مذکور از وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان کسب اطلاع می‌نمایند. اما آن‌چه مهم است، این است که اولاً اطلاعات فراهم شده با دقت کافی و صحت قابل اعتماد و مناسب با واحدهای یادگیری تهیه شده باشد؛ ثانیاً سریع و روزآمد باشد. در این راستا مرآت با ارائه خدمات زیر بنا دارد معلمان را در جریان میزان تحقق اهداف آموزشی هر واحد یادگیری قرار دهد.

خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری توسط اپلیکیشن^۱

اپلیکیشن بستری است که دانش‌آموزان می‌توانند برای ایجاد موقعیت یادگیری اقدام به شخصی سازی یادگیری بر اساس واحدهای یادگیری کتابهای درسی نمایند.

ویژگی‌های اپلیکیشن عبارتند از:

- انجام خودارزیابی‌های مستمر و روزانه با قابلیت مشاهده میزان تسلط در هر واحد یادگیری و ثبت نتایج در کارپوشه
- بازآموزی هدفمند دانش‌آموزان پس از انجام خودارزیابی از طریق مشاهده پاسخنامه تشریحی و فیلم‌های آموزشی و بررسی خطاهای یادگیری در هر سوال (این سرویس برای مدارس عضو رایگان است)
- امکان ثبت برنامه مطالعاتی روزانه در هر واحد یادگیری به همراه پیشنهاد مطالعاتی هوشمند
- ایجاد کارپوشه الکترونیکی شخصی از وضعیت پیشرفته و میزان تسلط دانش‌آموز در هر واحد یادگیری با دسترسی طبقه‌بندی شده در کارپوشه مدرسه به منظور ارزشیابی مستمر عملکرد آموزشی دانش‌آموزان
- دارای تأییدیه از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش

ارزشیابی عملکرد یک دوره آموزشی با آزمون هماهنگ

آزمون‌های هماهنگ مدارس با هدف رصد میزان تحقق اهداف واحدهای یادگیری مناسب با برنامه آموزشی، طراحی شده است. دانش‌آموزان می‌توانند در این آزمون‌ها هم به صورت حضوری و هم از طریق اپلیکیشن به صورت آنلاین شرکت نمایند. ویژگی‌های برجسته این آزمون‌ها به شرح زیر است:

- گام‌های آزمون مناسب با برنامه مدرسه و واحدهای یادگیری
- طراحی سوالات آزمون مناسب با اهداف کتاب درسی^۱

^۱ جهت نصب اپلیکیشن بر روی تلفن همراه می‌توانید عبارت «مرآت» را در google play (ویژه اندروید) یا اناردونی (ویژه iOS) جستجو و نصب نمایید.

- ارزشیابی از حیطه‌های شناختی
- هماهنگی با طرح درس معلمان
- آسیب‌سنگی و بازخوردگیری دقیق برای معلمان
- تشکیل کارپوشه بر اساس واحدهای یادگیری
- ارائه گزارش بر اساس واحدهای یادگیری به منظور رصد تحقق اهداف آموزشی
- ارائه گزارش‌های نوشتاری
- ارائه تقدیرنامه برای تشویق

ایجاد کارپوشه عملکرد آموزشی برای بازخورد مؤثر و بازآموزی هدفمند

تجمیع اطلاعات آموزشی دانش آموز برای معلمان به منظور رصد میزان تحقق اهداف آموزشی طرح درس خود بسیار پراهمیت می‌باشد. بدین‌جهت است زمان زیادی از معلمان به جمع آوری و طبقه‌بندی اطلاعات آموزشی می‌گذرد تا بتوانند یک ارزشیابی آموزشی برای برنامه و فعالیت بعدی خود داشته باشند. بدین‌منظور کارپوشه الکترونیکی از تجمیع اطلاعات داینامیک فعالیت‌های آموزشی دانش آموز (در اپلیکیشن و آزمون‌های هماهنگ) ایجاد شده است. معلمان می‌توانند از طریق نام کاربری و رمز عبور اختصاصی خود به آن دسترسی داشته باشند.

^۱ در آزمون‌های شبیه ساز کنکور پایه‌های دهم و یازدهم و آزمون‌های پایه دوازدهم، علاوه بر اهداف کتاب درسی، رویکرد طراحی سوالات کنکور سراسری با هدف موفقیت دانش‌آموزان مدنظر بوده است.

جدول واحد های یادگیری نیمه متوسطه ۱

၁၂၅

کتاب عربی نهم در یک نگاه

در آموزش این کتاب ساخته‌ها و اهداف پایه را مدنظر قرار دهیم.

اهداف دو راه تعلیمی

ساحت تعليم و تربیت

- ۱ با مشاخت کل نظام معارف دینی و جوگوی تأثیر انسان، توانایی شکاره‌هی به هویت دینی و اخلاق خود را کسب کند.
- ۲ با بررسی گفتار و سیره پیشوایان دینی (حق‌الناس، کرامت نفس، جدایت، فرقی، جمیع و زیست محیطی) مادکه‌های را برای انتخاب سبک زندگی شخصی و اجتماعی خود انتخاب و با عمل به آنها، میزان تأثیر آن را ازیزی کند.
- ۳ با فرازت صحیح و دین و تأثیر آن را در پیش‌بینی قرآن کرید و به رعایت احکام مورد نیاز و اقامه نماز (فردا و جمعه‌ت) اهتمام و وزد.

- ۱ با یک‌گیری اصول زبانی شناسی و ارزشی محیط زیست (محله / مدرسه) مشاکت کند و در زندگی خود، این فرهنگی خود را ایجاد کند و روش‌هایی را برای این را بروزیت کند و روانی ازیزی کند.
- ۲ با انتخاب آثار فرهنگی هنری آنها را بر مبنای اصول زبانی شناسی و ارزش دروسی و تأثیر آن را بروزیت کند و روشی توصیف کند.
- ۳ با پذیرش مسئولیت در قالب سلامت و پیداشتمانی ارتقای سلامت، تقویات سلام و تربیت بدین، ماله‌سازی محیط زیست (احکام و مطالعه‌ای) از حلالهای را برای حفظ و پیمانه‌زی روزیگاه خود بکار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی تغیر الگوها و روابط حاکم، بر پایه‌دها را استسانی کند و پایه‌های خود را برای حل مسائل و توصیه‌های علمی به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی علمی - فوارانه یا کارهای علمی و پایه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۳ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

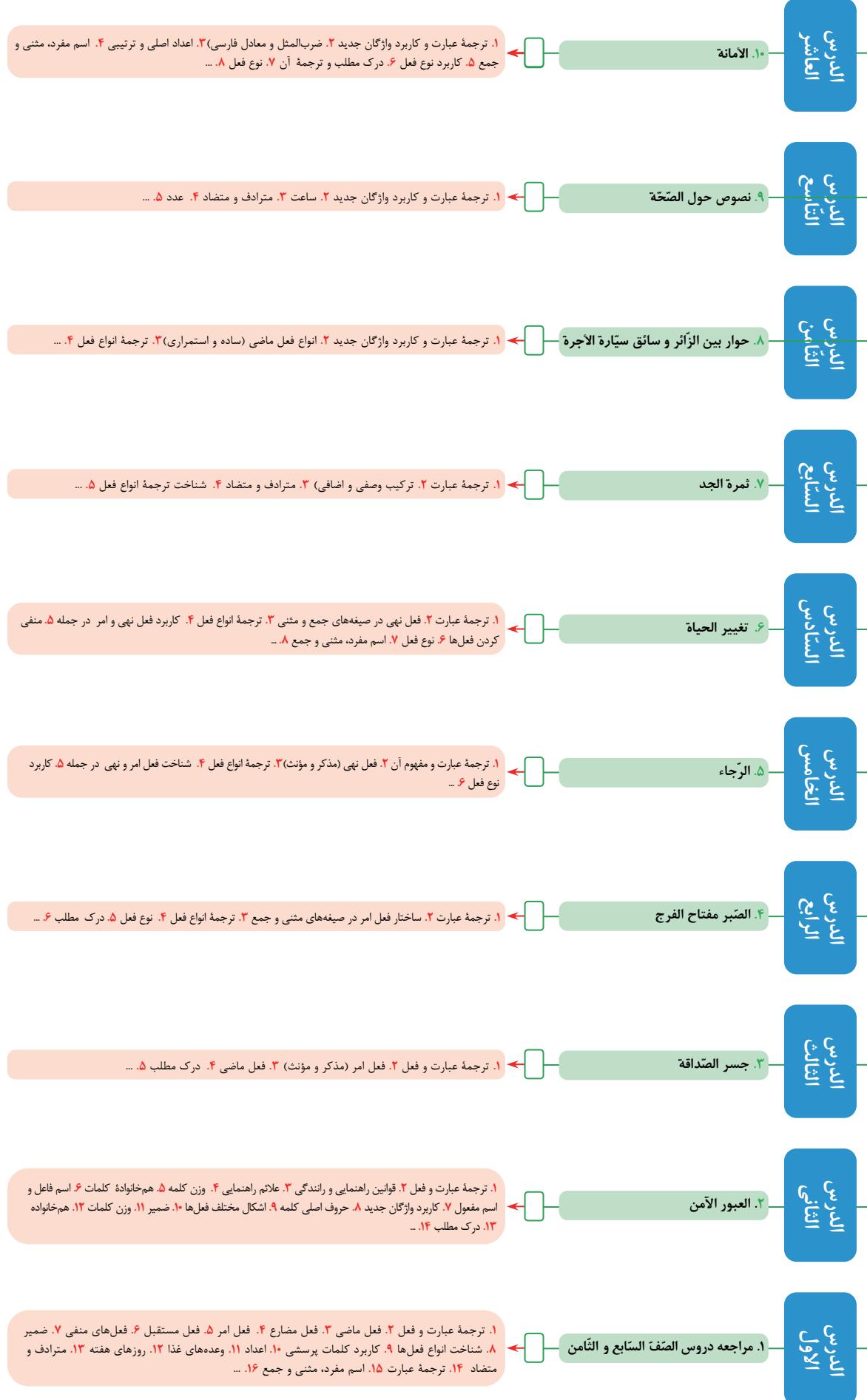
- ۱ با انتخاب از راه رهایی علمی و پایه‌های خود را برای چشمگیری خود از همچنان و مطالعه‌ای این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.
- ۲ با انتخاب از راه رهایی عالی - دیدگاه‌های خود را از این راه پیش‌بینی کند و به کار گیرد.

نسبت هر عنوان یادگیری در کتاب

بامشخصات کمی این کتاب آشنا شویم:

۱	عنوان یادگیری (فصل)
۲	واحد یادگیری (درس)
۳	موضوع یادگیری
۴	تمداد صفحه
۵	پیش‌نیاز
۶	عناصر هر واحد یادگیری

پیوست ۴

طرح درس‌های نیمه‌ساخته
عربی نهم

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

عنوان کتاب

نام معلم

مراجعه دروس الصف التاسع و الثامن

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه عبارت و فعل را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعل ماضی را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعل ماضی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعل امر را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعل مستقبل را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعل های منفی را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ضمیر را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شناخت انواع فعل‌ها را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کاربرد کلمات پرسشی را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اعداد را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عده‌های غذا را .....
۱۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع روزهای هفته را .....
۱۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مترادف و متضاد را .....
۱۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه عبارت را .....
۱۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اسم مفرد، مثنی و جمع را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

عنوان کتاب

نام معلم

العبور الآمن

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترقیمه عبارت و فعل را.
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قوانین راهنمایی و رانندگی را.
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع علائم راهنمایی را.
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع وزن کلمه را.
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هم‌قابواده کلمات را.
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اسم فاعل و اسم مفعول را.
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کاربرد واژگان پربر را.
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هروف اصلی کلمه را.
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اشکال مختلف فعل‌ها را.
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ضمیر را.
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع وزن کلمات را.
۱۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هم‌قابواده را.
۱۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع درک مطلب را.

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

عنوان کتاب

نام معلم

جسر الصداقه

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه عبارت و فعل را
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعل امر (منکر و مؤنث) را
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعل ماضی را
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع درک مطلب را

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

عنوان کتاب

نام معلم

الصبر مفتاح الفرج

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه عبارت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ساختار فعل امر در صیغه‌های مثنی و بمعنی را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه انواع فعل را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نوع فعل را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع درک مطلب را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

الرجاء

عنوان کتاب

واحد یادگیری

تاریخ اجرا

نام معلم

نام مدرسه

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه عبارت و مفهوم آن را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعل نفعی (مذکور و مؤنث) را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه انواع فعل را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شناخت فعل امر و نهی در جمله را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کاربرد نوع فعل را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

عنوان کتاب

نام معلم

تغییر الحياة

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه عبارت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعل نئی در صیغه‌های بمع و مثنی را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه انواع فعل را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کاربرد فعل نئی و امر در همه را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع منفی کردن فعل‌ها را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نوع فعل را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اسم مفراد، مثنی و بمع را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

عنوان کتاب

نام معلم

ثمرة الجد

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه عبارت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترکیب و صفت و اضافه را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هنر ادب و متنها را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شناخت ترجمه انواع فعل را .....
.....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

عنوان کتاب

نام معلم

حوار بین الزائر و سائق سيارة الاجرة

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه عبارت و کاربرد واژگان پرید را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع انواع فعل ماضی (ساده و استمراری) را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه انواع فعل را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

عنوان کتاب

نام معلم

نصوص حول الصنعة

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ترجمه عبارت و کاربرد واژگان پرورد را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ساعت را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مترادف و متفاہ را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عدد را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

عربی

عنوان کتاب

نام معلم

الامانة

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع ترجمه عبارت و کاربرد واژگان پریدر را**
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع فسرپالمث و معابر فارسی را**
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع اعداد اصلی و ترتیبی را**
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع اسم مفرد، مشی و جمع را**
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع درک مطلب و ترجمه آن را**
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع نوع فعل را**

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

پیوست ۵

برگه مراقبت و وارسی
واحدهای یادگیری
عربی نهم

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری عربی نهم

واحد یادگیری ۲: العبور الآمن						
.....	.....	.....	ازبشنی	تکلف	جُنُب	موضوع یادگیری
						ترجمة عبارت و فعل
						قولین راهنمایی و رانندگی
						علام راهنمایی
						وزن کلمه
						هم خانواده کلمات
						اسم فاعل و اسم مفعول
						کاربرد واژگان جدید
						حروف اصلی کلمه
						اشکال مختلف فعلها
						ضمير
						وزن کلمات
						هم خانواده
						درک مطلب
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۳: جسر الصداقة						
.....	.....	.....	ازبشنی	تکلف	جُنُب	موضوع یادگیری
						ترجمة عبارت و فعل
						فعل امر (ذکر و مؤنث)
						فعل ماضی
						درک مطلب
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱: مراجعه دروس الصف السابع و الثامن						
.....	.....	.....	ازبشنی	تکلف	جُنُب	موضوع یادگیری
						ترجمة عبارت و فعل
						فعل مضارع
						فعل امر
						فعل مستقبل
						فعل های منفی
						ضمير
						شناخت انواع فعلها
						کاربرد کلمات پرسشی
						اعداد
						وعده های غذا
						روزهای هفتہ
						متراوف و متضاد
						ترجمة عبارت
						اسم مفرد، مثنی و جمع
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد يادگیری ٦: تغيير الحياة						
			الإنجليزية	المعنى	الكلمة	موضوع يادگیری
						ترجمة عبارت
						فعل نهي در صيغه های جمع و مثنی
						ترجمة انواع فعل
						كاربرد فعل نهي و امر در جمله
						منفي کردن فعلها
						نوع فعل
						اسم مفرد، مثنی و جمع
دانشآموزان غائب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد يادگیری ٧: ثمرة الجد						
			الإنجليزية	المعنى	الكلمة	موضوع يادگیری
						ترجمة عبارت
						تركيب وصفی و اضافی
						متراծ و متضاد
						شناخت ترجمة انواع فعل
دانشآموزان غائب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد يادگیری ٤: الصبر مفتاح الفرج						
			الإنجليزية	المعنى	الكلمة	موضوع يادگیری
						ترجمة عبارت
						ساختر فعل امر در صيغه های مثنی و جمع
						ترجمة انواع فعل
						نوع فعل
						درک مطلب
دانشآموزان غائب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد يادگیری ٥: الرّجاء						
			الإنجليزية	المعنى	الكلمة	موضوع يادگیری
						ترجمة عبارت و مفهوم آن
						فعل نهي (مذكر و مؤنث)
						ترجمة انواع فعل
						شناخت فعل امر و نهي در جمله
						كاربرد نوع فعل
دانشآموزان غائب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد يادگیری ١٠: الامانة						
			از شبکی	لیف	بُنْ	موضوع يادگیری
						ترجمة عبارت و کاربرد واژگان جدید
						ضرب المثل و معادل فارسی
						اعداد اصلی و ترتیبی
						اسم مفرد، مثنی و جمع
						درک مطلب و ترجمة آن
						نوع فعل
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد يادگیری ٨: حوار بين الزائر و سائق سيارة الأجرة						
			از شبکی	لیف	بُنْ	موضوع يادگیری
						ترجمة عبارت و کاربرد واژگان جدید
						انواع فعل ماضی (ساده و استمراري)
						ترجمة انواع فعل
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد يادگیری ٩: نصوص حول الصناعة						
			از شبکی	لیف	بُنْ	موضوع يادگیری
						ترجمة عبارت و کاربرد واژگان جدید
						ساعت
						متراوف و متضاد
						عدد
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

دستنامه طرح درس نویسی

پیام‌های آسمان نهم

مبتنی بر واحدهای یادگیری

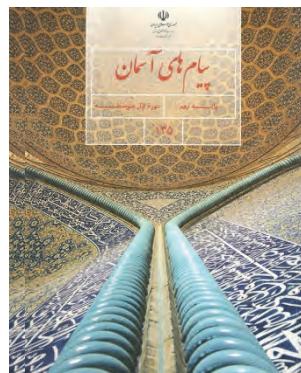
ویژه معلم

..... مدرسه:

..... نام و نام خانوادگی معلم:

پیوست‌ها

- جدول واحدهای یادگیری
- کتاب در یک نگاه
- نقشه مفهومی کتاب
- طرح درس‌های نیمه ساخته کتاب
- برگه مراقبت و وارسی کتاب

سخنی با معلمان

همچنان که می‌دانیم علاوه بر مهارت‌های عمومی و مهارت‌های تخصصی معلمان، مجموعه‌ای از مهارت‌های پیشه و شغل معلمی وجود دارند که به آن‌ها مهارت‌های حرفه‌ای گفته می‌شود. از میان خیل عظیم این مهارت‌ها که عموماً در قالب دوره‌های آموزشی ضمن خدمت ارائه می‌گردد، مهارت‌های معلمان شامل **مهارت طرح درس‌نویسی، مهارت تدریس و مهارت ارزشیابی** برای طراحی آموزشی لازم است. به طور ساده می‌توان طراحی آموزشی کلاس درس را در تصویر زیر مشاهده کرد:

معلمان به عنوان محور آموزش در مدرسه و طراح آموزشی کلاس درس همواره کتاب درسی را به عنوان طرح و برنامه رسمی خود در کلاس درس به آموزش می‌گیرند. اما نکته اساسی این است که کتاب درسی دارای چه اهداف آموزشی می‌باشد؟ یکی از نیازهای معلمان به منظور طراحی طرح درس خود، آشنایی با اهداف آموزشی کتاب درسی است. یک معلم نیاز دارد بداند:

اهداف قصد شده کتاب درسی چیست؟

تا بتواند متناسب به کمیت و کیفیت اهداف قصد شده کتاب درسی طراحی آموزشی خود را برای یک سال تحصیلی برنامه‌ریزی کرده و فرایند تدریس خود را متناسب با هر هدف، انتخاب و پس از تدریس آن را ارزشیابی نماید. لذا دستنامه‌ای به جهت پاسخ به این سوال تهیه شده است که معلمان با آن بتوانند علاوه بر مشاهده نقشه مفهومی کتاب درسی و عناوین آن با مفهوم دیگری با عنوان "**واحدهای یادگیری**", جلسات آموزشی کلاس خود را طراحی و متناسب با "**موضوعات یادگیری**" اهداف آموزشی خود را در "**طرح درس‌های نیمه ساخته**" تکمیل و تولید نمایند. این دستنامه با اهداف زیر تدوین گردیده است.

- آشنایی با اهداف آموزشی کتاب‌های درسی در قالب واحدهای یادگیری
- آشنایی با نقشه مفهومی عناوین یادگیری، واحدهای یادگیری و موضوعاتی یادگیری کتاب‌های درسی
- آشنایی با طرح درس‌نویسی بر اساس طرح درس‌های نیمه ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری با ارائه "موضوعات یادگیری"

پیشنهاد می‌شود معلمان در طول تابستان با به کار گیری این دستنامه و شرکت در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت "راهنمای عملی نگارش طرح درس" (در سامانه مدارس یادگیرنده مرآت به نشانی Itms.ir)، طرح درس‌های خود را بر اساس واحدهای یادگیری به منظور اجرای آن در طول سال تحصیلی متناسب با "اهداف قصد شده" طراحی نمایند.

پس از طراحی و برنامه‌ریزی "اهداف آموزشی قصد شده" در طرح درس و اجرای آن در طول سال تحصیلی در کلاس درس، ارزشیابی میزان تحقق آن‌ها لازم و ضروری می‌باشد و سوال اساسی در این رابطه مطرح می‌شود:

«چقدر از اهداف قصد شده کتاب‌های درسی، در کلاس درس تحقق یافته است؟»

یا به عبارتی هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟ و یا چقدر از واحدهای یادگیری قصد شده هر کتاب درسی به آموزش گرفته شده است؟ در واقع ارزشیابی، بخشی از فرایند آموزش تلقی می‌گردد، به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است. در راستای پشتیبانی از مدارس در پاسخگویی به این سوال، خدمات ارزشیابی زیر ارائه می‌گردد:

- **اپلیکیشن:** به منظور خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری؛
- **آزمون هماهنگ:** به منظور ارزشیابی عملکرد در یک دوره آموزشی مبتنی بر واحدهای یادگیری؛
- **بسته ارزشیابی تشریحی:** به منظور ارزشیابی همه سطوح یادگیری مبتنی بر واحدهای یادگیری.

ارائه بازخورد مؤثر همراه با بازآموزی هدفمند از اهمیت ویژه‌ای در ارزشیابی‌های آموزشی برخوردار است. درگیر کردن مؤثر دانش‌آموزان در فرایند یادگیری، توانا کردن دانش‌آموزان در ارزیابی از خود، آگاه کردن معلمان از وضعیت آموزشی کلاس درس متناسب با هر واحد یادگیری و ... همه به ارتقای آموزش در کلاس درس یاری می‌رساند. در این راستا پس از اجرای ارزشیابی‌ها، **کارپوشه الکترونیکی** به منظور تجمعی نتایج آزمون‌ها باقابلیت دسترسی طبقه‌بندی شده با ویژگی‌های زیر ارائه می‌گردد:

- ارائه میزان تسلط در هر واحد یادگیری به ازای خودارزیابی‌ها در اپلیکیشن و سؤال‌های آن واحد یادگیری در آزمون هماهنگ
- قابلیت مشاهده سوال و پاسخ تشریحی خودارزیابی‌ها و آزمون‌های هماهنگ به ازای هر واحد یادگیری
- ارائه پاسخ ویدیویی آموزشی برای سوال‌های پیشرفته آزمون به منظور بازآموزی هدفمند
- امکان مقایسه عملکرد هر دانش‌آموز با خود در هر واحد یادگیری و در طول سال تحصیلی
- ارائه گزارش‌های توصیفی به منظور بازخورد هدفمند
- امکان ذخیره نتایج عملکرد به ازای هر واحد یادگیری در سنوات مختلف

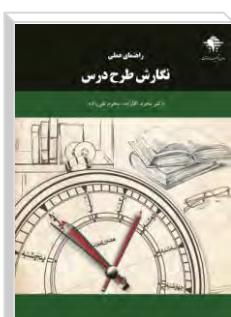
طرح درس مبتنی بر واحدهای یادگیری

همچنان که می‌دانیم در یک طبقه‌بندی کلی، مهارت‌هایی که معلمان به جهت توسعه شغلی به آن احتیاج دارند، در سه گروه مهارت‌های عمومی، مهارت‌های تخصصی و مهارت‌های حرفه‌ای طبقه‌بندی می‌شوند.

معلمان می‌توانند برای توسعه مهارت‌های حرفه‌ای خود اعم از مهارت‌های بدو خدمت، درس پژوهی، اقدام پژوهی، روان‌شناسی تربیتی و ... به سایت مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مراجعه نمایند. در این مجلد تلاش شده تا معلمان را در طراحی آموزشی کلاس درس، یاری رسانیم.

اگر کوچک‌ترین واحد محتوای آموزشی کتاب درسی را که می‌بایست توسط دانش‌آموز فراگرفته شود را واحد یادگیری بنامیم؛ معلم می‌تواند برای هر واحد یادگیری طرح درس بنویسد، آن را تدریس کند و با ارزشیابی آن می‌تواند به طور مستمر به این سوال اساسی پاسخ دهد که «هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است» و با بازخورد موثر به بهبود مستمر آن یاری رساند.

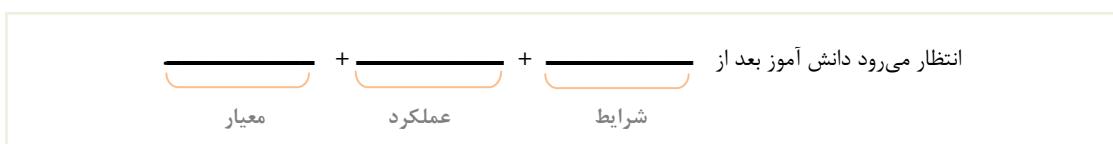
فرایند یاددهی- یادگیری تحت عنوان طراحی آموزشی انجام می‌پذیرد که قسمتی از آن در کلاس درس، قسمتی از آن در خانه و حتی محیط‌های دیگر توسط دانش‌آموز انجام می‌گردد و معلم به عنوان طراح این فرایند به ابزارهایی احتیاج دارد تا هم در فرایند یادگیری، دانش‌آموزان را یاری کند و هم خود از میزان تحقق اهداف قصد شده در طرح درس مطمئن گردد و مدرسه را مطمئن سازد که اهداف کتاب درسی در درس مربوطه محقق شده است.

طرح درس، سندی است که اجزای مختلف فرایند آموزشی برای مشارکت دانش‌آموز به منظور دستیابی به اهداف یک سال تحصیلی را ترسیم می‌کند. در یک طرح درس مجموعه فعالیت‌هایی که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می‌بیند، پیش‌بینی و تنظیم شده است و معلم با کمک طرح درس می‌تواند فعالیت‌های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان‌های مشخص و به شیوه‌ای منطقی پیش ببرد. برای این که بتوانید از این مجموعه به نحو احسن استفاده کنید، پیشنهاد می‌شود که دوره ضمن خدمت «راهنمای عملی نگارش طرح درس» را در سایت موسسه مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مشاهده نمایید و یا از کتاب «راهنمای عملی نگارش طرح درس» استفاده کنید. در این دوره ۱۰ الی ۱۲ ساختار پیشنهاد شده است. یکی از ساختارهای عمومی و همگانی که معمولاً معلمان استفاده می‌کنند، ساختار «طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری» است. در مجلد پیش رو، مجموعه حداقلی و نیمه‌ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری به منظور تدوین طرح درس ارائه شده است.

در طرح درس‌های نیمه ساخته، یک معلم باید به این سؤال پاسخ بدهد که: برای آموزش یک واحد یادگیری، چه چیزی را به عنوان تم استفاده کند؟ (نوع فعالیتی را که مد نظر معلم برای ایجاد انگیزه یعنی گرم کردن کلاس درس تم گفته می‌شود). عنصر ثابت همه ساختارهای طرح درس، مفهومی است تحت عنوان «هدف». یک معلم زمانی که بتواند اهداف یک واحد یادگیری را بنویسد می‌تواند به راحتی برای آن نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه، روش تدریس، روش ارزشیابی، مواد و وسائل مورد نیاز را به دست آورد.

یک جمله هدفی معمولاً سه بخش دارد: شرایط، عملکرد و معیار.

برای مثال، شما باید یک جمله هدفی را این‌گونه بنویسید: انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از خواندن این کتاب، دانش‌آموز بعد از خواندن این مطلب، دانش‌آموز بعد از تمرین این موضوع، دانش‌آموز بعد از دیدن این فیلم، دانش‌آموز بعد از انجام مباحثه، دانش‌آموز بعد از خلاصه‌نویسی، این‌ها شرایط است. بعد از چه شرایطی؟ معمولاً رایج‌ترین حالتی را که یک معلم استفاده می‌کند، «انتظار می‌رود بعد از پایان این کلاس» است.

معیار یعنی در چه سطحی است. در چه سطحی را معمولاً با فعل نشان می‌دهند: بخواند، بداند، بپرد، بدود، ایمان بیاورد، اعتقاد داشته باشد، باور کند. می‌توانید در حیطه جانشین، در حیطه مهارتی یا در حیطه نگرشی اینها را طبقه‌بندی کنید. انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از این شرایط، عملکردی را در چه سطحی داشته باشد.

نکته آخر که حتماً بایستی مد نظر داشته باشید، نوع فعل جمله هدفی شماست که مشخص می‌کند نوع هدف شما نگرش دانش‌آموز مد نظر است، شناخت دانش‌آموز مد نظر است، یا این که مهارت دانش‌آموز مد نظر است. به عبارت دیگر، نوع فعل شما نوع هدف سه‌گانه شما را مشخص می‌کند. اگر فعل شناختی به کار ببرید با شناخت دانش‌آموز کار دارید، اگر فعل نگرشی به کار ببرید با نگرش دانش‌آموز کار دارید. اگر فعل مهارتی به کار ببرید با مهارت دانش‌آموز کار دارید. وقتی می‌گویید بداند، شناخت است. وقتی می‌گویید بپرد، بُرد، مهارت است. وقتی می‌گویید اعتراض کند، مقایسه کند، باور کند، نگرش است.

واحدهای یادگیری کتابهای درسی و انواع ارزشیابی‌ها

ارزشیابی میزان اجرای طرح درس به معنای میزان تحقق یادگیری دانشآموزان می‌باشد. به عبارت دیگر، اجرای گام به گام طرح درس حول محور اهداف واحدهای یادگیری هر درس می‌چرخد و یک معلم توانمند باید به این سؤال بسیار مهم پاسخ دهد که «هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟».

ارزشیابی، آخرین حلقه از زنجیره‌ی طراحی آموزشی معلم است و تکمیل کننده سایر فعالیت‌های مرتبط به حساب می‌آید. در این مرحله معلم به کمک روش‌ها و فنون مختلف به سنجش^۱ فرایندهای یادگیری دانشآموزان اقدام می‌کند و با توجه به نتایج حاصله درباره‌ی کم و کیف پیشرفت آنان در یادگیری و توفیق خود در آموزش به داوری می‌پردازد. دسته‌بندی انواع ارزشیابی‌ها عبارتند از:

ارزشیابی با توجه به ملاک مورد استفاده: معروف‌ترین تقسیم‌بندی برای ارزشیابی‌های آموزشی تقسیم‌بندی آن‌ها به ارزشیابی وابسته به ملاک و ارزشیابی وابسته به هنجار است.

- ارزشیابی وابسته به ملاک: در این ارزشیابی ملاکی نامیده می‌شود، معیار یا ملاک ارزشیابی از پیش تعیین می‌شود و عملکرد دانشآموز با توجه به آن ملاک مورد قضاوت قرار می‌گیرد. این نوع ارزشیابی تعیین می‌کند که آیا دانشآموزان مطالب و هدف‌های یک واحد یادگیری را که قرار بوده است بیاموزند، به چه میزان آموخته‌اند.
- ارزشیابی وابسته به هنجار: این نوع ارزشیابی به جای یک ملاک مطلق از پیش تعیین شده بر نوعی ملاک نسبی وابسته است. در این نوع ارزشیابی می‌توان تعیین کرد که پیشرفت یک دانشآموز نسبت به دانشآموزان دیگر یا یک کلاس درس نسبت به کلاس دیگر چه وضعی دارد.

ارزشیابی با توجه به زمان و هدف استفاده: ارزشیابی‌های آموزشی را با توجه به زمان و هدف استفاده به چهار دسته ارزشیابی‌های آغازین، تکوینی، تشخیصی و تراکمی تقسیم می‌کنند:

- ارزشیابی آغازین: نخستین ارزشیابی که پیش از انجام فعالیت‌های آموزشی به اجرا درمی‌آید، ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین نامیده می‌شود.
- ارزشیابی تکوینی: هدف از کاربرد ارزشیابی تکوینی در رابطه با پیشرفت تحصیلی دانشآموزان، آگاهی یافتن از میزان و نحوه‌ی یادگیری آنان برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری و نیز، تشخیص مشکلات روش آموزش معلم در رابطه با هدف‌های آموزشی است.

^۱ سنجش یک اصطلاح کلی است و به صورت فرایندی تعریف می‌شود که برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز تصمیم‌گیری درباره‌ی دانشآموزان، برنامه‌های درسی و سیاست‌های آموزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد

• ارزشیابی تشخیصی: این ارزشیابی با هدف تشخیص مشکلات یادگیری دانشآموزان به کار می‌رود و زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که معلم با مشکلات مبرم و مکرری در یک یا چند دانشآموز روبه‌رو می‌شود، که با روش‌های اصلاحی معمولی ارزشیابی تکوینی قابل رفع نیست.

• ارزشیابی تراکمی^۱: در ارزشیابی تراکمی تمام آموخته‌های دانشآموزان در طول یک دوره‌ی آموزشی ارزشیابی می‌شوند و هدف آن، نمره دادن به دانشآموزان و قضاوت درباره‌ی اثربخشی طراحی آموزشی و مقایسه‌ی برنامه‌های مختلف درسی با یکدیگر است.

ارزشیابی با توجه به ارزشیابان: ارزشیابی درونی^۲ و ارزشیابی بیرونی^۳ دو نوع ارزشیابی آموزشی دیگر است. منظور از ارزشیابی درونی، این است که بر اساس آزمون درون‌مدرسه‌ای (معلم ساخته) انجام گیرد و منظور از ارزشیابی بیرونی، ارزشیابی توسط موسسه‌های آموزشی بیرونیست که آزمون آن‌ها به صورت هماهنگ بین مدارس برگزار می‌گردد. هر دو نوع ارزشیابی درونی و بیرونی ضروری هستند. چرا که مدرسه همواره می‌بایست به دو پرسش زیر پاسخ دهد:

۱. هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟

۲. در مقایسه با سایر مدارس، وضع ما چگونه است؟

ارزشیابی با استفاده از کارپوشه: بنا به تعریف، کارپوشه^۴ «به مجموعه‌ای از فعالیت‌های یادگیرنده گفته می‌شود که نشان‌دهنده‌ی کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او در یک واحد یادگیری است». با استفاده از کارپوشه هم می‌توان ارزشیابی تکوینی به عمل آورد و هم تراکمی. قبلًا توضیح دادیم که ارزشیابی تکوینی یا سنجش تکوینی در جریان آموزش معلم و یادگیری دانشآموزان صورت می‌گیرد و هدف آن کمک به تکوین یا شکل‌گیری یادگیری دانشآموزان و رفع نواقص روش آموزشی معلم است. در مقابل، ارزشیابی تراکمی یا سنجش تراکمی (دوره‌ای) به عنوان وسیله‌ای برای تعیین آموخته‌های متراکم شده یا جمع شده‌ی دانشآموزان در طول یک مدت معین تحصیلی به کار می‌رود. از فناوری الکترونیکی می‌توان برای سازمان دادن، ذخیره کردن، و ارائه دادن کارپوشه‌های دانشآموزی استفاده کرد. که به اصطلاح به آن، کارپوشه‌ی الکترونیکی^۵ گفته می‌شود.

¹ summative evaluation

² internal evaluation

³ external evaluation

⁴ portfolio (در اصطلاح لغوی، این کلمه به یک کیف چرمی پهن گفته می‌شود که برای حمل برگه‌های کاغذ، صفحات پیش‌نویس یک نمایشنامه، یا مجموعه نقاشی‌های یک فرد به کار می‌رود. این اصطلاح از آنجا در آموزش به عنوان یک روش به کار رفته که در آن دانشآموز مجموعه‌ای از کارهای خود را که در طول یک سال یا نیمسال تحصیلی انجام داده است، معمولاً در داخل یک پوشه، برای نشان دادن توانایی‌اش به معلم یا ارزشیاب ارائه می‌دهد).

⁵ electronic portfolio

واحدهای یادگیری کتابهای درسی، اپلیکیشن خودارزیابی و آزمون هماهنگ

معلمان با انواع ارزشیابی‌های مذکور از وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان کسب اطلاع می‌نمایند. اما آن‌چه مهم است، این است که اولاً اطلاعات فراهم شده با دقت کافی و صحت قابل اعتماد و مناسب با واحدهای یادگیری تهیه شده باشد؛ ثانیاً سریع و روزآمد باشد. در این راستا مرآت با ارائه خدمات زیر بنا دارد معلمان را در جریان میزان تحقق اهداف آموزشی هر واحد یادگیری قرار دهد.

خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری توسط اپلیکیشن^۱

اپلیکیشن بستری است که دانش‌آموزان می‌توانند برای ایجاد موقعیت یادگیری اقدام به شخصی سازی یادگیری بر اساس واحدهای یادگیری کتابهای درسی نمایند.

ویژگی‌های اپلیکیشن عبارتند از:

- انجام خودارزیابی‌های مستمر و روزانه با قابلیت مشاهده میزان تسلط در هر واحد یادگیری و ثبت نتایج در کارپوشه
- بازآموزی هدفمند دانش‌آموزان پس از انجام خودارزیابی از طریق مشاهده پاسخنامه تشریحی و فیلم‌های آموزشی و بررسی خطاهای یادگیری در هر سوال (این سرویس برای مدارس عضو رایگان است)
- امکان ثبت برنامه مطالعاتی روزانه در هر واحد یادگیری به همراه پیشنهاد مطالعاتی هوشمند
- ایجاد کارپوشه الکترونیکی شخصی از وضعیت پیشرفته و میزان تسلط دانش‌آموز در هر واحد یادگیری با دسترسی طبقه‌بندی شده در کارپوشه مدرسه به منظور ارزشیابی مستمر عملکرد آموزشی دانش‌آموزان
- دارای تأییدیه از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش

ارزشیابی عملکرد یک دوره آموزشی با آزمون هماهنگ

آزمون‌های هماهنگ مدارس با هدف رصد میزان تحقق اهداف واحدهای یادگیری مناسب با برنامه آموزشی، طراحی شده است. دانش‌آموزان می‌توانند در این آزمون‌ها هم به صورت حضوری و هم از طریق اپلیکیشن به صورت آنلاین شرکت نمایند. ویژگی‌های برجسته این آزمون‌ها به شرح زیر است:

- گام‌های آزمون مناسب با برنامه مدرسه و واحدهای یادگیری
- طراحی سوالات آزمون مناسب با اهداف کتاب درسی^۱

^۱ جهت نصب اپلیکیشن بر روی تلفن همراه می‌توانید عبارت «مرآت» را در google play (ویژه اندروید) یا اناردونی (ویژه iOS) جستجو و نصب نمایید.

- ارزشیابی از حیطه‌های شناختی
- هماهنگی با طرح درس معلمان
- آسیب‌سنگی و بازخوردگیری دقیق برای معلمان
- تشکیل کارپوشه بر اساس واحدهای یادگیری
- ارائه گزارش بر اساس واحدهای یادگیری به منظور رصد تحقق اهداف آموزشی
- ارائه گزارش‌های نوشتاری
- ارائه تقدیرنامه برای تشویق

ایجاد کارپوشه عملکرد آموزشی برای بازخورد مؤثر و بازآموزی هدفمند

تجمیع اطلاعات آموزشی دانش آموز برای معلمان به منظور رصد میزان تحقق اهداف آموزشی طرح درس خود بسیار پراهمیت می‌باشد. بدین‌جهت است زمان زیادی از معلمان به جمع آوری و طبقه‌بندی اطلاعات آموزشی می‌گذرد تا بتوانند یک ارزشیابی آموزشی برای برنامه و فعالیت بعدی خود داشته باشند. بدین‌منظور کارپوشه الکترونیکی از تجمیع اطلاعات داینامیک فعالیت‌های آموزشی دانش آموز (در اپلیکیشن و آزمون‌های هماهنگ) ایجاد شده است. معلمان می‌توانند از طریق نام کاربری و رمز عبور اختصاصی خود به آن دسترسی داشته باشند.

^۱ در آزمون‌های شبیه ساز کنکور پایه‌های دهم و یازدهم و آزمون‌های پایه دوازدهم، علاوه بر اهداف کتاب درسی، رویکرد طراحی سوالات کنکور سراسری با هدف موفقیت دانش‌آموزان مدنظر بوده است.

جدول واحد های یادگیری نوهم متوسطه ۱

四三九

كتاب پیام‌های آسمان نهم در یک نگاه

در آموزش این کتاب ساحت‌ها و اهداف پایه را مدنظر قرار دهیم.

اہداف دورہ تخصصی

آدوات دوچرخه‌سازی دینامیک و مخالف خود را بروای انتخاب سبک زندگی شخصی و اجتماعی خود انتخاب با عمل به آنها، میزان تأثیر آن را افزایش کند.

رسخت تعیین و بریت

سند
لارهه به همیت خود انتخاب کرد و به کار گردید.

و متنقله‌ای، راه حل‌هاي را برای حفظ و پسمازی رسماگاه خود بدل کرده.

علمی به کل گیرد.

بکار گیرد.
از روحیه فرد گرایی، توانایی تضمیم‌گیری مبتنی بر خرد جمعی خود را توسعه دهد.

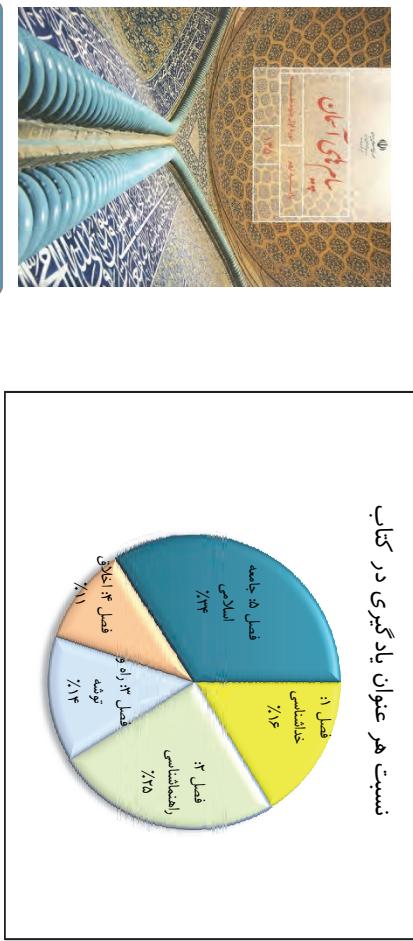
و حفظت از خود دیگران در برابر مسایل و اسبابهای اجتماعی است

نمایند. مشارکت خانواده فضای ایجاد میگردد و در پیشود اقتصاد بزرگی به کار میگیرد.

برای انتخاب سه‌ستونی ایندیکاتور فرود خانوار و اجتماعی بعمل آمد و روش های رفتارهای اقتصادی پیشنهاد دهن.

۱۱- سری ۲- مهندسی رسید و پیشین سمتون از ادب و مهندسی رسید یا و پیشین سمتون

نسبت هر عنوان یادگیری در کتاب

پیوست ۳ پیام‌های اسلام نهم

- حکومت و معارف سلامی
- با مشخصات کمی این کتاب آشنا شویم.

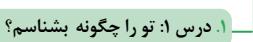
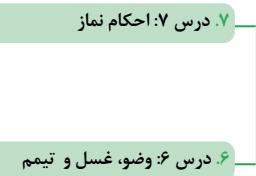
فصل ۵: جامعه اسلامی

فصل ۴: اخلاق

فصل ۳: راه و یوشة

فصل ۲: راهنمایان الهی

فصل ۱: خداشناصی

پیوست ۴

طرح درس‌های نیمه‌ساخته پیام‌های آسمان نهم

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱: تو را چگونه بشناسم؟

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع راههای شناخت فراوند را.....

۲. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع مهارهای نسبت دادن مفکرات به فراوند را.....

۳. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع هم و تسبیح را.....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۲: در پناه ایمان

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

- ۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شناخت، ایمان و عمل و رابطه آن‌ها با هم را ..... معرفی کنند.
- ۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع راههای افزایش ایمان به فرا را ..... معرفی کنند.
- ۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آثار ایمان را ..... معرفی کنند.

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۳: راهنمایان الهی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پنورت داشتن الگو را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پیامبران، اسوه‌های زندگی را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ویژگی‌های پیامبران را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۴: خورشید پنهان

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ویژگی‌های دوران ظهور امام زمان (عج) را.....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع امام زمان، سوالات و شبهات را.....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع انتظار و منتظر واقعی را.....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۵: رهبری در دوران غیبت

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود (دانش)آموزان بعد از ..... موضوع رهبری در عصر غیبت را.
۲. انتظار می‌رود (دانش)آموزان بعد از ..... موضوع مرفع تقلید را.
۳. انتظار می‌رود (دانش)آموزان بعد از ..... موضوع ولایت فقیه را.

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۶: وضو، غسل و تیمم

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش) آموزان بعد از ..... موضوع وضو و تیمم مقدمه ورود به نماز را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۷: احکام نماز

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش) آموزان بعراز ..... موضوع برفی مبطلات نماز را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۸: همدلی و همراهی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع دوستی را.....

۲. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع معیارها را.....

۳. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع وظایف را.....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۹: انقلاب اسلامی ایران

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش) آموزان بعراز ..... موضوع انقلاب اسلامی، ثمرات و برکات آن را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۰: مسئولیت همگانی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع امر به معروف و نهی از منکر را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آثار و شیوه‌ها را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۱: انفاق

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع وظایف اقتصادی در جامعه اسلامی را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع انفاق را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

پیام‌های آسمان

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۲: جهاد

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش) آموزان بعراز ..... موضوع بحث و انواع آن را .....
.....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

پیوست ۵

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری پیامهای آسمان نهم

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری پیام‌های آسمان نهم

واحد یادگیری ۳: درس ۳: راهنمایان الهی						
			ازنیشی	لکلک	بُزُبُز	موضوع یادگیری
						ضرورت داشتن الگو
						پیامبران، اسوه‌های زندگی
						ویزگی‌های پیامبران
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۴: درس ۴: خورشید پنهان						
			ازنیشی	لکلک	بُزُبُز	موضوع یادگیری
						ویزگی‌های دوران طهور امام زمان (عج)
						امام زمان، سؤالات و شبهات
						انتظار و منتظر واقعی
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱: درس ۱: تو را چگونه بشناسیم؟						
			ازنیشی	لکلک	بُزُبُز	موضوع یادگیری
						رهایی شاخت خداوند
						معیارهای نسبت دادن صفات به خداوند
						حمد و تسبیح
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۲: در پناه ایمان						
			ازنیشی	لکلک	بُزُبُز	موضوع یادگیری
						شناخت، ایمان و عمل و رابطه آنها با هم
						راههای افرایش ایمان به خدا
						آثار ایمان
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۸: درس ۸: همدلی و همراهی									
			ازنده‌ی	لکن	و	موضوع یادگیری			
						دوسنی			
						معیارها			
						وظایف			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan فاقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						
واحد یادگیری ۹: درس ۹: انقلاب اسلامی ایران									
			ازنده‌ی	لکن	و	موضوع یادگیری			
						انقلاب اسلامی، ثمرات و برکات آن			
						دانشآموzan غایب			
						دانشآموzan فاقد تکلیف			
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						
واحد یادگیری ۱۰: درس ۱۰: مسئولیت همگانی									
			ازنده‌ی	لکن	و	موضوع یادگیری			
						امر به معروف و نهی از منکر			
						آثار و شیوه‌ها			
						دانشآموzan غایب			
						دانشآموzan فاقد تکلیف			
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

واحد یادگیری ۵: درس ۵: رهبری در دوران غیبت									
			ازنده‌ی	لکن	و	موضوع یادگیری			
						رهبری در عصر غیبت			
						مرجع تقلید			
						ولایت فقیه			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan فاقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						
واحد یادگیری ۶: درس ۶: وضو، غسل و تیمم									
			ازنده‌ی	لکن	و	موضوع یادگیری			
						وضو و تیمم مقدمه ورود به نماز			
						دانشآموzan غایب			
						دانشآموzan فاقد تکلیف			
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						
واحد یادگیری ۷: درس ۷: احکام نماز									
			ازنده‌ی	لکن	و	موضوع یادگیری			
						برخی مبیطلات نماز			
						دانشآموzan غایب			
						دانشآموzan فاقد تکلیف			
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

واحد یادگیری ۱۲: درس ۱۲: جهاد						
						موضوع یادگیری
						جهاد و انواع آن
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول		تایید معلم		تاریخ و امضاء		

واحد یادگیری ۱۱: درس ۱۱: اتفاق						
						موضوع یادگیری
						وظایف اقتصادی در جامعه اسلامی
اتفاق						
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول		تایید معلم		تاریخ و امضاء		

دستنامه طرح درس نویسی

انگلیسی نهم

مبتنی بر واحدهای یادگیری

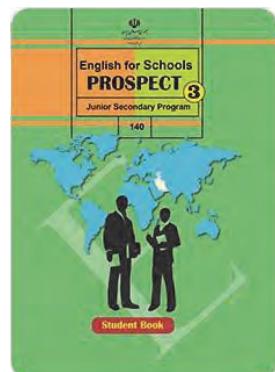
ویژه معلم

..... مدرسه:

..... نام و نام خانوادگی معلم:

پیوست‌ها

- ▶ جدول واحدهای یادگیری
- ▶ کتاب در یک نگاه
- ▶ نقشه مفهومی کتاب
- ▶ طرح درس‌های نیمه ساخته کتاب
- ▶ برگه مراقبت و وارسی کتاب

سخنی با معلمان

همچنان که می‌دانیم علاوه بر مهارت‌های عمومی و مهارت‌های تخصصی معلمان، مجموعه‌ای از مهارت‌های پیشه و شغل معلمی وجود دارند که به آن‌ها مهارت‌های حرفه‌ای گفته می‌شود. از میان خیل عظیم این مهارت‌ها که عموماً در قالب دوره‌های آموزشی ضمن خدمت ارائه می‌گردد، مهارت‌های معلمان شامل **مهارت طرح درس‌نویسی، مهارت تدریس و مهارت ارزشیابی** برای طراحی آموزشی لازم است. به طور ساده می‌توان طراحی آموزشی کلاس درس را در تصویر زیر مشاهده کرد:

معلمان به عنوان محور آموزش در مدرسه و طراح آموزشی کلاس درس همواره کتاب درسی را به عنوان طرح و برنامه رسمی خود در کلاس درس به آموزش می‌گیرند. اما نکته اساسی این است که کتاب درسی دارای چه اهداف آموزشی می‌باشد؟ یکی از نیازهای معلمان به منظور طراحی طرح درس خود، آشنایی با اهداف آموزشی کتاب درسی است. یک معلم نیاز دارد بداند:

اهداف قصد شده کتاب درسی چیست؟

تا بتواند متناسب به کمیت و کیفیت اهداف قصد شده کتاب درسی طراحی آموزشی خود را برای یک سال تحصیلی برنامه‌ریزی کرده و فرایند تدریس خود را متناسب با هر هدف، انتخاب و پس از تدریس آن را ارزشیابی نماید. لذا دستنامه‌ای به جهت پاسخ به این سوال تهیه شده است که معلمان با آن بتوانند علاوه بر مشاهده نقشه مفهومی کتاب درسی و عناوین آن با مفهوم دیگری با عنوان "**واحدهای یادگیری**", جلسات آموزشی کلاس خود را طراحی و متناسب با "**موضوعات یادگیری**" اهداف آموزشی خود را در "**طرح درس‌های نیمه ساخته**" تکمیل و تولید نمایند. این دستنامه با اهداف زیر تدوین گردیده است.

- آشنایی با اهداف آموزشی کتاب‌های درسی در قالب واحدهای یادگیری
- آشنایی با نقشه مفهومی عناوین یادگیری، واحدهای یادگیری و موضوعاتی یادگیری کتاب‌های درسی
- آشنایی با طرح درس‌نویسی بر اساس طرح درس‌های نیمه ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری با ارائه "موضوعات یادگیری"

پیشنهاد می‌شود معلمان در طول تابستان با به کار گیری این دستنامه و شرکت در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت "راهنمای عملی نگارش طرح درس" (در سامانه مدارس یادگیرنده مرآت به نشانی Itms.ir)، طرح درس‌های خود را بر اساس واحدهای یادگیری به منظور اجرای آن در طول سال تحصیلی متناسب با "اهداف قصد شده" طراحی نمایند.

پس از طراحی و برنامه‌ریزی "اهداف آموزشی قصد شده" در طرح درس و اجرای آن در طول سال تحصیلی در کلاس درس، ارزشیابی میزان تحقق آن‌ها لازم و ضروری می‌باشد و سوال اساسی در این رابطه مطرح می‌شود:

«چقدر از اهداف قصد شده کتاب‌های درسی، در کلاس درس تحقق یافته است؟»

یا به عبارتی هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟ و یا چقدر از واحدهای یادگیری قصد شده هر کتاب درسی به آموزش گرفته شده است؟ در واقع ارزشیابی، بخشی از فرایند آموزش تلقی می‌گردد، به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است. در راستای پشتیبانی از مدارس در پاسخگویی به این سوال، خدمات ارزشیابی زیر ارائه می‌گردد:

- **اپلیکیشن:** به منظور خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری؛
- **آزمون هماهنگ:** به منظور ارزشیابی عملکرد در یک دوره آموزشی مبتنی بر واحدهای یادگیری؛
- **بسته ارزشیابی تشریحی:** به منظور ارزشیابی همه سطوح یادگیری مبتنی بر واحدهای یادگیری.

ارائه بازخورد مؤثر همراه با بازآموزی هدفمند از اهمیت ویژه‌ای در ارزشیابی‌های آموزشی برخوردار است. درگیر کردن مؤثر دانش‌آموزان در فرایند یادگیری، توانا کردن دانش‌آموزان در ارزیابی از خود، آگاه کردن معلمان از وضعیت آموزشی کلاس درس متناسب با هر واحد یادگیری و ... همه به ارتقای آموزش در کلاس درس یاری می‌رساند. در این راستا پس از اجرای ارزشیابی‌ها، **کارپوشه الکترونیکی** به منظور تجمیع نتایج آزمون‌ها با قابلیت دسترسی طبقه‌بندی شده با ویژگی‌های زیر ارائه می‌گردد:

- ارائه میزان تسلط در هر واحد یادگیری به ازای خودارزیابی‌ها در اپلیکیشن و سؤال‌های آن واحد یادگیری در آزمون هماهنگ
- قابلیت مشاهده سوال و پاسخ تشریحی خودارزیابی‌ها و آزمون‌های هماهنگ به ازای هر واحد یادگیری
- ارائه پاسخ ویدیویی آموزشی برای سوال‌های پیشرفته آزمون به منظور بازآموزی هدفمند
- امکان مقایسه عملکرد هر دانش‌آموز با خود در هر واحد یادگیری و در طول سال تحصیلی
- ارائه گزارش‌های توصیفی به منظور بازخورد هدفمند
- امکان ذخیره نتایج عملکرد به ازای هر واحد یادگیری در سنوات مختلف

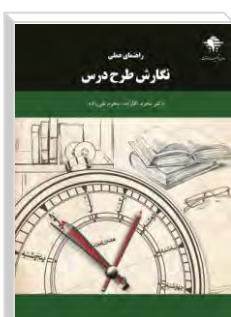
طرح درس مبتنی بر واحدهای یادگیری

همچنان که می‌دانیم در یک طبقه‌بندی کلی، مهارت‌هایی که معلمان به جهت توسعه شغلی به آن احتیاج دارند، در سه گروه مهارت‌های عمومی، مهارت‌های تخصصی و مهارت‌های حرفه‌ای طبقه‌بندی می‌شوند.

معلمان می‌توانند برای توسعه مهارت‌های حرفه‌ای خود اعم از مهارت‌های بدو خدمت، درس پژوهی، اقدام پژوهی، روان‌شناسی تربیتی و ... به سایت مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مراجعه نمایند. در این مجلد تلاش شده تا معلمان را در طراحی آموزشی کلاس درس، یاری رسانیم.

اگر کوچک‌ترین واحد محتوای آموزشی کتاب درسی را که می‌بایست توسط دانش‌آموز فراگرفته شود را واحد یادگیری بنامیم؛ معلم می‌تواند برای هر واحد یادگیری طرح درس بنویسد، آن را تدریس کند و با ارزشیابی آن می‌تواند به طور مستمر به این سوال اساسی پاسخ دهد که «هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است» و با بازخورد موثر به بهبود مستمر آن یاری رساند.

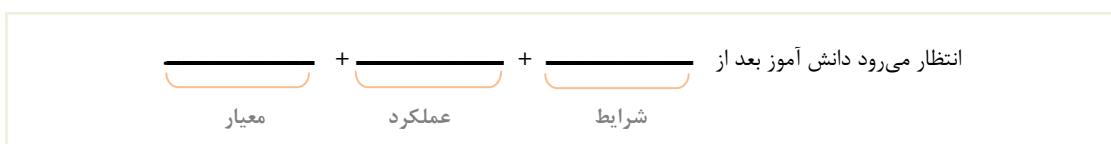
فرایند یاددهی- یادگیری تحت عنوان طراحی آموزشی انجام می‌پذیرد که قسمتی از آن در کلاس درس، قسمتی از آن در خانه و حتی محیط‌های دیگر توسط دانش‌آموز انجام می‌گردد و معلم به عنوان طراح این فرایند به ابزارهایی احتیاج دارد تا هم در فرایند یادگیری، دانش‌آموزان را یاری کند و هم خود از میزان تحقق اهداف قصد شده در طرح درس مطمئن گردد و مدرسه را مطمئن سازد که اهداف کتاب درسی در درس مربوطه محقق شده است.

طرح درس، سندی است که اجزای مختلف فرایند آموزشی برای مشارکت دانش‌آموز به منظور دستیابی به اهداف یک سال تحصیلی را ترسیم می‌کند. در یک طرح درس مجموعه فعالیت‌هایی که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می‌بیند، پیش‌بینی و تنظیم شده است و معلم با کمک طرح درس می‌تواند فعالیت‌های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان‌های مشخص و به شیوه‌ای منطقی پیش ببرد. برای این که بتوانید از این مجموعه به نحو احسن استفاده کنید، پیشنهاد می‌شود که دوره ضمن خدمت «راهنمای عملی نگارش طرح درس» را در سایت موسسه مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مشاهده نمایید و یا از کتاب «راهنمای عملی نگارش طرح درس» استفاده کنید. در این دوره ۱۰ الی ۱۲ ساختار پیشنهاد شده است. یکی از ساختارهای عمومی و همگانی که معمولاً معلمان استفاده می‌کنند، ساختار «طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری» است. در مجلد پیش رو، مجموعه حداقلی و نیمه‌ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری به منظور تدوین طرح درس ارائه شده است.

در طرح درس‌های نیمه ساخته، یک معلم باید به این سؤال پاسخ بدهد که: برای آموزش یک واحد یادگیری، چه چیزی را به عنوان تم استفاده کند؟ (نوع فعالیتی را که مد نظر معلم برای ایجاد انگیزه یعنی گرم کردن کلاس درس تم گفته می‌شود). عنصر ثابت همه ساختارهای طرح درس، مفهومی است تحت عنوان «هدف». یک معلم زمانی که بتواند اهداف یک واحد یادگیری را بنویسد می‌تواند به راحتی برای آن نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه، روش تدریس، روش ارزشیابی، مواد و وسائل مورد نیاز را به دست آورد.

یک جمله هدفی معمولاً سه بخش دارد: شرایط، عملکرد و معیار.

برای مثال، شما باید یک جمله هدفی را این‌گونه بنویسید: انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از خواندن این کتاب، دانش‌آموز بعد از خواندن این مطلب، دانش‌آموز بعد از تمرین این موضوع، دانش‌آموز بعد از دیدن این فیلم، دانش‌آموز بعد از انجام مباحثه، دانش‌آموز بعد از خلاصه‌نویسی، این‌ها شرایط است. بعد از چه شرایطی؟ معمولاً رایج‌ترین حالتی را که یک معلم استفاده می‌کند، «انتظار می‌رود بعد از پایان این کلاس» است.

معیار یعنی در چه سطحی است. در چه سطحی را معمولاً با فعل نشان می‌دهند: بخواند، بداند، بپرد، بدود، ایمان بیاورد، اعتقاد داشته باشد، باور کند. می‌توانید در حیطه جانشین، در حیطه مهارتی یا در حیطه نگرشی اینها را طبقه‌بندی کنید. انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از این شرایط، عملکردی را در چه سطحی داشته باشد.

نکته آخر که حتماً بایستی مد نظر داشته باشید، نوع فعل جمله هدفی شماست که مشخص می‌کند نوع هدف شما نگرش دانش‌آموز مد نظر است، شناخت دانش‌آموز مد نظر است، یا این که مهارت دانش‌آموز مد نظر است. به عبارت دیگر، نوع فعل شما نوع هدف سه‌گانه شما را مشخص می‌کند. اگر فعل شناختی به کار ببرید با شناخت دانش‌آموز کار دارید، اگر فعل نگرشی به کار ببرید با نگرش دانش‌آموز کار دارید. اگر فعل مهارتی به کار ببرید با مهارت دانش‌آموز کار دارید. وقتی می‌گویید بداند، شناخت است. وقتی می‌گویید بپرد، بُرد، مهارت است. وقتی می‌گویید اعتراض کند، مقایسه کند، باور کند، نگرش است.

واحدهای یادگیری کتابهای درسی و انواع ارزشیابی‌ها

ارزشیابی میزان اجرای طرح درس به معنای میزان تحقق یادگیری دانشآموزان می‌باشد. به عبارت دیگر، اجرای گام به گام طرح درس حول محور اهداف واحدهای یادگیری هر درس می‌چرخد و یک معلم توانمند باید به این سؤال بسیار مهم پاسخ دهد که «هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟».

ارزشیابی، آخرین حلقه از زنجیره‌ی طراحی آموزشی معلم است و تکمیل کننده سایر فعالیت‌های مرتبط به حساب می‌آید. در این مرحله معلم به کمک روش‌ها و فنون مختلف به سنجش^۱ فرایندهای یادگیری دانشآموزان اقدام می‌کند و با توجه به نتایج حاصله درباره‌ی کم و کیف پیشرفت آنان در یادگیری و توفیق خود در آموزش به داوری می‌پردازد. دسته‌بندی انواع ارزشیابی‌ها عبارتند از:

ارزشیابی با توجه به ملاک مورد استفاده: معروف‌ترین تقسیم‌بندی برای ارزشیابی‌های آموزشی تقسیم‌بندی آن‌ها به ارزشیابی وابسته به ملاک و ارزشیابی وابسته به هنجار است.

- ارزشیابی وابسته به ملاک: در این ارزشیابی ملاکی نامیده می‌شود، معیار یا ملاک ارزشیابی از پیش تعیین می‌شود و عملکرد دانشآموز با توجه به آن ملاک مورد قضاوت قرار می‌گیرد. این نوع ارزشیابی تعیین می‌کند که آیا دانشآموزان مطالب و هدف‌های یک واحد یادگیری را که قرار بوده است بیاموزند، به چه میزان آموخته‌اند.
- ارزشیابی وابسته به هنجار: این نوع ارزشیابی به جای یک ملاک مطلق از پیش تعیین شده بر نوعی ملاک نسبی وابسته است. در این نوع ارزشیابی می‌توان تعیین کرد که پیشرفت یک دانشآموز نسبت به دانشآموزان دیگر یا یک کلاس درس نسبت به کلاس دیگر چه وضعی دارد.

ارزشیابی با توجه به زمان و هدف استفاده: ارزشیابی‌های آموزشی را با توجه به زمان و هدف استفاده به چهار دسته ارزشیابی‌های آغازین، تکوینی، تشخیصی و تراکمی تقسیم می‌کنند:

- ارزشیابی آغازین: نخستین ارزشیابی که پیش از انجام فعالیت‌های آموزشی به اجرا درمی‌آید، ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین نامیده می‌شود.
- ارزشیابی تکوینی: هدف از کاربرد ارزشیابی تکوینی در رابطه با پیشرفت تحصیلی دانشآموزان، آگاهی یافتن از میزان و نحوه‌ی یادگیری آنان برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری و نیز، تشخیص مشکلات روش آموزش معلم در رابطه با هدف‌های آموزشی است.

^۱ سنجش یک اصطلاح کلی است و به صورت فرایندی تعریف می‌شود که برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز تصمیم‌گیری درباره‌ی دانشآموزان، برنامه‌های درسی و سیاست‌های آموزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد

• ارزشیابی تشخیصی: این ارزشیابی با هدف تشخیص مشکلات یادگیری دانشآموزان به کار می‌رود و زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که معلم با مشکلات مبرم و مکرری در یک یا چند دانشآموز روبه‌رو می‌شود، که با روش‌های اصلاحی معمولی ارزشیابی تکوینی قابل رفع نیست.

• ارزشیابی تراکمی^۱: در ارزشیابی تراکمی تمام آموخته‌های دانشآموزان در طول یک دوره‌ی آموزشی ارزشیابی می‌شوند و هدف آن، نمره دادن به دانشآموزان و قضاوت درباره‌ی اثربخشی طراحی آموزشی و مقایسه‌ی برنامه‌های مختلف درسی با یکدیگر است.

ارزشیابی با توجه به ارزشیابان: ارزشیابی درونی^۲ و ارزشیابی بیرونی^۳ دو نوع ارزشیابی آموزشی دیگر است. منظور از ارزشیابی درونی، این است که بر اساس آزمون درون‌مدرسه‌ای (معلم ساخته) انجام گیرد و منظور از ارزشیابی بیرونی، ارزشیابی توسط موسسه‌های آموزشی بیرونیست که آزمون آن‌ها به صورت هماهنگ بین مدارس برگزار می‌گردد. هر دو نوع ارزشیابی درونی و بیرونی ضروری هستند. چرا که مدرسه همواره می‌بایست به دو پرسش زیر پاسخ دهد:

۱. هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟

۲. در مقایسه با سایر مدارس، وضع ما چگونه است؟

ارزشیابی با استفاده از کارپوشه: بنا به تعریف، کارپوشه^۴ «به مجموعه‌ای از فعالیت‌های یادگیرنده گفته می‌شود که نشان‌دهنده‌ی کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او در یک واحد یادگیری است». با استفاده از کارپوشه هم می‌توان ارزشیابی تکوینی به عمل آورد و هم تراکمی. قبلًا توضیح دادیم که ارزشیابی تکوینی یا سنجش تکوینی در جریان آموزش معلم و یادگیری دانشآموزان صورت می‌گیرد و هدف آن کمک به تکوین یا شکل‌گیری یادگیری دانشآموزان و رفع نواقص روش آموزشی معلم است. در مقابل، ارزشیابی تراکمی یا سنجش تراکمی (دوره‌ای) به عنوان وسیله‌ای برای تعیین آموخته‌های متراکم شده یا جمع شده‌ی دانشآموزان در طول یک مدت معین تحصیلی به کار می‌رود. از فناوری الکترونیکی می‌توان برای سازمان دادن، ذخیره کردن، و ارائه دادن کارپوشه‌های دانشآموزی استفاده کرد. که به اصطلاح به آن، کارپوشه‌ی الکترونیکی^۵ گفته می‌شود.

¹ summative evaluation

² internal evaluation

³ external evaluation

⁴ portfolio (در اصطلاح لغوی، این کلمه به یک کیف چرمی پهن گفته می‌شود که برای حمل برگه‌های کاغذ، صفحات پیش‌نویس یک نمایشنامه، یا مجموعه نقاشی‌های یک فرد به کار می‌رود. این اصطلاح از آنجا در آموزش به عنوان یک روش به کار رفته که در آن دانشآموز مجموعه‌ای از کارهای خود را که در طول یک سال یا نیمسال تحصیلی انجام داده است، معمولاً در داخل یک پوشه، برای نشان دادن توانایی‌اش به معلم یا ارزشیاب ارائه می‌دهد).

⁵ electronic portfolio

واحدهای یادگیری کتابهای درسی، اپلیکیشن خودارزیابی و آزمون هماهنگ

معلمان با انواع ارزشیابی‌های مذکور از وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان کسب اطلاع می‌نمایند. اما آن‌چه مهم است، این است که اولاً اطلاعات فراهم شده با دقت کافی و صحت قابل اعتماد و مناسب با واحدهای یادگیری تهیه شده باشد؛ ثانیاً سریع و روزآمد باشد. در این راستا مرآت با ارائه خدمات زیر بنا دارد معلمان را در جریان میزان تحقق اهداف آموزشی هر واحد یادگیری قرار دهد.

خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری توسط اپلیکیشن^۱

اپلیکیشن بستری است که دانش‌آموزان می‌توانند برای ایجاد موقعیت یادگیری اقدام به شخصی سازی یادگیری بر اساس واحدهای یادگیری کتابهای درسی نمایند.

ویژگی‌های اپلیکیشن عبارتند از:

- انجام خودارزیابی‌های مستمر و روزانه با قابلیت مشاهده میزان تسلط در هر واحد یادگیری و ثبت نتایج در کارپوشه
- بازآموزی هدفمند دانش‌آموزان پس از انجام خودارزیابی از طریق مشاهده پاسخنامه تشریحی و فیلم‌های آموزشی و بررسی خطاهای یادگیری در هر سوال (این سرویس برای مدارس عضو رایگان است)
- امکان ثبت برنامه مطالعاتی روزانه در هر واحد یادگیری به همراه پیشنهاد مطالعاتی هوشمند
- ایجاد کارپوشه الکترونیکی شخصی از وضعیت پیشرفته و میزان تسلط دانش‌آموز در هر واحد یادگیری با دسترسی طبقه‌بندی شده در کارپوشه مدرسه به منظور ارزشیابی مستمر عملکرد آموزشی دانش‌آموزان
- دارای تأییدیه از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش

ارزشیابی عملکرد یک دوره آموزشی با آزمون هماهنگ

آزمون‌های هماهنگ مدارس با هدف رصد میزان تحقق اهداف واحدهای یادگیری مناسب با برنامه آموزشی، طراحی شده است. دانش‌آموزان می‌توانند در این آزمون‌ها هم به صورت حضوری و هم از طریق اپلیکیشن به صورت آنلاین شرکت نمایند. ویژگی‌های برجسته این آزمون‌ها به شرح زیر است:

- گام‌های آزمون مناسب با برنامه مدرسه و واحدهای یادگیری
- طراحی سوالات آزمون مناسب با اهداف کتاب درسی^۱

^۱ جهت نصب اپلیکیشن بر روی تلفن همراه می‌توانید عبارت «مرآت» را در google play (ویژه اندروید) یا اناردونی (ویژه iOS) جستجو و نصب نمایید.

- ارزشیابی از حیطه‌های شناختی
- هماهنگی با طرح درس معلمان
- آسیب‌سنگی و بازخوردگیری دقیق برای معلمان
- تشکیل کارپوشه بر اساس واحدهای یادگیری
- ارائه گزارش بر اساس واحدهای یادگیری به منظور رصد تحقق اهداف آموزشی
- ارائه گزارش‌های نوشتاری
- ارائه تقدیرنامه برای تشویق

ایجاد کارپوشه عملکرد آموزشی برای بازخورد مؤثر و بازآموزی هدفمند

تجمیع اطلاعات آموزشی دانش آموز برای معلمان به منظور رصد میزان تحقق اهداف آموزشی طرح درس خود بسیار پراهمیت می‌باشد. بدین‌جهت است زمان زیادی از معلمان به جمع آوری و طبقه‌بندی اطلاعات آموزشی می‌گذرد تا بتوانند یک ارزشیابی آموزشی برای برنامه و فعالیت بعدی خود داشته باشند. بدین‌منظور کارپوشه الکترونیکی از تجمیع اطلاعات داینامیک فعالیت‌های آموزشی دانش آموز (در اپلیکیشن و آزمون‌های هماهنگ) ایجاد شده است. معلمان می‌توانند از طریق نام کاربری و رمز عبور اختصاصی خود به آن دسترسی داشته باشند.

^۱ در آزمون‌های شبیه ساز کنکور پایه‌های دهم و یازدهم و آزمون‌های پایه دوازدهم، علاوه بر اهداف کتاب درسی، رویکرد طراحی سوالات کنکور سراسری با هدف موفقیت دانش‌آموزان مدنظر بوده است.

جدول واحد های یادگیری نهاد متوسطه ا

၁၆

کتاب انگلیسی نہم دریک نگاہ

در آموزش این کتاب ساحتها و اهداف پایه را مدنظر قرار دهیم.

جعفریان

لندن را زیر می‌گذرد. انتخاب سبک زندگی شخصی و اجتماعی خود انتخاب و با عمل به آنها، میزان تاثیر این را ارزیابی کند.

دیگری را نمی‌داند، بکار برداشتی پاسخ به پرسشی جدید، طرح معلماتی و پژوهشی تابعیه و جزء اند.

رسیب‌های اجتماعی انتخاب کند و به کار گیرد.

ب خود را ز روند تعمیرات و تثیرات آن بر زیست اجتماعی بیان کند.

جعیان (مسار) کے درجے

کند و روش حلی را برای پیشنهاد دهد.

卷之三

۱۱. آداب و مهارت‌های زندگی و پیشگاه خانواده	نه مسحود و پریت بندی
۱۲. یوم بودا مهند و مدیر	بر روی اورتی
۱۳. پروردگار	پروردگار

نیستی هد عندها مادرگیری داشتند

RESPECT
English for Schools

Program 3
Lesson 1: Personal Health
Lesson 6: Health and Injuries

Lesson 5:
Ecosystems

A pie chart illustrating the distribution of time spent on different activities. The activities and their percentages are: Media (17%), Travel and Festivals (16%), and Lesson 3 (the largest segment, estimated at approximately 57%).

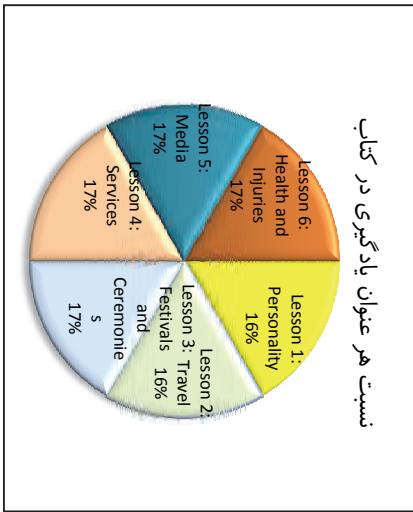
Activity	Percentage
Lesson 3	~57%
Media	17%
Travel and Festivals	16%

Cereals Services

17%

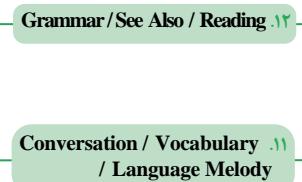
卷之三

پیوست ۳ انگلیسی نهم

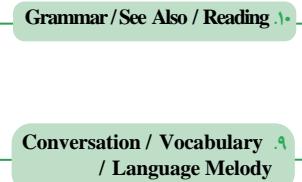

با مشخصات کمی این کتاب اشنا شوید.

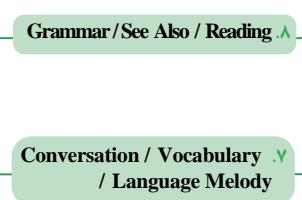
Lesson 6: Health and Injuries

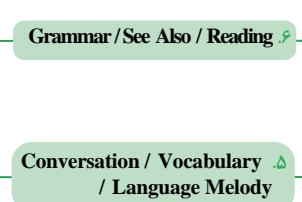
Lesson 5: Media

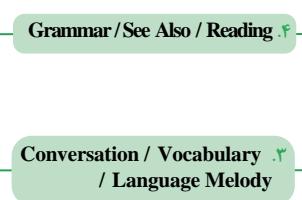
Lesson 4: Services

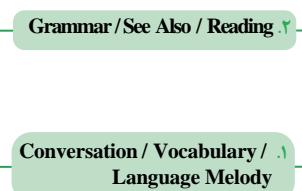
Lesson 3: Festivals and Ceremonies

Lesson 2: Travel

Lesson 1: Personality

پیوست ۴

طرح درس‌های نیمه‌ساخته
انگلیسی نهم

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Conversation / Vocabulary /
Language Melody

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتشار می‌رود (دانش آموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بملات و لفظگویی مربوط به شخصیت را .....)

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Grammar / See Also / Reading

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بملات و گفتگوهای مربوط به شفهیت را ..... معرفی کنند.
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... معرفی زمان هال ساره فعل ..... to be ..... معرفی شکل متفق فعلهای ..... to be ..... معرفی کنند.
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... معرفی شکل متفق فعلهای ..... to be ..... معرفی کنند.

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

..... شماره درس طرح

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Conversation / Vocabulary / Language Melody

واحد سادگی

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایہ تحصیلی نہم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۱۳. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از مفهوم کلمات، هملاط و لغتگویی‌های مربوط به سفر، ...)

۳. روش / روش‌های تدریس

۱۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Grammar / See Also / Reading

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود (دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بملات و لفظگویی مربوط به سفر را .....)
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زمان هال استمراری را .....)
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ساختار ملکی 's و Of را .....)

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Conversation / Vocabulary /
Language Melody

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

..... انتظار می‌رود (انش) آموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بملات و لفکوهای مربوط به پیش‌ها و مراسم را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Grammar / See Also / Reading

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بملات و لفکوهای مربوط به پشن‌ها و مراسم را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زمان حال ساده را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع صفت‌های ملکی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Conversation / Vocabulary /
Language Melody

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش) آموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بملات و گفتگوهای مربوط به فرمات را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Grammar / See Also / Reading

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود (دانش)آموزان بعد از ..... **موضوع کلمات، بملات و لفظگویی های مربوط به فرمات را**
۲. انتظار می‌رود (دانش)آموزان بعد از ..... **موضوع بمله‌های پرسشی با کلمه‌های پرسشی Wh را**
۳. انتظار می‌رود (دانش)آموزان بعد از ..... **موضوع قیدهای تکرار را**

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Conversation / Vocabulary /
Language Melody

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش) آموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بیانات و گفتگوهای مربوط به رسانه‌ها را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Grammar / See Also / Reading

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بملات و لفکوهای مربوط به رسانه‌ها را ..... معرفی کنند.
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زمان گذشته ساده باقاعده را ..... معرفی کنند.
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... معرفی کنند ساده فعل to be ..... معرفی کنند.

۳. روش/ روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Conversation / Vocabulary /
Language Melody

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بملات و لفظکوهای مربوط به سلامتی و صد هات را

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

انگلیسی

عنوان کتاب

نام معلم

Grammar / See Also / Reading

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلمات، بملات و لفظهای مربوط به سلامتی و صدمات را ..... معرفی کنند.
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زمان گذشته ساده بیان قاعده را ..... آموختند.
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ضمیرهای مفعولی را ..... آموختند.

۳. روش/ روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

پیوست ۵

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری انگلیسی نهم

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری انگلیسی نهم

واحد یادگیری ۳: Conversation / Vocabulary / Language Melody						
			ازشیلی	کلیف	ترمین	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به سفر
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معالم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۴: Grammar / See Also / Reading						
			ازشیلی	کلیف	ترمین	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به سفر
						زمان حال استمراری
						ساختمار ملکی 's و of
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معالم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۵: Conversation / Vocabulary / Language Melody						
			ازشیلی	کلیف	ترمین	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به جشنها و مراسم
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معالم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱: Conversation / Vocabulary / Language Melody						
			ازشیلی	کلیف	ترمین	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به شخصیت
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معالم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۲: Grammar / See Also / Reading						
			ازشیلی	کلیف	ترمین	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به شخصیت
						زمان حال ساده to be فعل
						شكل مخفف to be فعل های
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معالم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۸: Grammar / See Also / Reading						
			ازشلی	کاپ	نُس	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به خدمات
						جمله‌های پرسشی با کلمه‌های Wh پرسشی
						قیدهای تکرار
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول				تایید معلم		
تاریخ و امضاء				تاریخ و امضاء		
واحد یادگیری ۹: Conversation / Vocabulary / Language Melody						
			ازشلی	کاپ	نُس	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به رسانه‌ها
						دانش آموزان غایب
						دانش آموزان فاقد تکلیف
تایید مشاور / ناظر / مسئول				تایید معلم		
تاریخ و امضاء				تاریخ و امضاء		

واحد یادگیری ۶: Grammar / See Also / Reading						
			ازشلی	کاپ	نُس	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به جشن‌ها و مراسم
						زمان حال ساده
						صفت‌های ملکی
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول				تایید معلم		
تاریخ و امضاء				تاریخ و امضاء		
واحد یادگیری ۷: Conversation / Vocabulary / Language Melody						
			ازشلی	کاپ	نُس	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به خدمات
						دانش آموزان غایب
						دانش آموزان فاقد تکلیف
تایید مشاور / ناظر / مسئول				تایید معلم		
تاریخ و امضاء				تاریخ و امضاء		

واحد یادگیری ۱۲ : Grammar / See Also / Reading									
			ازشیلی	تکلف	نیز	موضوع یادگیری			
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به سلامتی و صدمات			
						زمان گذشته ساده بی قاعده			
						ضمیرهای مفعولی			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan فاقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مستول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء							

واحد یادگیری ۱۰ : Grammar / See Also / Reading									
			ازشیلی	تکلف	نیز	موضوع یادگیری			
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به رسانه‌ها			
						زمان گذشته ساده باقاعده			
						زمان گذشته ساده to be فعل			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan فاقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مستول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء							

واحد یادگیری ۱۱ : Conversation / Vocabulary / Language Melody						
			ازشیلی	تکلف	نیز	موضوع یادگیری
						کلمات، جملات و گفتگوهای مربوط به سلامتی و صدمات
						دانشآموzan غایب
						دانشآموzan فاقد تکلیف
تایید مشاور / ناظر / مستول				تایید معلم		
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء				

دستنامه طرح درس نویسی

مطالعات اجتماعی نهم

مبتنی بر واحدهای یادگیری

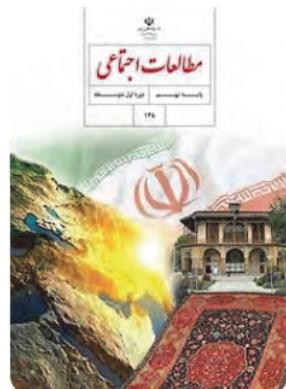
ویژه معلم

..... مدرسه:

..... نام و نام خانوادگی معلم:

پیوست‌ها

- ▶ جدول واحدهای یادگیری
- ▶ کتاب در یک نگاه
- ▶ نقشه مفهومی کتاب
- ▶ طرح درس‌های نیمه ساخته کتاب
- ▶ برگه مراقبت و وارسی کتاب

سخنی با معلمان

همچنان که می‌دانیم علاوه بر مهارت‌های عمومی و مهارت‌های تخصصی معلمان، مجموعه‌ای از مهارت‌های پیشه و شغل معلمی وجود دارند که به آن‌ها مهارت‌های حرفه‌ای گفته می‌شود. از میان خیل عظیم این مهارت‌ها که عموماً در قالب دوره‌های آموزشی ضمن خدمت ارائه می‌گردد، مهارت‌های معلمان شامل **مهارت طرح درس‌نویسی، مهارت تدریس و مهارت ارزشیابی** برای طراحی آموزشی لازم است. به طور ساده می‌توان طراحی آموزشی کلاس درس را در تصویر زیر مشاهده کرد:

معلمان به عنوان محور آموزش در مدرسه و طراح آموزشی کلاس درس همواره کتاب درسی را به عنوان طرح و برنامه رسمی خود در کلاس درس به آموزش می‌گیرند. اما نکته اساسی این است که کتاب درسی دارای چه اهداف آموزشی می‌باشد؟ یکی از نیازهای معلمان به منظور طراحی طرح درس خود، آشنایی با اهداف آموزشی کتاب درسی است. یک معلم نیاز دارد بداند:

اهداف قصد شده کتاب درسی چیست؟

تا بتواند متناسب به کمیت و کیفیت اهداف قصد شده کتاب درسی طراحی آموزشی خود را برای یک سال تحصیلی برنامه‌ریزی کرده و فرایند تدریس خود را متناسب با هر هدف، انتخاب و پس از تدریس آن را ارزشیابی نماید. لذا دستنامه‌ای به جهت پاسخ به این سوال تهیه شده است که معلمان با آن بتوانند علاوه بر مشاهده نقشه مفهومی کتاب درسی و عنوانین آن با مفهوم دیگری با عنوان "**واحدهای یادگیری**", جلسات آموزشی کلاس خود را طراحی و متناسب با "**موضوعات یادگیری**" اهداف آموزشی خود را در "**طرح درس‌های نیمه ساخته**" تکمیل و تولید نمایند. این دستنامه با اهداف زیر تدوین گردیده است.

- آشنایی با اهداف آموزشی کتاب‌های درسی در قالب واحدهای یادگیری
- آشنایی با نقشه مفهومی عنوانین یادگیری، واحدهای یادگیری و موضوع‌های یادگیری کتاب‌های درسی
- آشنایی با طرح درس‌نویسی بر اساس طرح درس‌های نیمه ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری با ارائه "موضوعات یادگیری"

پیشنهاد می‌شود معلمان در طول تابستان با به کار گیری این دستنامه و شرکت در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت "راهنمای عملی نگارش طرح درس" (در سامانه مدارس یادگیرنده مرآت به نشانی Itms.ir)، طرح درس‌های خود را بر اساس واحدهای یادگیری به منظور اجرای آن در طول سال تحصیلی متناسب با "اهداف قصد شده" طراحی نمایند.

پس از طراحی و برنامه‌ریزی "اهداف آموزشی قصد شده" در طرح درس و اجرای آن در طول سال تحصیلی در کلاس درس، ارزشیابی میزان تحقق آن‌ها لازم و ضروری می‌باشد و سوال اساسی در این رابطه مطرح می‌شود:

«چقدر از اهداف قصد شده کتاب‌های درسی، در کلاس درس تحقق یافته است؟»

یا به عبارتی هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟ و یا چقدر از واحدهای یادگیری قصد شده هر کتاب درسی به آموزش گرفته شده است؟ در واقع ارزشیابی، بخشی از فرایند آموزش تلقی می‌گردد، به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است. در راستای پشتیبانی از مدارس در پاسخگویی به این سوال، خدمات ارزشیابی زیر ارائه می‌گردد:

- **اپلیکیشن:** به منظور خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری؛
- **آزمون هماهنگ:** به منظور ارزشیابی عملکرد در یک دوره آموزشی مبتنی بر واحدهای یادگیری؛
- **بسته ارزشیابی تشریحی:** به منظور ارزشیابی همه سطوح یادگیری مبتنی بر واحدهای یادگیری.

ارائه بازخورد مؤثر همراه با بازآموزی هدفمند از اهمیت ویژه‌ای در ارزشیابی‌های آموزشی برخوردار است. درگیر کردن مؤثر دانش‌آموزان در فرایند یادگیری، توانا کردن دانش‌آموزان در ارزیابی از خود، آگاه کردن معلمان از وضعیت آموزشی کلاس درس متناسب با هر واحد یادگیری و ... همه به ارتقای آموزش در کلاس درس یاری می‌رساند. در این راستا پس از اجرای ارزشیابی‌ها، **کارپوشه الکترونیکی** به منظور تجمیع نتایج آزمون‌ها با قابلیت دسترسی طبقه‌بندی شده با ویژگی‌های زیر ارائه می‌گردد:

- ارائه میزان تسلط در هر واحد یادگیری به ازای خودارزیابی‌ها در اپلیکیشن و سؤال‌های آن واحد یادگیری در آزمون هماهنگ
- قابلیت مشاهده سوال و پاسخ تشریحی خودارزیابی‌ها و آزمون‌های هماهنگ به ازای هر واحد یادگیری
- ارائه پاسخ ویدیویی آموزشی برای سوال‌های پیشرفته آزمون به منظور بازآموزی هدفمند
- امکان مقایسه عملکرد هر دانش‌آموز با خود در هر واحد یادگیری و در طول سال تحصیلی
- ارائه گزارش‌های توصیفی به منظور بازخورد هدفمند
- امکان ذخیره نتایج عملکرد به ازای هر واحد یادگیری در سنوات مختلف

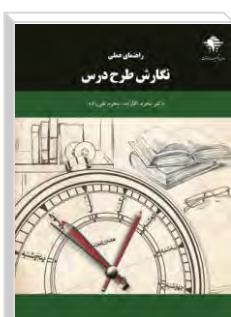
طرح درس مبتنی بر واحدهای یادگیری

همچنان که می‌دانیم در یک طبقه‌بندی کلی، مهارت‌هایی که معلمان به جهت توسعه شغلی به آن احتیاج دارند، در سه گروه مهارت‌های عمومی، مهارت‌های تخصصی و مهارت‌های حرفه‌ای طبقه‌بندی می‌شوند.

معلمان می‌توانند برای توسعه مهارت‌های حرفه‌ای خود اعم از مهارت‌های بدو خدمت، درس پژوهی، اقدام پژوهی، روان‌شناسی تربیتی و ... به سایت مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مراجعه نمایند. در این مجلد تلاش شده تا معلمان را در طراحی آموزشی کلاس درس، یاری رسانیم.

اگر کوچک‌ترین واحد محتوای آموزشی کتاب درسی را که می‌بایست توسط دانش‌آموز فراگرفته شود را واحد یادگیری بنامیم؛ معلم می‌تواند برای هر واحد یادگیری طرح درس بنویسد، آن را تدریس کند و با ارزشیابی آن می‌تواند به طور مستمر به این سوال اساسی پاسخ دهد که «هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است» و با بازخورد موثر به بهبود مستمر آن یاری رساند.

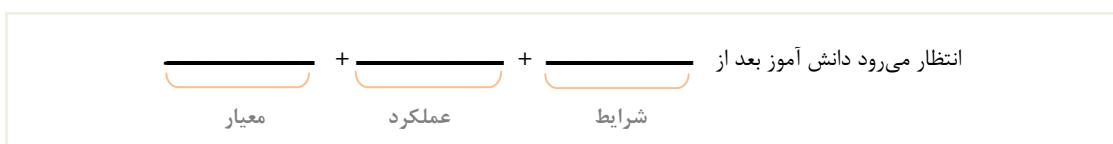
فرایند یاددهی- یادگیری تحت عنوان طراحی آموزشی انجام می‌پذیرد که قسمتی از آن در کلاس درس، قسمتی از آن در خانه و حتی محیط‌های دیگر توسط دانش‌آموز انجام می‌گردد و معلم به عنوان طراح این فرایند به ابزارهایی احتیاج دارد تا هم در فرایند یادگیری، دانش‌آموزان را یاری کند و هم خود از میزان تحقق اهداف قصد شده در طرح درس مطمئن گردد و مدرسه را مطمئن سازد که اهداف کتاب درسی در درس مربوطه محقق شده است.

طرح درس، سندی است که اجزای مختلف فرایند آموزشی برای مشارکت دانش‌آموز به منظور دستیابی به اهداف یک سال تحصیلی را ترسیم می‌کند. در یک طرح درس مجموعه فعالیت‌هایی که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می‌بیند، پیش‌بینی و تنظیم شده است و معلم با کمک طرح درس می‌تواند فعالیت‌های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان‌های مشخص و به شیوه‌ای منطقی پیش ببرد. برای این که بتوانید از این مجموعه به نحو احسن استفاده کنید، پیشنهاد می‌شود که دوره ضمن خدمت «راهنمای عملی نگارش طرح درس» را در سایت موسسه مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مشاهده نمایید و یا از کتاب «راهنمای عملی نگارش طرح درس» استفاده کنید. در این دوره ۱۰ الی ۱۲ ساختار پیشنهاد شده است. یکی از ساختارهای عمومی و همگانی که معمولاً معلمان استفاده می‌کنند، ساختار «طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری» است. در مجلد پیش رو، مجموعه حداقلی و نیمه‌ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری به منظور تدوین طرح درس ارائه شده است.

در طرح درس‌های نیمه ساخته، یک معلم باید به این سؤال پاسخ بدهد که: برای آموزش یک واحد یادگیری، چه چیزی را به عنوان تم استفاده کند؟ (نوع فعالیتی را که مد نظر معلم برای ایجاد انگیزه یعنی گرم کردن کلاس درس تم گفته می‌شود). عنصر ثابت همه ساختارهای طرح درس، مفهومی است تحت عنوان «هدف». یک معلم زمانی که بتواند اهداف یک واحد یادگیری را بنویسد می‌تواند به راحتی برای آن نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه، روش تدریس، روش ارزشیابی، مواد و وسائل مورد نیاز را به دست آورد.

یک جمله هدفی معمولاً سه بخش دارد: شرایط، عملکرد و معیار.

برای مثال، شما باید یک جمله هدفی را این‌گونه بنویسید: انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از خواندن این کتاب، دانش‌آموز بعد از خواندن این مطلب، دانش‌آموز بعد از تمرین این موضوع، دانش‌آموز بعد از دیدن این فیلم، دانش‌آموز بعد از انجام مباحثه، دانش‌آموز بعد از خلاصه‌نویسی، این‌ها شرایط است. بعد از چه شرایطی؟ معمولاً رایج‌ترین حالتی را که یک معلم استفاده می‌کند، «انتظار می‌رود بعد از پایان این کلاس» است.

معیار یعنی در چه سطحی است. در چه سطحی را معمولاً با فعل نشان می‌دهند: بخواند، بداند، بپرد، بدود، ایمان بیاورد، اعتقاد داشته باشد، باور کند. می‌توانید در حیطه جانشین، در حیطه مهارتی یا در حیطه نگرشی اینها را طبقه‌بندی کنید. انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از این شرایط، عملکردی را در چه سطحی داشته باشد.

نکته آخر که حتماً بایستی مد نظر داشته باشید، نوع فعل جمله هدفی شماست که مشخص می‌کند نوع هدف شما نگرش دانش‌آموز مد نظر است، شناخت دانش‌آموز مد نظر است، یا این که مهارت دانش‌آموز مد نظر است. به عبارت دیگر، نوع فعل شما نوع هدف سه‌گانه شما را مشخص می‌کند. اگر فعل شناختی به کار ببرید با شناخت دانش‌آموز کار دارید، اگر فعل نگرشی به کار ببرید با نگرش دانش‌آموز کار دارید. اگر فعل مهارتی به کار ببرید با مهارت دانش‌آموز کار دارید. وقتی می‌گویید بداند، شناخت است. وقتی می‌گویید بپرد، بُرد، مهارت است. وقتی می‌گویید اعتراض کند، مقایسه کند، باور کند، نگرش است.

واحدهای یادگیری کتابهای درسی و انواع ارزشیابی‌ها

ارزشیابی میزان اجرای طرح درس به معنای میزان تحقق یادگیری دانشآموزان می‌باشد. به عبارت دیگر، اجرای گام به گام طرح درس حول محور اهداف واحدهای یادگیری هر درس می‌چرخد و یک معلم توانمند باید به این سؤال بسیار مهم پاسخ دهد که «هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟».

ارزشیابی، آخرین حلقه از زنجیره‌ی طراحی آموزشی معلم است و تکمیل کننده سایر فعالیت‌های مرتبط به حساب می‌آید. در این مرحله معلم به کمک روش‌ها و فنون مختلف به سنجش^۱ فرایندهای یادگیری دانشآموزان اقدام می‌کند و با توجه به نتایج حاصله درباره‌ی کم و کیف پیشرفت آنان در یادگیری و توفیق خود در آموزش به داوری می‌پردازد. دسته‌بندی انواع ارزشیابی‌ها عبارتند از:

ارزشیابی با توجه به ملاک مورد استفاده: معروف‌ترین تقسیم‌بندی برای ارزشیابی‌های آموزشی تقسیم‌بندی آن‌ها به ارزشیابی وابسته به ملاک و ارزشیابی وابسته به هنجار است.

- ارزشیابی وابسته به ملاک: در این ارزشیابی ملاکی نامیده می‌شود، معیار یا ملاک ارزشیابی از پیش تعیین می‌شود و عملکرد دانشآموز با توجه به آن ملاک مورد قضاوت قرار می‌گیرد. این نوع ارزشیابی تعیین می‌کند که آیا دانشآموزان مطالب و هدف‌های یک واحد یادگیری را که قرار بوده است بیاموزند، به چه میزان آموخته‌اند.
- ارزشیابی وابسته به هنجار: این نوع ارزشیابی به جای یک ملاک مطلق از پیش تعیین شده بر نوعی ملاک نسبی وابسته است. در این نوع ارزشیابی می‌توان تعیین کرد که پیشرفت یک دانشآموز نسبت به دانشآموزان دیگر یا یک کلاس درس نسبت به کلاس دیگر چه وضعی دارد.

ارزشیابی با توجه به زمان و هدف استفاده: ارزشیابی‌های آموزشی را با توجه به زمان و هدف استفاده به چهار دسته ارزشیابی‌های آغازین، تکوینی، تشخیصی و تراکمی تقسیم می‌کنند:

- ارزشیابی آغازین: نخستین ارزشیابی که پیش از انجام فعالیت‌های آموزشی به اجرا درمی‌آید، ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین نامیده می‌شود.
- ارزشیابی تکوینی: هدف از کاربرد ارزشیابی تکوینی در رابطه با پیشرفت تحصیلی دانشآموزان، آگاهی یافتن از میزان و نحوه‌ی یادگیری آنان برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری و نیز، تشخیص مشکلات روش آموزش معلم در رابطه با هدف‌های آموزشی است.

^۱ سنجش یک اصطلاح کلی است و به صورت فرایندی تعریف می‌شود که برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز تصمیم‌گیری درباره‌ی دانشآموزان، برنامه‌های درسی و سیاست‌های آموزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد

• ارزشیابی تشخیصی: این ارزشیابی با هدف تشخیص مشکلات یادگیری دانشآموزان به کار می‌رود و زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که معلم با مشکلات مبرم و مکرری در یک یا چند دانشآموز روبه‌رو می‌شود، که با روش‌های اصلاحی معمولی ارزشیابی تکوینی قابل رفع نیست.

• ارزشیابی تراکمی^۱: در ارزشیابی تراکمی تمام آموخته‌های دانشآموزان در طول یک دوره‌ی آموزشی ارزشیابی می‌شوند و هدف آن، نمره دادن به دانشآموزان و قضاوت درباره‌ی اثربخشی طراحی آموزشی و مقایسه‌ی برنامه‌های مختلف درسی با یکدیگر است.

ارزشیابی با توجه به ارزشیابان: ارزشیابی درونی^۲ و ارزشیابی بیرونی^۳ دو نوع ارزشیابی آموزشی دیگر است. منظور از ارزشیابی درونی، این است که بر اساس آزمون درون‌مدرسه‌ای (معلم ساخته) انجام گیرد و منظور از ارزشیابی بیرونی، ارزشیابی توسط موسسه‌های آموزشی بیرونیست که آزمون آن‌ها به صورت هماهنگ بین مدارس برگزار می‌گردد. هر دو نوع ارزشیابی درونی و بیرونی ضروری هستند. چرا که مدرسه همواره می‌بایست به دو پرسش زیر پاسخ دهد:

۱. هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟

۲. در مقایسه با سایر مدارس، وضع ما چگونه است؟

ارزشیابی با استفاده از کارپوشه: بنا به تعریف، کارپوشه^۴ «به مجموعه‌ای از فعالیت‌های یادگیرنده گفته می‌شود که نشان‌دهنده‌ی کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او در یک واحد یادگیری است». با استفاده از کارپوشه هم می‌توان ارزشیابی تکوینی به عمل آورد و هم تراکمی. قبلًا توضیح دادیم که ارزشیابی تکوینی یا سنجش تکوینی در جریان آموزش معلم و یادگیری دانشآموزان صورت می‌گیرد و هدف آن کمک به تکوین یا شکل‌گیری یادگیری دانشآموزان و رفع نواقص روش آموزشی معلم است. در مقابل، ارزشیابی تراکمی یا سنجش تراکمی (دوره‌ای) به عنوان وسیله‌ای برای تعیین آموخته‌های متراکم شده یا جمع شده‌ی دانشآموزان در طول یک مدت معین تحصیلی به کار می‌رود. از فناوری الکترونیکی می‌توان برای سازمان دادن، ذخیره کردن، و ارائه دادن کارپوشه‌های دانشآموزی استفاده کرد. که به اصطلاح به آن، کارپوشه‌ی الکترونیکی^۵ گفته می‌شود.

¹ summative evaluation

² internal evaluation

³ external evaluation

⁴ portfolio (در اصطلاح لغوی، این کلمه به یک کیف چرمی پهن گفته می‌شود که برای حمل برگه‌های کاغذ، صفحات پیش‌نویس یک نمایشنامه، یا مجموعه نقاشی‌های یک فرد به کار می‌رود. این اصطلاح از آنجا در آموزش به عنوان یک روش به کار رفته که در آن دانشآموز مجموعه‌ای از کارهای خود را که در طول یک سال یا نیمسال تحصیلی انجام داده است، معمولاً در داخل یک پوشه، برای نشان دادن توانایی‌اش به معلم یا ارزشیاب ارائه می‌دهد).

⁵ electronic portfolio

واحدهای یادگیری کتابهای درسی، اپلیکیشن خودارزیابی و آزمون هماهنگ

معلمان با انواع ارزشیابی‌های مذکور از وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان کسب اطلاع می‌نمایند. اما آن‌چه مهم است، این است که اولاً اطلاعات فراهم شده با دقت کافی و صحت قابل اعتماد و مناسب با واحدهای یادگیری تهیه شده باشد؛ ثانیاً سریع و روزآمد باشد. در این راستا مرآت با ارائه خدمات زیر بنا دارد معلمان را در جریان میزان تحقق اهداف آموزشی هر واحد یادگیری قرار دهد.

خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری توسط اپلیکیشن^۱

اپلیکیشن بستری است که دانش‌آموزان می‌توانند برای ایجاد موقعیت یادگیری اقدام به شخصی سازی یادگیری بر اساس واحدهای یادگیری کتابهای درسی نمایند.

ویژگی‌های اپلیکیشن عبارتند از:

- انجام خودارزیابی‌های مستمر و روزانه با قابلیت مشاهده میزان تسلط در هر واحد یادگیری و ثبت نتایج در کارپوشه
- بازآموزی هدفمند دانش‌آموزان پس از انجام خودارزیابی از طریق مشاهده پاسخنامه تشریحی و فیلم‌های آموزشی و بررسی خطاهای یادگیری در هر سوال (این سرویس برای مدارس عضو رایگان است)
- امکان ثبت برنامه مطالعاتی روزانه در هر واحد یادگیری به همراه پیشنهاد مطالعاتی هوشمند
- ایجاد کارپوشه الکترونیکی شخصی از وضعیت پیشرفته و میزان تسلط دانش‌آموز در هر واحد یادگیری با دسترسی طبقه‌بندی شده در کارپوشه مدرسه به منظور ارزشیابی مستمر عملکرد آموزشی دانش‌آموزان
- دارای تأییدیه از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش

ارزشیابی عملکرد یک دوره آموزشی با آزمون هماهنگ

آزمون‌های هماهنگ مدارس با هدف رصد میزان تحقق اهداف واحدهای یادگیری مناسب با برنامه آموزشی، طراحی شده است. دانش‌آموزان می‌توانند در این آزمون‌ها هم به صورت حضوری و هم از طریق اپلیکیشن به صورت آنلاین شرکت نمایند. ویژگی‌های برجسته این آزمون‌ها به شرح زیر است:

- گام‌های آزمون مناسب با برنامه مدرسه و واحدهای یادگیری
- طراحی سوالات آزمون مناسب با اهداف کتاب درسی^۱

^۱ جهت نصب اپلیکیشن بر روی تلفن همراه می‌توانید عبارت «مرآت» را در google play (ویژه اندروید) یا اناردونی (ویژه iOS) جستجو و نصب نمایید.

- ارزشیابی از حیطه‌های شناختی
- هماهنگی با طرح درس معلمان
- آسیب‌سنگی و بازخوردگیری دقیق برای معلمان
- تشکیل کارپوشه بر اساس واحدهای یادگیری
- ارائه گزارش بر اساس واحدهای یادگیری به منظور رصد تحقق اهداف آموزشی
- ارائه گزارش‌های نوشتاری
- ارائه تقدیرنامه برای تشویق

ایجاد کارپوشه عملکرد آموزشی برای بازخورد مؤثر و بازآموزی هدفمند

تجمیع اطلاعات آموزشی دانش آموز برای معلمان به منظور رصد میزان تحقق اهداف آموزشی طرح درس خود بسیار پراهمیت می‌باشد. بدینهی است زمان زیادی از معلمان به جمع آوری و طبقه‌بندی اطلاعات آموزشی می‌گذرد تا بتوانند یک ارزشیابی آموزشی برای برنامه و فعالیت بعدی خود داشته باشند. بدین منظور کارپوشه الکترونیکی از تجمیع اطلاعات داینامیک فعالیت‌های آموزشی دانش آموز (در اپلیکیشن و آزمون‌های هماهنگ) ایجاد شده است. معلمان می‌توانند از طریق نام کاربری و رمز عبور اختصاصی خود به آن دسترسی داشته باشند.

^۱ در آزمون‌های شبیه ساز کنکور پایه‌های دهم و یازدهم و آزمون‌های پایه دوازدهم، علاوه بر اهداف کتاب درسی، رویکرد طراحی سوالات کنکور سراسری با هدف موفقیت دانش‌آموزان مدنظر بوده است.

جدول واحد های یادگیری نیم متوسطه ۱

૧૮

کتاب مطالعات اجتماعی نهم در یک نگاه

در آموزش این کتاب ساختها و اهداف پایه را منظر قرار دهیم.

اہداف دورہ سچھیلی

کند. را برای انتخاب نسبک زندگی شخصی اختیار داشتند. میزان تأثیر این را ارزیابی کرد.

مساحت زعیمہ و بریت

با بهره‌گیری از قدرت نتیجه تجسم و ایجاد برای خود، اثر فرمده‌گی هنری خلق کند و ابعاد بیانی شناسی آن را توصیف نماید.

هنری و شناسی زیبایی

مشکلت کند و روش‌هایی را برای بهبود گفایت زندگی فردی و اجتماعی به کار گیرد.

طرح مطالعاتی و پژوهشی تهییه و اجرا کند.

برابر مسائل و آسیب‌های اجتماعی انتخاب کند و به کار گیرد.

سیاد خانواده فعالانه مشارکت نماید.

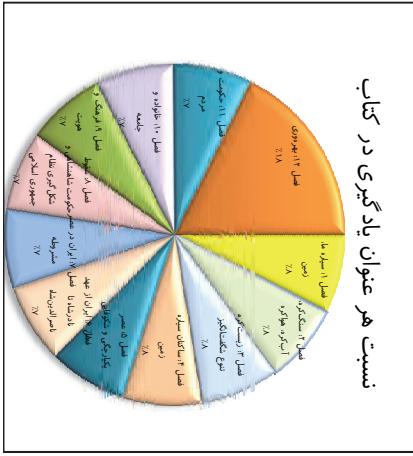
८८

۱۰۷

اداب و مهارت‌های زندگی و بنیان خانواده

بـا مشخصات کمی

نسبت هر عنوان یادگیری در کتاب

۴۰

نقشه مفهومی کتاب مطالعات اجتماعی نهم

پیوست ۴

طرح درس‌های نیمه‌ساخته
مطالعات اجتماعی نهم

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی	عنوان کتاب	نام معلم
درس ۱: گوی آبی زیبا	واحد یادگیری	نام مدرسه
	تاریخ اجرا	پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

_____

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زمین را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع منظمه شمسی را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سیارات درونی و بیرونی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع موقعیت مکانی را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مدار را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نصف النهار را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع طول و عرض پهراهایی را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع GPS را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مقتضات پهراهایی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

_____

۴. روش‌های ارزشیابی

_____

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

_____

۶. زمان مورد نیاز

_____

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۲: حرکات زمین

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هر کلت و منعی را
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ظهر را
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هر کلت انتقالی را
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ساعت واقعی و قانونی را
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نتایج حرکات زمین را
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مهاسبه طول هضایی و زمان را

۳. روش/ روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۳: چهره زمین

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سگل کره را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هوکره را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آب کره را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زیست کره را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کوههای بوان را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کوههای گندی را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع خلات را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عوامل پیاش و تغییر تاهمواری‌ها را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کوهزاری را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فعالیت‌های انسان را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع گسل را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۴: آب فراوان، هوای پاک

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....
----

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آب کره را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بستر اقیانوس‌ها را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فلات قاره را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اقیانوس‌ها را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هوا کره را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لایه‌های اتمسفر را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تنوع آب و هوا را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هوا را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عوامل مؤثر در آب و هوا را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تغییرات آب و هوا را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....
----

۴. روش‌های ارزشیابی

.....
----

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

.....
----

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۵: پراکندگی زیست‌بوم‌های جهان

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زیست‌بوم را
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تنوع زیست‌بوم‌ها را
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ویژگی‌های زیست‌بوم‌ها را
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نقشه را

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۶: زیست‌بوم‌ها در خطرند

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تغییرات زیست‌بوم‌ها را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع انسان را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هنگل‌های استوایی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تبارت عاج را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هفاظت از زیست‌بوم‌ها را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۷: جمعیت جهان

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بمعیت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع علل افزایش بمعیت را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع رشد مثبت و منفی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع توزیع بمعیت را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عوامل مؤثر بر پرکندگی بمعیت را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شهرنشینی را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مهاجرت را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۸: جهان نابرابر

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تابه‌بری چهانی را .....
.....
.....
.....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شاخص توسعه انسانی را .....
.....
.....
.....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تولید تاکالعن دافعی را .....
.....
.....
.....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آموزش را .....
.....
.....
.....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع رشر اقتصادی را .....
.....
.....
.....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع علل تابه‌بری را .....
.....
.....
.....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۹: ایرانی متحد و یکپارچه

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کاموت صفوی را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شرایط سیاسی را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شرایط اجتماعی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع افرادات صفویان را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شاهان صفوی را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اروپاییان را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سیستم اداری را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۰: اوضاع اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی ایران در عصر صفوی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع صفوی را .....
۲. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع شعر نشینی را .....
۳. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع صنعت و تجارت را .....
۴. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع شرایط علمی و فرهنگی را .....
۵. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع پیش‌ها و آینه‌ها را .....
.....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۱: تلاش برای حفظ استقلال و اتحاد سیاسی ایران

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع افساره را.....
۲. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع شرایط اجتماعی را.....
۳. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع زندیه را.....
۴. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع کریم قلن را.....
۵. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع قاجاریه را.....
۶. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع آقامحمدخان را.....
۷. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع فتحعلی شاه را.....
۸. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع اروپا را.....
۹. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع فتح زمان را.....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۲: در جستجوی پیشرفت و رهایی از سلطه خارجی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اقدامات عباس میرزا را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع امیرکبیر را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مدرسه‌های پریور را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع وضعيت اقتصادی را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نهضت تباکو را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی
درس ۱۳: انقلاب مشروطیت؛ موانع و مشکلات

عنوان کتاب	نام معلم
واحد یادگیری	نام مدرسه
تاریخ اجرا	پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع انقلاب مشروطیت را .....
۲. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع نقش علماء را .....
۳. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع مهاجرت به بری را .....
۴. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع فرمان مشروطه را .....
۵. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع محمدعلی شاه را .....
۶. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع هیئت رئیسه مشروطه را .....
۷. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع مشکلات کلومت مشروطه را .....
۸. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع هنگ یهانی اول را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

طرح درس شماره: ....

مطالعات اجتماعی

درس ۱۴: ایران در دوران حکومت پهلوی

عنوان کتاب

واحد یادگیری

تاریخ اجرا

نام معلم

نام مدرسه

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....
----

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قرارداد ۱۹۷۹ را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کودتای ۱۳۹۹ را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلموت پهلوی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شیوه کلموت رضا شاه را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پلک بهانی دوم را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ملی شدن نفت را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کودتای ۱۸ مرداد را .....
.....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....
----

۴. روش‌های ارزشیابی

.....
----

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....
----

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۵: انقلاب اسلامی ایران

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع انگمن‌های ایالتی و ولایتی را
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع انقلاب سفید را
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قیام ۱۵ فروردین را
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کپتوولاسیون را
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تغییر امام را
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پیروزی انقلاب اسلامی را

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

طرح درس شماره: ....

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۶: ایران در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی

نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع **جمهوری اسلامی را** .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع **همهپرسی را** .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع **نهادهای انقلابی را** .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع **توظیه‌های دشمن را** .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع **حمله نظامی آمریکا را** .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع **پنک تتمیلی را** .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع **رهبری را** .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۷: فرهنگ

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فرهنگ را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع یادگیری را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لایه‌های فرهنگ را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نمادها را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هنرها را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ارزش‌ها را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عقاید را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۸: هویت

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هویت را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هویت فردی را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هویت اجتماعی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ویژگی‌های انتسابی و کنتمابی را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هویت ملی را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هویت ایرانی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۱۹: کارکردهای خانواده

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع قانون اساسی را .....
۲. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع نقش همایی را .....
۳. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع نقش قانون اساسی در جامعه پذیری را .....
۴. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع روش های پاسخ پذیر کردن فرزندان را .....

۳. روش / روش های تدریس

۴. روش های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۲۰: آرامش در خانواده

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

_____

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع همسرگزینی را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سازگاری همسران را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ناسازگاری زن و شوهر را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تعداد فرزندان را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع حقوق و کتابیف فرزندان را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ناسازگاری والدین و فرزندان را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع صلة ارها^۳ را .....
_____

۳. روش / روش‌های تدریس

_____

۴. روش‌های ارزشیابی

_____

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

_____

۶. زمان مورد نیاز

_____

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۲۱: نهاد حکومت

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی

نه

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع لزوم و بود کارکرد را.....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عوامل ایجاد کارکرد را.....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع وظایف کارکرد را.....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کارکرد در اسلام را.....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ارکان کارکرد در ایران را.....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شوراهای اسلامی را.....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۲۲: حقوق و تکالیف شهروندی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شهروندی را.....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع حقوق شهروندی را.....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تکالیف شهروندی را.....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع امر به معروف و نهى از منکر را.....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۲۳: بهرهوری چیست؟

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بهرهوری را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مهارتیک بهرهوری را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع دیرگاه اسلام نسبت به بهرهوری را .....
.....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

مطالعات اجتماعی

عنوان کتاب

نام معلم

درس ۲۴: اقتصاد و بهره‌وری

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نهاد اقتصاد را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع رابطه اقتصادی را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بهره‌وری سیز را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اختصار مقاومتی را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

پیوست ۵

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری مطالعات اجتماعی نهم

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری مطالعات اجتماعی نهم

واحد یادگیری ۳: درس ۳: چهره زمین						
			ازشیلی	لکن	بُر	موضوع یادگیری
						سنگ کره
						هواکره
						آب کره
						زیست کره
						کوههای جوان
						کوههای گندی
						فلات
						عوامل پیدایش و تغییر ناهمواری‌ها
						کوهزاری
						فعالیت‌های انسان
						گسل
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۴: درس ۴: آب فراوان، هوای پاک						
			ازشیلی	لکن	بُر	موضوع یادگیری
						آب کره
						بستر اقیانوس‌ها
						فلات قاره
						اقیانوس‌ها
						هواکره
						لایه‌های اتمسفر
						تنوع آب و هوای
						هوای
						عوامل مؤثر در آب و هوای
						تغییرات آب و هوایی
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱: درس ۱: گوی آبی زیبا						
			ازشیلی	لکن	بُر	موضوع یادگیری
						زمین
						منظمه شمسی
						سیارلت درونی و بیرونی
						موقعیت مکانی
						مدار
						نصف‌النهار
						طول و عرض جغرافیایی
						GPS
						مختصات جغرافیایی
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۲: درس ۲: حرکات زمین						
			ازشیلی	لکن	بُر	موضوع یادگیری
						حرکت وضعی
						ظهر
						حرکت انتقالی
						ساعت واقعی و قانونی
						نتایج حرکات زمین
						محاسبه طول جغرافیایی و زمان
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۷: درس ۷: جمعیت جهان						
			ازشیلی	لکز	بُر	موضوع یادگیری
						جمعیت
						علل افزایش جمعیت
						رشد مثبت و منفی
						توزيع جمعیت
						عوامل مؤثر بر پراکندگی جمعیت
						شهرنشینی
						مهاجرت
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۸: درس ۸: جهان نابرابر						
			ازشیلی	لکز	بُر	موضوع یادگیری
						نابرابری جهانی
						شاخص توسعه انسانی
						تولید ناچالص داخلی
						آموزش
						رشد اقتصادی
						علل نابرابری
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۵: درس ۵: پراکندگی زیست بوم های جهان						
			ازشیلی	لکز	بُر	موضوع یادگیری
						زیست بوم
						تنوع زیست بوم ها
						ویژگی های زیست بوم ها
						نقشه
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۶: درس ۶: زیست بوم ها در خطرند						
			ازشیلی	لکز	بُر	موضوع یادگیری
						تغییرات زیست بوم ها
						انسان
						جنگل های استوایی
						تجارت عاج
						حافظت از زیست بوم ها
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۱: درس ۱۱: تلاش برای حفظ استقلال و اتحاد سیاسی ایران									
			از زبان	تکلیف	نحو	موضوع یادگیری			
						افشاریه			
						شرایط اجتماعی			
						زندیه			
						کریم خان			
						قاجاریه			
						آقامحمد خان			
						فتحعلی شاه			
						اروپا			
						خط زمان			
دانش آموزان غایب				دانش آموزان فقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						
واحد یادگیری ۱۲: درس ۱۲: در جستجوی پیشرفت و رهابی از سلطه خارجی									
			از زبان	تکلیف	نحو	موضوع یادگیری			
						اقدامات			
						عباس میرزا			
						امیر کبیر			
						مدرسه های جدید			
						وضعیت اقتصادی			
						نهضت تباکو			
دانش آموزان غایب				دانش آموزان فقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

واحد یادگیری ۹: درس ۹: ایرانی متحد و یکپارچه									
			از زبان	تکلیف	نحو	موضوع یادگیری			
						حکومت صفوی			
						شرایط سیاسی			
						شرایط اجتماعی			
						اقدامات صفویان			
						شاهان صفوی			
						اروپایان			
						سیستم اداری			
دانش آموزان غایب				دانش آموزان فقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						
واحد یادگیری ۱۰: درس ۱۰: اوضاع اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی ایران در عصر صفوی									
			از زبان	تکلیف	نحو	موضوع یادگیری			
						صفوی			
						شهرنشینی			
						صنعت و تجارت			
						شرایط علمی و فرهنگی			
						جشن ها و آیین ها			
دانش آموزان غایب				دانش آموزان فقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

واحد یادگیری ۱۵ : درس ۱۵ : انقلاب اسلامی ایران						
			نام	تاریخ	جنس	موضوع یادگیری
						انجمان‌های ایالتی و ولایتی
						انقلاب سفید
						قیام ۱۵ خرداد
						کاپیتو لاسیون
						تبیعد امام
						پیروزی انقلاب اسلامی
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۳ : درس ۱۳ : انقلاب مشروطیت؛ موانع و مشکلات						
			نام	تاریخ	جنس	موضوع یادگیری
						انقلاب مشروطیت
						نقش علماء
						مهاجرت به ری
						فرمان مشروطه
						محمدعلی شاه
						مبارزات مشروطه‌خواهی
						مشکلات حکومت مشروطه
						جنگ جهانی اول
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۶ : درس ۱۶ : ایران در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی						
			نام	تاریخ	جنس	موضوع یادگیری
						جمهوری اسلامی
						همه پرسی
						نهادهای انقلابی
						توطنهای دشمن
						حمله نظامی آمریکا
						جنگ تحملی
						رهبری
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۴ : درس ۱۴ : ایران در دوران حکومت پهلوی						
			نام	تاریخ	جنس	موضوع یادگیری
						قرارداد ۱۹۱۹
						کودتا ۱۲۹۹
						حکومت پهلوی
						شیوه حکومت رضا شاه
						جنگ جهانی دوم
						ملی شدن نفت
						کودتا ۲۸ مرداد
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۹: درس ۱۹، کارکردهای خانواده						
			آذشلی	تکلف	نیز	موضوع یادگیری
						خانواده
						نقش حمایتی
						نقش خانواده در جامعه پذیری
						روش‌های جامعه‌پذیر کردن فرزندان
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۷: درس ۱۷، فرهنگ						
			آذشلی	تکلف	نیز	موضوع یادگیری
						فرهنگ
						جامعه‌پذیری
						لایه‌های فرهنگ
						نمادها
						هنجرها
						ارزش‌ها
						عقاید
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۲۰: درس ۲۰، آرامش در خانواده						
			آذشلی	تکلف	نیز	موضوع یادگیری
						همسرگرینی
						سازگاری همسران
						ناسازگاری زن و شوهر
						تعداد فرزندان
						حقوق و تکالیف فرزندان
						ناسازگاری والدین و فرزندان
						صلة ارحام
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۸: درس ۱۸، هویت						
			آذشلی	تکلف	نیز	موضوع یادگیری
						هویت
						هویت فردی
						هویت اجتماعی
						ویژگی‌های انتسابی و اکتسابی
						هویت ملی
						هویت ایرانی
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۲۳: درس ۲۳: بهره‌وری چیست؟						
			ازشی	نکا	نیز	موضوع یادگیری
						بهره‌وری
						مصاديق بهره‌وری
						دیدگاه اسلام نسبت به بهره‌وری
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۲۱: درس ۲۱: نهاد حکومت						
			ازشی	نکا	نیز	موضوع یادگیری
						لزوم وجود حکومت
						عوامل ایجاد حکومت
						وظایف حکومت
						حکومت در اسلام
						ارکان حکومت در ایران
						شوراهای اسلامی
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۲۲: درس ۲۲: حقوق و تکالیف شهروندی						
			ازشی	نکا	نیز	موضوع یادگیری
						شهروندی
						حقوق شهروندی
						تکالیف شهروندی
						امر به معروف و نهی از منکر
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

دستنامه طرح درس نویسی

ریاضی نهم

مبتنی بر واحدهای یادگیری

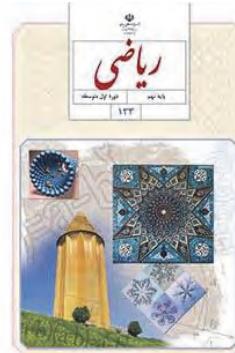
ویژه معلم

..... مدرسه: .....

نام و نام خانوادگی معلم: .....

پیوست‌ها

- جدول واحدهای یادگیری
- کتاب در یک نگاه
- نقشه مفهومی کتاب
- طرح درس‌های نیمه ساخته کتاب
- برگه مراقبت و وارسی کتاب

سخنی با معلمان

همچنان که می‌دانیم علاوه بر مهارت‌های عمومی و مهارت‌های تخصصی معلمان، مجموعه‌ای از مهارت‌های پیشه و شغل معلمی وجود دارند که به آن‌ها مهارت‌های حرفه‌ای گفته می‌شود. از میان خیل عظیم این مهارت‌ها که عموماً در قالب دوره‌های آموزشی ضمن خدمت ارائه می‌گردد، مهارت‌های معلمان شامل **مهارت طرح درس‌نویسی، مهارت تدریس و مهارت ارزشیابی** برای طراحی آموزشی لازم است. به طور ساده می‌توان طراحی آموزشی کلاس درس را در تصویر زیر مشاهده کرد:

معلمان به عنوان محور آموزش در مدرسه و طراح آموزشی کلاس درس همواره کتاب درسی را به عنوان طرح و برنامه رسمی خود در کلاس درس به آموزش می‌گیرند. اما نکته اساسی این است که کتاب درسی دارای چه اهداف آموزشی می‌باشد؟ یکی از نیازهای معلمان به منظور طراحی طرح درس خود، آشنایی با اهداف آموزشی کتاب درسی است. یک معلم نیاز دارد بداند:

اهداف قصد شده کتاب درسی چیست؟

تا بتواند متناسب به کمیت و کیفیت اهداف قصد شده کتاب درسی طراحی آموزشی خود را برای یک سال تحصیلی برنامه‌ریزی کرده و فرایند تدریس خود را متناسب با هر هدف، انتخاب و پس از تدریس آن را ارزشیابی نماید. لذا دستنامه‌ای به جهت پاسخ به این سوال تهیه شده است که معلمان با آن بتوانند علاوه بر مشاهده نقشه مفهومی کتاب درسی و عنوانین آن با مفهوم دیگری با عنوان "**واحدهای یادگیری**", جلسات آموزشی کلاس خود را طراحی و متناسب با "**موضوعات یادگیری**" اهداف آموزشی خود را در "**طرح درس‌های نیمه ساخته**" تکمیل و تولید نمایند. این دستنامه با اهداف زیر تدوین گردیده است.

- آشنایی با اهداف آموزشی کتاب‌های درسی در قالب واحدهای یادگیری
- آشنایی با نقشه مفهومی عنوانین یادگیری، واحدهای یادگیری و موضوع‌های یادگیری کتاب‌های درسی
- آشنایی با طرح درس‌نویسی بر اساس طرح درس‌های نیمه ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری با ارائه "موضوعات یادگیری"

پیشنهاد می‌شود معلمان در طول تابستان با به کار گیری این دستنامه و شرکت در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت "راهنمای عملی نگارش طرح درس" (در سامانه مدارس یادگیرنده مرآت به نشانی Itms.ir)، طرح درس‌های خود را بر اساس واحدهای یادگیری به منظور اجرای آن در طول سال تحصیلی متناسب با "اهداف قصد شده" طراحی نمایند.

پس از طراحی و برنامه‌ریزی "اهداف آموزشی قصد شده" در طرح درس و اجرای آن در طول سال تحصیلی در کلاس درس، ارزشیابی میزان تحقق آن‌ها لازم و ضروری می‌باشد و سوال اساسی در این رابطه مطرح می‌شود:

«چقدر از اهداف قصد شده کتاب‌های درسی، در کلاس درس تحقق یافته است؟»

یا به عبارتی هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟ و یا چقدر از واحدهای یادگیری قصد شده هر کتاب درسی به آموزش گرفته شده است؟ در واقع ارزشیابی، بخشی از فرایند آموزش تلقی می‌گردد، به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است. در راستای پشتیبانی از مدارس در پاسخگویی به این سوال، خدمات ارزشیابی زیر ارائه می‌گردد:

- **اپلیکیشن:** به منظور خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری؛
- **آزمون هماهنگ:** به منظور ارزشیابی عملکرد در یک دوره آموزشی مبتنی بر واحدهای یادگیری؛
- **بسته ارزشیابی تشریحی:** به منظور ارزشیابی همه سطوح یادگیری مبتنی بر واحدهای یادگیری.

ارائه بازخورد مؤثر همراه با بازآموزی هدفمند از اهمیت ویژه‌ای در ارزشیابی‌های آموزشی برخوردار است. درگیر کردن مؤثر دانش‌آموزان در فرایند یادگیری، توانا کردن دانش‌آموزان در ارزیابی از خود، آگاه کردن معلمان از وضعیت آموزشی کلاس درس متناسب با هر واحد یادگیری و ... همه به ارتقای آموزش در کلاس درس یاری می‌رساند. در این راستا پس از اجرای ارزشیابی‌ها، **کارپوشه الکترونیکی** به منظور تجمیع نتایج آزمون‌ها با قابلیت دسترسی طبقه‌بندی شده با ویژگی‌های زیر ارائه می‌گردد:

- ارائه میزان تسلط در هر واحد یادگیری به ازای خودارزیابی‌ها در اپلیکیشن و سؤال‌های آن واحد یادگیری در آزمون هماهنگ
- قابلیت مشاهده سوال و پاسخ تشریحی خودارزیابی‌ها و آزمون‌های هماهنگ به ازای هر واحد یادگیری
- ارائه پاسخ ویدیویی آموزشی برای سوال‌های پیشرفته آزمون به منظور بازآموزی هدفمند
- امکان مقایسه عملکرد هر دانش‌آموز با خود در هر واحد یادگیری و در طول سال تحصیلی
- ارائه گزارش‌های توصیفی به منظور بازخورد هدفمند
- امکان ذخیره نتایج عملکرد به ازای هر واحد یادگیری در سنوات مختلف

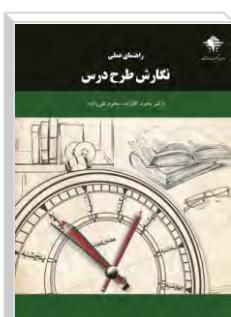
طرح درس مبتنی بر واحدهای یادگیری

همچنان که می‌دانیم در یک طبقه‌بندی کلی، مهارت‌هایی که معلمان به جهت توسعه شغلی به آن احتیاج دارند، در سه گروه مهارت‌های عمومی، مهارت‌های تخصصی و مهارت‌های حرفه‌ای طبقه‌بندی می‌شوند.

معلمان می‌توانند برای توسعه مهارت‌های حرفه‌ای خود اعم از مهارت‌های بدو خدمت، درس پژوهی، اقدام پژوهی، روان‌شناسی تربیتی و ... به سایت مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مراجعه نمایند. در این مجلد تلاش شده تا معلمان را در طراحی آموزشی کلاس درس، یاری رسانیم.

اگر کوچک‌ترین واحد محتوای آموزشی کتاب درسی را که می‌بایست توسط دانش‌آموز فراگرفته شود را واحد یادگیری بنامیم؛ معلم می‌تواند برای هر واحد یادگیری طرح درس بنویسد، آن را تدریس کند و با ارزشیابی آن می‌تواند به طور مستمر به این سوال اساسی پاسخ دهد که «هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است» و با بازخورد موثر به بهبود مستمر آن یاری رساند.

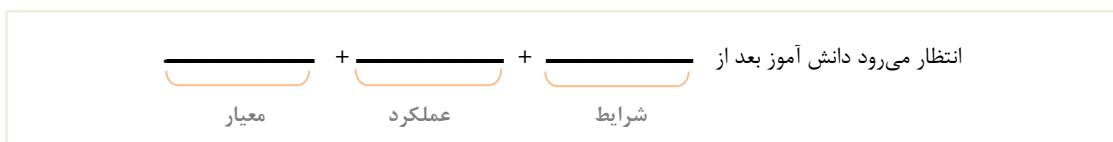
فرایند یاددهی- یادگیری تحت عنوان طراحی آموزشی انجام می‌پذیرد که قسمتی از آن در کلاس درس، قسمتی از آن در خانه و حتی محیط‌های دیگر توسط دانش‌آموز انجام می‌گردد و معلم به عنوان طراح این فرایند به ابزارهایی احتیاج دارد تا هم در فرایند یادگیری، دانش‌آموزان را یاری کند و هم خود از میزان تحقق اهداف قصد شده در طرح درس مطمئن گردد و مدرسه را مطمئن سازد که اهداف کتاب درسی در درس مربوطه محقق شده است.

طرح درس، سندی است که اجزای مختلف فرایند آموزشی برای مشارکت دانش‌آموز به منظور دستیابی به اهداف یک سال تحصیلی را ترسیم می‌کند. در یک طرح درس مجموعه فعالیت‌هایی که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می‌بیند، پیش‌بینی و تنظیم شده است و معلم با کمک طرح درس می‌تواند فعالیت‌های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان‌های مشخص و به شیوه‌ای منطقی پیش ببرد. برای این که بتوانید از این مجموعه به نحو احسن استفاده کنید، پیشنهاد می‌شود که دوره ضمن خدمت «راهنمای عملی نگارش طرح درس» را در سایت موسسه مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مشاهده نمایید و یا از کتاب «راهنمای عملی نگارش طرح درس» استفاده کنید. در این دوره ۱۰ الی ۱۲ ساختار پیشنهاد شده است. یکی از ساختارهای عمومی و همگانی که معمولاً معلمان استفاده می‌کنند، ساختار «طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری» است. در مجلد پیش رو، مجموعه حداقلی و نیمه‌ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری به منظور تدوین طرح درس ارائه شده است.

در طرح درس‌های نیمه ساخته، یک معلم باید به این سؤال پاسخ بدهد که: برای آموزش یک واحد یادگیری، چه چیزی را به عنوان تم استفاده کند؟ (نوع فعالیتی را که مد نظر معلم برای ایجاد انگیزه یعنی گرم کردن کلاس درس تم گفته می‌شود). عنصر ثابت همه ساختارهای طرح درس، مفهومی است تحت عنوان «هدف». یک معلم زمانی که بتواند اهداف یک واحد یادگیری را بنویسد می‌تواند به راحتی برای آن نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه، روش تدریس، روش ارزشیابی، مواد و وسائل مورد نیاز را به دست آورد.

یک جمله هدفی معمولاً سه بخش دارد: شرایط، عملکرد و معیار.

برای مثال، شما باید یک جمله هدفی را این‌گونه بنویسید: انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از خواندن این کتاب، دانش‌آموز بعد از خواندن این مطلب، دانش‌آموز بعد از تمرین این موضوع، دانش‌آموز بعد از دیدن این فیلم، دانش‌آموز بعد از انجام مباحثه، دانش‌آموز بعد از خلاصه‌نویسی، این‌ها شرایط است. بعد از چه شرایطی؟ معمولاً رایج‌ترین حالتی را که یک معلم استفاده می‌کند، «انتظار می‌رود بعد از پایان این کلاس» است.

معیار یعنی در چه سطحی است. در چه سطحی را معمولاً با فعل نشان می‌دهند: بخواند، بداند، بپرد، بدود، ایمان بیاورد، اعتقاد داشته باشد، باور کند. می‌توانید در حیطه جانشین، در حیطه مهارتی یا در حیطه نگرشی اینها را طبقه‌بندی کنید. انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از این شرایط، عملکردی را در چه سطحی داشته باشد.

نکته آخر که حتماً بایستی مد نظر داشته باشید، نوع فعل جمله هدفی شماست که مشخص می‌کند نوع هدف شما نگرش دانش‌آموز مد نظر است، شناخت دانش‌آموز مد نظر است، یا این که مهارت دانش‌آموز مد نظر است. به عبارت دیگر، نوع فعل شما نوع هدف سه‌گانه شما را مشخص می‌کند. اگر فعل شناختی به کار ببرید با شناخت دانش‌آموز کار دارید، اگر فعل نگرشی به کار ببرید با نگرش دانش‌آموز کار دارید. اگر فعل مهارتی به کار ببرید با مهارت دانش‌آموز کار دارید. وقتی می‌گویید بداند، شناخت است. وقتی می‌گویید بپرد، بُرد، مهارت است. وقتی می‌گویید اعتراض کند، مقایسه کند، باور کند، نگرش است.

واحدهای یادگیری کتابهای درسی و انواع ارزشیابی‌ها

ارزشیابی میزان اجرای طرح درس به معنای میزان تحقق یادگیری دانشآموزان می‌باشد. به عبارت دیگر، اجرای گام به گام طرح درس حول محور اهداف واحدهای یادگیری هر درس می‌چرخد و یک معلم توانمند باید به این سؤال بسیار مهم پاسخ دهد که «هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟».

ارزشیابی، آخرین حلقه از زنجیره‌ی طراحی آموزشی معلم است و تکمیل کننده سایر فعالیت‌های مرتبط به حساب می‌آید. در این مرحله معلم به کمک روش‌ها و فنون مختلف به سنجش^۱ فرایندهای یادگیری دانشآموزان اقدام می‌کند و با توجه به نتایج حاصله درباره‌ی کم و کیف پیشرفت آنان در یادگیری و توفیق خود در آموزش به داوری می‌پردازد. دسته‌بندی انواع ارزشیابی‌ها عبارتند از:

ارزشیابی با توجه به ملاک مورد استفاده: معروف‌ترین تقسیم‌بندی برای ارزشیابی‌های آموزشی تقسیم‌بندی آن‌ها به ارزشیابی وابسته به ملاک و ارزشیابی وابسته به هنجار است.

- ارزشیابی وابسته به ملاک: در این ارزشیابی ملاکی نامیده می‌شود، معیار یا ملاک ارزشیابی از پیش تعیین می‌شود و عملکرد دانشآموز با توجه به آن ملاک مورد قضاوت قرار می‌گیرد. این نوع ارزشیابی تعیین می‌کند که آیا دانشآموزان مطالب و هدف‌های یک واحد یادگیری را که قرار بوده است بیاموزند، به چه میزان آموخته‌اند.
- ارزشیابی وابسته به هنجار: این نوع ارزشیابی به جای یک ملاک مطلق از پیش تعیین شده بر نوعی ملاک نسبی وابسته است. در این نوع ارزشیابی می‌توان تعیین کرد که پیشرفت یک دانشآموز نسبت به دانشآموزان دیگر یا یک کلاس درس نسبت به کلاس دیگر چه وضعی دارد.

ارزشیابی با توجه به زمان و هدف استفاده: ارزشیابی‌های آموزشی را با توجه به زمان و هدف استفاده به چهار دسته ارزشیابی‌های آغازین، تکوینی، تشخیصی و تراکمی تقسیم می‌کنند:

- ارزشیابی آغازین: نخستین ارزشیابی که پیش از انجام فعالیت‌های آموزشی به اجرا درمی‌آید، ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین نامیده می‌شود.
- ارزشیابی تکوینی: هدف از کاربرد ارزشیابی تکوینی در رابطه با پیشرفت تحصیلی دانشآموزان، آگاهی یافتن از میزان و نحوه‌ی یادگیری آنان برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری و نیز، تشخیص مشکلات روش آموزش معلم در رابطه با هدف‌های آموزشی است.

^۱ سنجش یک اصطلاح کلی است و به صورت فرایندی تعریف می‌شود که برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز تصمیم‌گیری درباره‌ی دانشآموزان، برنامه‌های درسی و سیاست‌های آموزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد

• ارزشیابی تشخیصی: این ارزشیابی با هدف تشخیص مشکلات یادگیری دانشآموزان به کار می‌رود و زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که معلم با مشکلات مبرم و مکرری در یک یا چند دانشآموز روبه‌رو می‌شود، که با روش‌های اصلاحی معمولی ارزشیابی تکوینی قابل رفع نیست.

• ارزشیابی تراکمی^۱: در ارزشیابی تراکمی تمام آموخته‌های دانشآموزان در طول یک دوره‌ی آموزشی ارزشیابی می‌شوند و هدف آن، نمره دادن به دانشآموزان و قضاوت درباره‌ی اثربخشی طراحی آموزشی و مقایسه‌ی برنامه‌های مختلف درسی با یکدیگر است.

ارزشیابی با توجه به ارزشیابان: ارزشیابی درونی^۲ و ارزشیابی بیرونی^۳ دو نوع ارزشیابی آموزشی دیگر است. منظور از ارزشیابی درونی، این است که بر اساس آزمون درون‌مدرسه‌ای (معلم ساخته) انجام گیرد و منظور از ارزشیابی بیرونی، ارزشیابی توسط موسسه‌های آموزشی بیرونیست که آزمون آن‌ها به صورت هماهنگ بین مدارس برگزار می‌گردد. هر دو نوع ارزشیابی درونی و بیرونی ضروری هستند. چرا که مدرسه همواره می‌بایست به دو پرسش زیر پاسخ دهد:

۱. هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟

۲. در مقایسه با سایر مدارس، وضع ما چگونه است؟

ارزشیابی با استفاده از کارپوشه: بنا به تعریف، کارپوشه^۴ «به مجموعه‌ای از فعالیت‌های یادگیرنده گفته می‌شود که نشان‌دهنده‌ی کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او در یک واحد یادگیری است». با استفاده از کارپوشه هم می‌توان ارزشیابی تکوینی به عمل آورد و هم تراکمی. قبلًا توضیح دادیم که ارزشیابی تکوینی یا سنجش تکوینی در جریان آموزش معلم و یادگیری دانشآموزان صورت می‌گیرد و هدف آن کمک به تکوین یا شکل‌گیری یادگیری دانشآموزان و رفع نواقص روش آموزشی معلم است. در مقابل، ارزشیابی تراکمی یا سنجش تراکمی (دوره‌ای) به عنوان وسیله‌ای برای تعیین آموخته‌های متراکم شده یا جمع شده‌ی دانشآموزان در طول یک مدت معین تحصیلی به کار می‌رود. از فناوری الکترونیکی می‌توان برای سازمان دادن، ذخیره کردن، و ارائه دادن کارپوشه‌های دانشآموزی استفاده کرد. که به اصطلاح به آن، کارپوشه‌ی الکترونیکی^۵ گفته می‌شود.

¹ summative evaluation

² internal evaluation

³ external evaluation

⁴ portfolio (در اصطلاح لغوی، این کلمه به یک کیف چرمی پهن گفته می‌شود که برای حمل برگه‌های کاغذ، صفحات پیش‌نویس یک نمایشنامه، یا مجموعه نقاشی‌های یک فرد به کار می‌رود. این اصطلاح از آنجا در آموزش به عنوان یک روش به کار رفته که در آن دانشآموز مجموعه‌ای از کارهای خود را که در طول یک سال یا نیمسال تحصیلی انجام داده است، معمولاً در داخل یک پوشه، برای نشان دادن توانایی‌اش به معلم یا ارزشیاب ارائه می‌دهد).

⁵ electronic portfolio

واحدهای یادگیری کتابهای درسی، اپلیکیشن خودارزیابی و آزمون هماهنگ

معلمان با انواع ارزشیابی‌های مذکور از وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان کسب اطلاع می‌نمایند. اما آن‌چه مهم است، این است که اولاً اطلاعات فراهم شده با دقت کافی و صحت قابل اعتماد و مناسب با واحدهای یادگیری تهیه شده باشد؛ ثانیاً سریع و روزآمد باشد. در این راستا مرآت با ارائه خدمات زیر بنا دارد معلمان را در جریان میزان تحقق اهداف آموزشی هر واحد یادگیری قرار دهد.

خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری توسط اپلیکیشن^۱

اپلیکیشن بستری است که دانش‌آموزان می‌توانند برای ایجاد موقعیت یادگیری اقدام به شخصی سازی یادگیری بر اساس واحدهای یادگیری کتابهای درسی نمایند.

ویژگی‌های اپلیکیشن عبارتند از:

- انجام خودارزیابی‌های مستمر و روزانه با قابلیت مشاهده میزان تسلط در هر واحد یادگیری و ثبت نتایج در کارپوشه
- بازآموزی هدفمند دانش‌آموزان پس از انجام خودارزیابی از طریق مشاهده پاسخنامه تشریحی و فیلم‌های آموزشی و بررسی خطاهای یادگیری در هر سوال (این سرویس برای مدارس عضو رایگان است)
- امکان ثبت برنامه مطالعاتی روزانه در هر واحد یادگیری به همراه پیشنهاد مطالعاتی هوشمند
- ایجاد کارپوشه الکترونیکی شخصی از وضعیت پیشرفته و میزان تسلط دانش‌آموز در هر واحد یادگیری با دسترسی طبقه‌بندی شده در کارپوشه مدرسه به منظور ارزشیابی مستمر عملکرد آموزشی دانش‌آموزان
- دارای تأییدیه از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش

ارزشیابی عملکرد یک دوره آموزشی با آزمون هماهنگ

آزمون‌های هماهنگ مدارس با هدف رصد میزان تحقق اهداف واحدهای یادگیری مناسب با برنامه آموزشی، طراحی شده است. دانش‌آموزان می‌توانند در این آزمون‌ها هم به صورت حضوری و هم از طریق اپلیکیشن به صورت آنلاین شرکت نمایند. ویژگی‌های برجسته این آزمون‌ها به شرح زیر است:

- گام‌های آزمون مناسب با برنامه مدرسه و واحدهای یادگیری
- طراحی سوالات آزمون مناسب با اهداف کتاب درسی^۱

^۱ جهت نصب اپلیکیشن بر روی تلفن همراه می‌توانید عبارت «مرآت» را در google play (ویژه اندروید) یا اناردونی (ویژه iOS) جستجو و نصب نمایید.

- ارزشیابی از حیطه‌های شناختی
- هماهنگی با طرح درس معلمان
- آسیب‌سنگی و بازخوردگیری دقیق برای معلمان
- تشکیل کارپوشه بر اساس واحدهای یادگیری
- ارائه گزارش بر اساس واحدهای یادگیری به منظور رصد تحقق اهداف آموزشی
- ارائه گزارش‌های نوشتاری
- ارائه تقدیرنامه برای تشویق

ایجاد کارپوشه عملکرد آموزشی برای بازخورد مؤثر و بازآموزی هدفمند

تجمیع اطلاعات آموزشی دانش آموز برای معلمان به منظور رصد میزان تحقق اهداف آموزشی طرح درس خود بسیار پراهمیت می‌باشد. بدینهی است زمان زیادی از معلمان به جمع آوری و طبقه‌بندی اطلاعات آموزشی می‌گذرد تا بتوانند یک ارزشیابی آموزشی برای برنامه و فعالیت بعدی خود داشته باشند. بدین منظور کارپوشه الکترونیکی از تجمیع اطلاعات داینامیک فعالیت‌های آموزشی دانش آموز (در اپلیکیشن و آزمون‌های هماهنگ) ایجاد شده است. معلمان می‌توانند از طریق نام کاربری و رمز عبور اختصاصی خود به آن دسترسی داشته باشند.

^۱ در آزمون‌های شبیه ساز کنکور پایه‌های دهم و یازدهم و آزمون‌های پایه دوازدهم، علاوه بر اهداف کتاب درسی، رویکرد طراحی سوالات کنکور سراسری با هدف موفقیت دانش‌آموزان مدنظر بوده است.

جدول واحدهای یادگیری نهم متوسطه ا

در یک نگاه

ردیف	نام درس	فصل / بخش	واحدهای یادگیری	صفحه
۱	فارسی		درس ۲: عجایب صفت حق تالی / شعر خوشی: برداشت / حکایت: نیک پاچلی	۱۳۸
۲	عربی		درس ۳: آورینش همه تسبیه خوازند دل است / حکایت: سفر سپاسیش: به نام خداوند جان و خود / درس ۴: کرو دیشیک و تایسیک / حکایت: شو خطر کن!	۱۰
۳	پیغمبر اسلامی		درس ۵: هم شنیدن / روان خوانی: دریافت / درس ۶: ارزشی دیگر / حکایت: نیکرایان	۱۲
۴	ایکیسی		درس ۷: اشنای غربیان، میلاد کل / درس ۸: پیدایی پنهان / اشعار خوشی: بوت قدر تو افزون / ملایک	۱۱۰
۵	ملالات		درس ۹: ادب روحیت / درس ۱۰: آرزو / روان خوانی: دروازه‌ای به انسان	۱۱۵
۶	ریاضی		درس ۱۱: پیام ایام / درس ۱۲: شارده کوچک / روان خوانی: دور نکاش / نیایش	۱۱۶
۷	علوم تجربی		درس ۱۳: زن پارسا / روان خوانی: دروازه‌ای به انسان	۱۱۷
۸	گردانگویی		درس ۱۴: میوه های خانگی / درس ۱۵: میوه های رومی	۱۱۸
۹	تجزیه		درس ۱۶: زن پارسا / روان خوانی: دروازه‌ای به انسان	۱۱۹
۱۰	زبان		درس ۱۷: شارده کوچک / روان خوانی: دور نکاش / نیایش	۱۲۰
۱۱	آغاز		درس ۱۸: شارده کوچک / روان خوانی: دروازه‌ای به انسان	۱۲۱
۱۲	الامان		درس ۱۹: شارده کوچک / روان خوانی: دروازه‌ای به انسان	۱۲۲
۱۳	جهان		درس ۲۰: شارده کوچک / روان خوانی: دروازه‌ای به انسان	۱۲۳
۱۴	تغییر		درس ۲۱: تو را چیزی نشانیم؟	۱۲۴
۱۵	حیات		درس ۲۲: اتفاق / درس ۲۳: اتفاق / درس ۲۴: اتفاق / درس ۲۵: اتفاق	۱۲۵
۱۶	مشاعر		درس ۲۶: روحی غسل و تیسم	۱۲۶
۱۷	آمن		درس ۲۷: مسؤولیت همگانی	۱۲۷
۱۸	آزادی		درس ۲۸: اتفاق / درس ۲۹: اتفاق / درس ۳۰: اتفاق	۱۲۸
۱۹	آزادی		درس ۳۱: اتفاق / درس ۳۲: اتفاق / درس ۳۳: اتفاق	۱۲۹
۲۰	آزادی		درس ۳۴: اوضاع اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی ایران در درس ۳۵: انتقال مشروطیت: موافع و مشکلات	۱۳۰
۲۱	آزادی		درس ۳۶: ایران در دوران پهلوی	۱۳۱
۲۲	آزادی		درس ۳۷: پرآندگی زنسیتوبوهی جهان	۱۳۲
۲۳	آزادی		درس ۳۸: ایرانی متعدد و پکارچه	۱۳۳
۲۴	آزادی		درس ۳۹: ایرانی متعدد و پکارچه	۱۳۴
۲۵	آزادی		درس ۴۰: اوضاع اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی ایران در درس ۴۱: ایران در اتفاق اسلامی ایران	۱۳۵
۲۶	آزادی		درس ۴۲: ایران در دوران حکومت پهلوی	۱۳۶
۲۷	آزادی		درس ۴۳: ایران در دوران حکومت پهلوی	۱۳۷
۲۸	آزادی		درس ۴۴: ایران در دوران حکومت پهلوی	۱۳۸
۲۹	آزادی		درس ۴۵: ایران در دوران حکومت پهلوی	۱۳۹
۳۰	آزادی		درس ۴۶: ایران در دوران حکومت پهلوی	۱۴۰
۳۱	آزادی		درس ۴۷: ایران در دوران حکومت پهلوی	۱۴۱
۳۲	آزادی		درس ۴۸: ایران در دوران غیبیت	۱۴۲
۳۳	آزادی		درس ۴۹: ایران در دوران غیبیت	۱۴۳
۳۴	آزادی		درس ۵۰: ایران در دوران غیبیت	۱۴۴
۳۵	آزادی		درس ۵۱: ایران در دوران غیبیت	۱۴۵
۳۶	آزادی		درس ۵۲: ایران در دوران غیبیت	۱۴۶
۳۷	آزادی		درس ۵۳: ایران در دوران غیبیت	۱۴۷
۳۸	آزادی		درس ۵۴: ایران در دوران غیبیت	۱۴۸
۳۹	آزادی		درس ۵۵: ایران در دوران غیبیت	۱۴۹
۴۰	آزادی		درس ۵۶: ایران در دوران غیبیت	۱۵۰
۴۱	آزادی		درس ۵۷: ایران در دوران غیبیت	۱۵۱
۴۲	آزادی		درس ۵۸: ایران در دوران غیبیت	۱۵۲
۴۳	آزادی		درس ۵۹: ایران در دوران غیبیت	۱۵۳

کتاب ریاضی نهم در یک نگاه

در آموزش این کتاب ساخته‌ها و اهداف پایه را مدنظر قرار دهیم.

اهداف دو راه تحقیقی

با مشاخت کلی نظام معارف دینی و چیزی که بر انتخابها و تسمیه‌ها در زندگی انسان، توانایی شکاره‌هی به هویت دینی و اخلاق خود را کسب کرد.

با مشاخت کلی نظام معارف دینی و چیزی که بر انتخابها و تسمیه‌ها در زندگی انسان، توانایی شکاره‌هی به هویت دینی و اخلاق خود را کسب کرد.

اعتقادی، عبادی و اخلاقی با فروخت صلحی و وسیران قرآن کریم و کرامت نفس، جذبات، قلن کاری، امراء‌الله، حفظ سلامت فردی، جماعتی، مذاق و اقامه نماز (فردا و جمعه‌ت) احمدیم وزد.

با پذیری اصول زبانی شناسی و ارزشی محیط زیست (محله / مدرسه) مشاكت کند و در زندگی به کار نمودند و تأثیر آن را بر همین کیفیت زندگی فردی و اجتماعی به کار گیرند.

با پذیری از قدرت تغییر، یکی‌سی و ایده‌برانی خود، این فرهنگی طبی خلق کند و تأثیر آن را بر همین کیفیت زندگی فردی و روانی ارزیابی کند.

با مشاخت اثمار فرهنگی هنری آنها را بر مبنای اصول زبانی شناسی و ارزشی درسی و تأثیر آن را بر همین کیفیت زندگی خود به کار گیرند.

با مشاخت معلم‌های زندگی سلامت مصلحت سلامت جسمی، روانی ايجانی، منوی خود را درسی و روش‌هایی را برای شکل کیفیت زندگی فردی و روانی ارزیابی کند و به کار گیرد.

با مشاخت ایثار و بروزگرانی ارتقای سلامت، تقویات سالم و تربیت بدینی، ماله‌سازی محیط زیست (محله / مدرسه) مشاكت کند و در زندگی را برای حفظ و پسازی زیستگاه خود به کار گیرد.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مسائل و توسعه علمی به کار گیرد.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

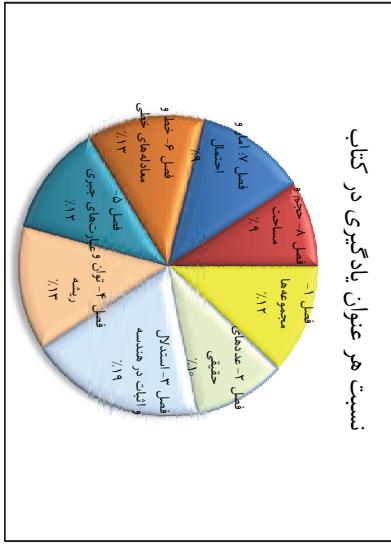
با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.

با مشخصات کمی این کتاب آشنا شویم.

ساحت تعلیم و تربیت	در آموزش این کتاب ساخته‌ها و اهداف پایه را مدنظر قرار دهیم.
اعتقادی، عبادی و اخلاقی	۱. با مشاخت کلی نظام معارف دینی و چیزی که بر انتخابها و تسمیه‌ها در زندگی انسان، توانایی شکاره‌هی به هویت دینی و اخلاق خود را کسب کرد.
۲. با فروخت صلحی و وسیران قرآن کریم و کرامت نفس، جذبات، قلن کاری، امراء‌الله، حفظ سلامت فردی، جماعتی، مذاق و اقامه نماز (فردا و جمعه‌ت) احمدیم وزد.	۲. با فروخت صلحی و وسیران قرآن کریم و کرامت نفس، جذبات، قلن کاری، امراء‌الله، حفظ سلامت فردی، جماعتی، مذاق و اقامه نماز (فردا و جمعه‌ت) احمدیم وزد.
زبانی شناسی و هنری	۳. با پذیری اصول زبانی شناسی و ارزشی محیط زیست (محله / مدرسه) مشاكت کند و در زندگی به کار نمودند و تأثیر آن را بر همین کیفیت زندگی فردی و روانی ارزیابی کند.
زمستی و دینی	۴. با مشاخت اثمار فرهنگی هنری آنها را برای حفظ مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.
علمی و فناورانه	۵. در فروخت کل مشارتک با پرسی ایندها و پیش‌دها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای پرسی جدید، طرح مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.
اجنبی و سپاسی	۶. با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.
اقصادی و حررفی	۷. با مشاخت از راهنمایی‌ها تغیر الگوها و روابط حاکم، برایده‌ها را شناسی کند و باقی‌های خود را برای حل مطالعاتی و پژوهشی تجربه و اجرا کند.
جایگاه این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی بداییم.	۸. با مشاخت از حرفها مفاهیم کلیدی روش اقتصادی سازده (شکر، تغذیه، تغییرات، تغذیه، تغییرات، تغییرات) اینها را در تولید و عرضه محصول، مشابه‌یاری استفاده‌ها و جسمیتی، برای انتخاب خود را برای اینها انتخاب کند و به کار گیرد.
با مشخصات کمی این کتاب آشنا شویم.	۹. با مشاخت از حرفها مفاهیم اصلی اقتصاد کسب مصالحه‌ها و مفاهیم اقتصادی اینها را در تولید و عرضه محصول، مشابه‌یاری استفاده‌ها و جسمیتی، برای اینها را در انتخاب خود را برای اینها انتخاب کند و به کار گیرد.
با مشخصات کمی این کتاب آشنا شویم.	۱۰. با مشاخت از حرفها مفاهیم اصلی اقتصاد کسب مصالحه‌ها و مفاهیم اقتصادی اینها را در تولید و عرضه محصول، مشابه‌یاری استفاده‌ها و جسمیتی، برای اینها را در انتخاب خود را برای اینها انتخاب کند و به کار گیرد.
با مشخصات کمی این کتاب آشنا شویم.	۱۱. با مشاخت از حرفها مفاهیم اصلی اقتصاد کسب مصالحه‌ها و مفاهیم اقتصادی اینها را در تولید و عرضه محصول، مشابه‌یاری استفاده‌ها و جسمیتی، برای اینها را در انتخاب خود را برای اینها انتخاب کند و به کار گیرد.
با مشخصات کمی این کتاب آشنا شویم.	۱۲. با مشاخت از حرفها مفاهیم اصلی اقتصاد کسب مصالحه‌ها و مفاهیم اقتصادی اینها را در تولید و عرضه محصول، مشابه‌یاری استفاده‌ها و جسمیتی، برای اینها را در انتخاب خود را برای اینها انتخاب کند و به کار گیرد.

پیوست ۴

طرح درس‌های نیمه‌ساخته
ریاضی نهم

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس اول: معرفی مجموعه

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مجموعه را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عضویت را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تفی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عضو مجموعه را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس دوم: مجموعه‌های برابر و نمایش مجموعه‌ها

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی

نه

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف/ پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تساوی دو مجموعه را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زیرمجموعه را .....

۳. روش/ روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسائل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس سوم: اجتماع، اشتراک و تفاضل مجموعه‌ها

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اجتماع را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اشتراک را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تفاضل را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تعریف عضوها را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس چهارم: مجموعه‌ها و احتمال

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع احتمال را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هم‌شانس را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پیشامد را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس اول: عددهای گویا

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نمایش مجموعه را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عدد اعشاری متناوب را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عدد اعشاری مفتوح را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد پادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس دوم: عددهای حقیقی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایہ تحصیلی نہم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۱۰. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع عذر حقیقی را

۳. روش / روش‌های تدریس

۱۰۷

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. نمانه مواد نسان

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس سوم: قدرمطلق و محاسبة تقریبی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قدرمطلق را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مهاسبه قدرمطلق را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس اول: استدلال

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فرض را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کلم را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع استدلال را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع استدلال تامعتبر را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

..... درس شماره:

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس دوم: آشنایی با اثبات در هندسه

واحد پادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایہ تحصیلی نہم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۱۳. پیامدها / اهداف

۱. انتظار می‌رود (انش آموزان بعد از ..... موضوع اثبات را ..)

۳. روش / روش‌های تدریس

۱۴: روش‌های ارزش‌سنجی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. نمانه مواد نسان

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس سوم: همنهشتی مثلثها

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هالتهای همنهشتی دو مثلث را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هالتهای همنهشتی دو مثلث قانون الزاویه را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس چهارم: حل مسئله در هندسه

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نوشتی فرض را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نوشتی کام را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اثبات کردن را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس پنجم: شکل‌های متشابه

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زاویه متناظر را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تناسب فلنج ها را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع متشابه بودن دو شکل را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

..... درس شماره:

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس اول: توان صحیح

واحد پادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایہ تحصیلی

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۱۰. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود (انش آموزان بتوان صدیق را ... موضوع توان بعد از ...)

۳. روش / روش‌های تدریس

۱۰۷

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. نمانه مواد نسان

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد پادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس دوم: نماد علمی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایہ تحصیلی

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۱۳. پیامدها / اهداف

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع نماد علمی

۳. روش / روش‌های تدریس

۱۰۷

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. نمانه مواد نسان

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس سوم: ریشه‌گیری

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ریشه را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ریشه دو^۳ را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع رابطکال را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ریشه سو^۳ را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ضرب و تقسیم رابطکال را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس چهارم: جمع و تفریق رادیکال‌ها

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع جمع و تفریق رادیکال را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع گویا کردن کسر را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس اول: عبارت‌های جبری و مفهوم اتحاد

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عبارت های را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تساوی های را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع معادله را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اتفاق را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اتفاق مربع دوهمله‌ای را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی	عنوان کتاب	نام معلم
درس دوم: چند اتحاد دیگر، تجزیه و کاربردها	واحد یادگیری	نام مدرسه
	تاریخ اجرا	پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اتحاد مزدوج را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اتحاد همله مشترک را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تجزیه را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع کاربرد اتحاد را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس سوم: نابرابری‌ها و نامعادله‌ها

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تابراتی را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع نامغارله را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مجموعه هواب را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس اول: معادله خط

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع مغارله فقط را**
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع رابطه را**
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع نقطه بابی را**
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع رسم فقط را**

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس دوم: شبیه خط و عرض از مبدأ

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شبیه فقط را
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع عرض از مبدأ را
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع رسم فقط با شبیه و عرض از مبدأ را

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس سوم: دستگاه معادله‌های خطی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع دستگاه معادلات فطی را.....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع روش هایگزینی را.....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع روش هزفی را.....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع حل مسئله با دستگاه را.....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس اول: معرفی و ساده کردن عبارت های گویا

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع عبارت گویا را
۲. انتظار می رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع ساده کردن عبارت های گویا را
۳. انتظار می رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع مفجع مشترک را
۴. انتظار می رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع مقصوٰ علیه هبری را

۳. روش / روش های تدریس

۴. روش های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس دوم: محاسبات عبارت‌های گویا

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع ضرب و تقسیم دو عبارت گویا را**
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع جمع و تفریق عبارت‌های گویا را**
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع ساده کردن عبارت‌های گویا را**
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع عبارت گویای مرکب را**

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس سوم: تقسیم چندجمله‌ای‌ها

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تقسیم چندجمله‌ای بر یک بمله‌ای را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تقسیم چندجمله‌ای بر چندجمله‌ای را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع رابطه‌های تقسیم را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس اول: حجم و مساحت کره

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بین کرده‌اند.
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مساهت کرده‌اند.
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مساهت نیم کرده‌اند.

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس دوم: حجم هرم و مخروط

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پنجم هرم را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پنجم مخروط را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

ریاضی

عنوان کتاب

نام معلم

درس سوم: سطح و حجم

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مهم ماحصل از دوران را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مهم و سترده را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تبعیم فضایی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سطح مقطع را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

پیوست ۵

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری ریاضی نهم

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری ریاضی نهم

واحد یادگیری ۳: درس سوم: اجتماع، اشتراک و تفاضل مجموعه‌ها						
			آنژلی	لکن	و	موضوع یادگیری
						اجتماع
						اشتراک
						تفاضل
						تعداد عضوها
<div style="background-color: #e0f2ff; padding: 10px; text-align: center;"> دانش آموزان غایب دانش آموزان قادر تکلیف <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> تأیید مشاور / ناظر / مسئول تأیید معلم </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> تاریخ و امضاء تاریخ و امضاء </div> </div>						
واحد یادگیری ۴: درس چهارم: مجموعه‌ها و احتمال						
			آنژلی	لکن	و	موضوع یادگیری
						احتمال
						هم شانس
						پیشامد
<div style="background-color: #e0f2ff; padding: 10px; text-align: center;"> دانش آموزان غایب دانش آموزان قادر تکلیف <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> تأیید مشاور / ناظر / مسئول تأیید معلم </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> تاریخ و امضاء تاریخ و امضاء </div> </div>						

واحد یادگیری ۱: درس اوّل: معرفی مجموعه						
			آنژلی	لکن	و	موضوع یادگیری
						مجموعه
						عضویت
						نهی
						عضو مجموعه
<div style="background-color: #e0f2ff; padding: 10px; text-align: center;"> دانش آموزان غایب دانش آموزان قادر تکلیف <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> تأیید مشاور / ناظر / مسئول تأیید معلم </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> تاریخ و امضاء تاریخ و امضاء </div> </div>						
واحد یادگیری ۲: درس دوم: مجموعه‌های برابر و نمایش مجموعه‌ها						
			آنژلی	لکن	و	موضوع یادگیری
						تساوی دو مجموعه
						زیرمجموعه
<div style="background-color: #e0f2ff; padding: 10px; text-align: center;"> دانش آموزان غایب دانش آموزان قادر تکلیف <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> تأیید مشاور / ناظر / مسئول تأیید معلم </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> تاریخ و امضاء تاریخ و امضاء </div> </div>						

واحد یادگیری ۸: درس اول: استدلال						
			ازشیلی	لگیف	نیز	موضوع یادگیری
						فرض
						حکم
						استدلال نامعتبر
						دانش آموzan غایب
						دانش آموzan فاقد تکلیف
			تایید مشاور / ناظر / مسئول	تایید معلم		
			تاریخ و امضاء	تاریخ و امضاء		
واحد یادگیری ۹: درس دوم: آشنایی با انبات در هندسه						
			ازشیلی	لگیف	نیز	موضوع یادگیری
						انبات
						دانش آموzan غایب
						دانش آموzan فاقد تکلیف
			تایید مشاور / ناظر / مسئول	تایید معلم		
			تاریخ و امضاء	تاریخ و امضاء		
واحد یادگیری ۱۰: درس سوم: همنهشتی مثلث‌ها						
			ازشیلی	لگیف	نیز	موضوع یادگیری
						حالات‌های همنهشتی دو مثلث
						حالات‌های همنهشتی دو مثلث قائم‌الزاویه
						دانش آموzan غایب
						دانش آموzan فاقد تکلیف
			تایید مشاور / ناظر / مسئول	تایید معلم		
			تاریخ و امضاء	تاریخ و امضاء		

واحد یادگیری ۵: درس اول: عده‌های گویا						
			ازشیلی	لگیف	نیز	موضوع یادگیری
						نمایش مجموعه
						عدد اعشاری متناوب
						عدد اعشاری مختوم
						دانش آموzan غایب
						دانش آموzan فاقد تکلیف
			تایید مشاور / ناظر / مسئول	تایید معلم		
			تاریخ و امضاء	تاریخ و امضاء		
واحد یادگیری ۶: درس دوم: عده‌های حقیقی						
			ازشیلی	لگیف	نیز	موضوع یادگیری
						عدد حقیقی
						دانش آموzan غایب
						دانش آموzan فاقد تکلیف
			تایید مشاور / ناظر / مسئول	تایید معلم		
			تاریخ و امضاء	تاریخ و امضاء		
واحد یادگیری ۷: درس سوم: قدرمطلق و محاسبه تقریبی						
			ازشیلی	لگیف	نیز	موضوع یادگیری
						قدرمطلق
						محاسبه قدر مطلق
						دانش آموzan غایب
						دانش آموzan فاقد تکلیف
			تایید مشاور / ناظر / مسئول	تایید معلم		
			تاریخ و امضاء	تاریخ و امضاء		

واحد یادگیری ۱۴ : درس دوم: نماد علمی						
			آزادپژویی	لذت	نیزه	موضوع یادگیری
دانش آموزان غایب						نماد علمی
دانش آموزان فاقد تکلیف						دانش آموزان فاقد تکلیف
تأیید مشاور / ناظر / مسئول		تأیید معتمد		تاریخ و امضاء	تاریخ و امضاء	تأیید معتمد
واحد یادگیری ۱۵ : درس سوم: ریشه‌گیری						
			آزادپژویی	لذت	نیزه	موضوع یادگیری
ریشه						ریشه دوم
رادیکال						رادیکال
ریشه سوم						ضرب و تقسیم
رادیکال						ریشه سوم
دانش آموزان غایب						دانش آموزان غایب
دانش آموزان فاقد تکلیف						دانش آموزان فاقد تکلیف
تأیید مشاور / ناظر / مسئول		تأیید معتمد		تاریخ و امضاء	تاریخ و امضاء	تأیید معتمد
واحد یادگیری ۱۶ : درس چهارم: جمع و تفرقی رادیکال‌ها						
			آزادپژویی	لذت	نیزه	موضوع یادگیری
جمع و تفرقی رادیکال						گویا کردن کسر
دانش آموزان غایب						دانش آموزان غایب
دانش آموزان فاقد تکلیف						دانش آموزان فاقد تکلیف
تأیید مشاور / ناظر / مسئول		تأیید معتمد		تاریخ و امضاء	تاریخ و امضاء	تأیید معتمد

واحد یادگیری ۱۱: درس چهارم: حل مسئله در هندسه							موضوع یادگیری
...	...	...	آزمون	لکچر	تئوری	...	نوشتن فرض
							نوشن حکم
							اثبات کردن
							دانش آموزان غایب
							دانش آموزان فقد تکلیف
تأیید مشاور / ناظر / مسئول				تأیید معتم			
تاریخ و امضاء				تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۱۲: درس پنجم: شکل های متتشابه							
...	...	...	آزمون	لکچر	تئوری	...	موضوع یادگیری
							زاویه متناظر
							تناسب ضلع ها
							متتشابه بودن دو شکل
							دانش آموزان غایب
							دانش آموزان فقد تکلیف
تأیید مشاور / ناظر / مسئول				تأیید معتم			
تاریخ و امضاء				تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۱۳: درس اول: توان صحیح							
...	...	...	آزمون	لکچر	تئوری	...	موضوع یادگیری
							توان صحیح
							دانش آموزان غایب
							دانش آموزان فقد تکلیف
تأیید مشاور / ناظر / مسئول				تأیید معتم			
تاریخ و امضاء				تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۲۰: درس اول: معادله خط						
			ازشیلی	لایه	نحو	موضوع یادگیری
						معادله خط
						رابطه
						نقطه پایی
						رسم خط
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۲۱: درس دوم: شب خط و عرض از مبدأ						
			ازشیلی	لایه	نحو	موضوع یادگیری
						شب خط
						عرض از مبدأ
						رسم خط با شب
						و عرض از مبدأ
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۲۲: درس سوم: دستگاه معادله های خطی						
			ازشیلی	لایه	نحو	موضوع یادگیری
						دستگاه معادلات خطی
						روش جایگزینی
						روش حذفی
						حل مسأله با دستگاه
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۷: درس اول: عبارت های جبری و مفهوم اتحاد						
			ازشیلی	لایه	نحو	موضوع یادگیری
						عبارت جبری
						تساوی جبری
						معادله
						اتحاد
						اتحاد مرتع دوجمله ای
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۱۸: درس دوم: چند اتحاد دیگر، تجزیه و کاربردها						
			ازشیلی	لایه	نحو	موضوع یادگیری
						اتحاد مزدوج
						اتحاد جمله مشترک
						تجزیه
						کاربرد اتحاد
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			
واحد یادگیری ۱۹: درس سوم: نابرابرها و نامعادله ها						
			ازشیلی	لایه	نحو	موضوع یادگیری
						نابرابری
						نامعادله
						مجموعه جواب
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان قادر تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۲۶: درس اوّل: حجم و مساحت کره									
			ازشنی	تکنیک	تئوری	موضوع یادگیری			
						حجم کره			
						مساحت کره			
						مساحت نم کره			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan قادر تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

واحد یادگیری ۲۷: درس دوم: حجم هرم و مخروط									
			ازشنی	تکنیک	تئوری	موضوع یادگیری			
						حجم هرم			
						حجم مخروط			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan قادر تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

واحد یادگیری ۲۸: درس سوم: سطح و حجم									
			ازشنی	تکنیک	تئوری	موضوع یادگیری			
						حجم حاصل از دوران			
						حجم و گستردگی			
						تجسم فضایی			
						سطح مقطع			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan قادر تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

واحد یادگیری ۲۳: درس اوّل: معرفی و ساده کردن عبارت‌های گویا									
			ازشنی	تکنیک	تئوری	موضوع یادگیری			
						عبارت گویا			
						ساده کردن			
						عبارت‌های گویا			
						مخرج مشترک			
						مقسوم علیه جبری			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan قادر تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

واحد یادگیری ۲۴: درس دوم: محاسبات عبارت‌های گویا									
			ازشنی	تکنیک	تئوری	موضوع یادگیری			
						ضرب و تقسیم دو عبارت گویا			
						جمع و نفریق عبارت‌های گویا			
						ساده کردن عبارت‌های گویا			
						عبارت گویای مرکب			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan قادر تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

واحد یادگیری ۲۵: درس سوم: تقسیم چندجمله‌ای‌ها									
			ازشنی	تکنیک	تئوری	موضوع یادگیری			
						تقسیم چندجمله‌ای بر یک جمله‌ای			
						تقسیم چندجمله‌ای بر چندجمله‌ای			
						رابطه‌های تقسیم			
دانشآموzan غایب				دانشآموzan قادر تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء						

دستنامه طرح درس نویسی

علوم تجربی نهم

مبتنی بر واحدهای یادگیری

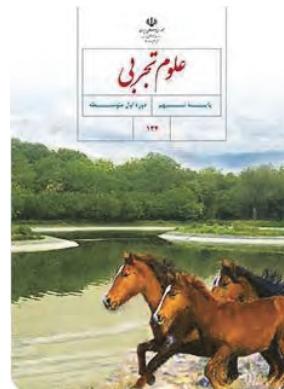
ویژه معلم

..... مدرسه:

..... نام و نام خانوادگی معلم:

پیوست‌ها

- ▶ جدول واحدهای یادگیری
- ▶ کتاب در یک نگاه
- ▶ نقشه مفهومی کتاب
- ▶ طرح درس‌های نیمه ساخته کتاب
- ▶ برگه مراقبت و وارسی کتاب

سخنی با معلمان

همچنان که می‌دانیم علاوه بر مهارت‌های عمومی و مهارت‌های تخصصی معلمان، مجموعه‌ای از مهارت‌های پیشه و شغل معلمی وجود دارند که به آن‌ها مهارت‌های حرفه‌ای گفته می‌شود. از میان خیل عظیم این مهارت‌ها که عموماً در قالب دوره‌های آموزشی ضمن خدمت ارائه می‌گردد، مهارت‌های معلمان شامل **مهارت طرح درس‌نویسی، مهارت تدریس و مهارت ارزشیابی** برای طراحی آموزشی لازم است. به طور ساده می‌توان طراحی آموزشی کلاس درس را در تصویر زیر مشاهده کرد:

معلمان به عنوان محور آموزش در مدرسه و طراح آموزشی کلاس درس همواره کتاب درسی را به عنوان طرح و برنامه رسمی خود در کلاس درس به آموزش می‌گیرند. اما نکته اساسی این است که کتاب درسی دارای چه اهداف آموزشی می‌باشد؟ یکی از نیازهای معلمان به منظور طراحی طرح درس خود، آشنایی با اهداف آموزشی کتاب درسی است. یک معلم نیاز دارد بداند:

اهداف قصد شده کتاب درسی چیست؟

تا بتواند متناسب به کمیت و کیفیت اهداف قصد شده کتاب درسی طراحی آموزشی خود را برای یک سال تحصیلی برنامه‌ریزی کرده و فرایند تدریس خود را متناسب با هر هدف، انتخاب و پس از تدریس آن را ارزشیابی نماید. لذا دستنامه‌ای به جهت پاسخ به این سوال تهیه شده است که معلمان با آن بتوانند علاوه بر مشاهده نقشه مفهومی کتاب درسی و عناوین آن با مفهوم دیگری با عنوان "**واحدهای یادگیری**", جلسات آموزشی کلاس خود را طراحی و متناسب با "**موضوعات یادگیری**" اهداف آموزشی خود را در "**طرح درس‌های نیمه ساخته**" تکمیل و تولید نمایند. این دستنامه با اهداف زیر تدوین گردیده است.

- آشنایی با اهداف آموزشی کتاب‌های درسی در قالب واحدهای یادگیری
- آشنایی با نقشه مفهومی عناوین یادگیری، واحدهای یادگیری و موضوعاتی یادگیری کتاب‌های درسی
- آشنایی با طرح درس‌نویسی بر اساس طرح درس‌های نیمه ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری با ارائه "موضوعات یادگیری"

پیشنهاد می‌شود معلمان در طول تابستان با به کار گیری این دستنامه و شرکت در دوره‌های آموزشی ضمن خدمت "راهنمای عملی نگارش طرح درس" (در سامانه مدارس یادگیرنده مرآت به نشانی Itms.ir)، طرح درس‌های خود را بر اساس واحدهای یادگیری به منظور اجرای آن در طول سال تحصیلی متناسب با "اهداف قصد شده" طراحی نمایند.

پس از طراحی و برنامه‌ریزی "اهداف آموزشی قصد شده" در طرح درس و اجرای آن در طول سال تحصیلی در کلاس درس، ارزشیابی میزان تحقق آن‌ها لازم و ضروری می‌باشد و سوال اساسی در این رابطه مطرح می‌شود:

«چقدر از اهداف قصد شده کتاب‌های درسی، در کلاس درس تحقق یافته است؟»

یا به عبارتی هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟ و یا چقدر از واحدهای یادگیری قصد شده هر کتاب درسی به آموزش گرفته شده است؟ در واقع ارزشیابی، بخشی از فرایند آموزش تلقی می‌گردد، به این معنا که ارزشیابی در جریان آموزش جاری است. در راستای پشتیبانی از مدارس در پاسخگویی به این سوال، خدمات ارزشیابی زیر ارائه می‌گردد:

- **اپلیکیشن:** به منظور خودارزیابی دانشآموزان در هر واحد یادگیری؛
- **آزمون هماهنگ:** به منظور ارزشیابی عملکرد در یک دوره آموزشی مبتنی بر واحدهای یادگیری؛
- **بسته ارزشیابی تشریحی:** به منظور ارزشیابی همه سطوح یادگیری مبتنی بر واحدهای یادگیری.

ارائه بازخورد مؤثر همراه با بازآموزی هدفمند از اهمیت ویژه‌ای در ارزشیابی‌های آموزشی برخوردار است. درگیر کردن مؤثر دانشآموزان در فرایند یادگیری، توانا کردن دانشآموزان در ارزیابی از خود، آگاه کردن معلمان از وضعیت آموزشی کلاس درس متناسب با هر واحد یادگیری و ... همه به ارتقای آموزش در کلاس درس یاری می‌رساند. در این راستا پس از اجرای ارزشیابی‌ها، **کارپوشه الکترونیکی** به منظور تجمیع نتایج آزمون‌ها با قابلیت دسترسی طبقه‌بندی شده با ویژگی‌های زیر ارائه می‌گردد:

- ارائه میزان تسلط در هر واحد یادگیری به ازای خودارزیابی‌ها در اپلیکیشن و سؤال‌های آن واحد یادگیری در آزمون هماهنگ
- قابلیت مشاهده سوال و پاسخ تشریحی خودارزیابی‌ها و آزمون‌های هماهنگ به ازای هر واحد یادگیری
- ارائه پاسخ ویدیویی آموزشی برای سوال‌های پیشرفته آزمون به منظور بازآموزی هدفمند
- امکان مقایسه عملکرد هر دانشآموز با خود در هر واحد یادگیری و در طول سال تحصیلی
- ارائه گزارش‌های توصیفی به منظور بازخورد هدفمند
- امکان ذخیره نتایج عملکرد به ازای هر واحد یادگیری در سنوات مختلف

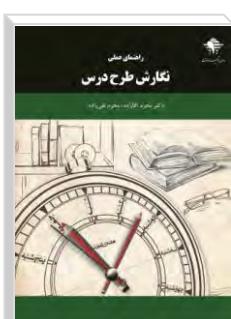
طرح درس مبتنی بر واحدهای یادگیری

همچنان که می‌دانیم در یک طبقه‌بندی کلی، مهارت‌هایی که معلمان به جهت توسعه شغلی به آن احتیاج دارند، در سه گروه مهارت‌های عمومی، مهارت‌های تخصصی و مهارت‌های حرفه‌ای طبقه‌بندی می‌شوند.

معلمان می‌توانند برای توسعه مهارت‌های حرفه‌ای خود اعم از مهارت‌های بدو خدمت، درس پژوهی، اقدام پژوهی، روان‌شناسی تربیتی و ... به سایت مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مراجعه نمایند. در این مجلد تلاش شده تا معلمان را در طراحی آموزشی کلاس درس، یاری رسانیم.

اگر کوچک‌ترین واحد محتوای آموزشی کتاب درسی را که می‌بایست توسط دانش‌آموز فراگرفته شود را واحد یادگیری بنامیم؛ معلم می‌تواند برای هر واحد یادگیری طرح درس بنویسد، آن را تدریس کند و با ارزشیابی آن می‌تواند به طور مستمر به این سوال اساسی پاسخ دهد که «هر دانش‌آموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است» و با بازخورد موثر به بهبود مستمر آن یاری رساند.

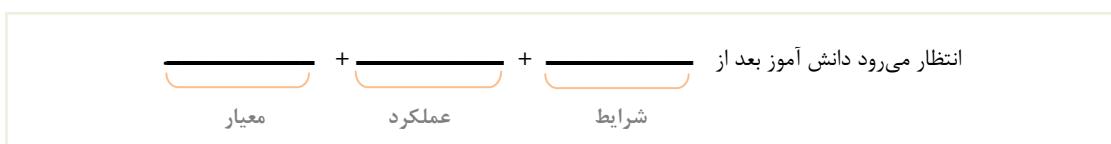
فرایند یاددهی- یادگیری تحت عنوان طراحی آموزشی انجام می‌پذیرد که قسمتی از آن در کلاس درس، قسمتی از آن در خانه و حتی محیط‌های دیگر توسط دانش‌آموز انجام می‌گردد و معلم به عنوان طراح این فرایند به ابزارهایی احتیاج دارد تا هم در فرایند یادگیری، دانش‌آموزان را یاری کند و هم خود از میزان تحقق اهداف قصد شده در طرح درس مطمئن گردد و مدرسه را مطمئن سازد که اهداف کتاب درسی در درس مربوطه محقق شده است.

طرح درس، سندی است که اجزای مختلف فرایند آموزشی برای مشارکت دانش‌آموز به منظور دستیابی به اهداف یک سال تحصیلی را ترسیم می‌کند. در یک طرح درس مجموعه فعالیت‌هایی که معلم از پیش برای رسیدن به یک یا چند هدف آموزشی ویژه تدارک می‌بیند، پیش‌بینی و تنظیم شده است و معلم با کمک طرح درس می‌تواند فعالیت‌های ضروری آموزشی را به ترتیب و در مراحل و زمان‌های مشخص و به شیوه‌ای منطقی پیش ببرد. برای این که بتوانید از این مجموعه به نحو احسن استفاده کنید، پیشنهاد می‌شود که دوره ضمن خدمت «راهنمای عملی نگارش طرح درس» را در سایت موسسه مدارس یادگیرینde مرآت به آدرس ltms.ir مشاهده نمایید و یا از کتاب «راهنمای عملی نگارش طرح درس» استفاده کنید. در این دوره ۱۰ الی ۱۲ ساختار پیشنهاد شده است. یکی از ساختارهای عمومی و همگانی که معمولاً معلمان استفاده می‌کنند، ساختار «طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری» است. در مجلد پیش رو، مجموعه حداقلی و نیمه‌ساخته مبتنی بر واحدهای یادگیری به منظور تدوین طرح درس ارائه شده است.

در طرح درس‌های نیمه ساخته، یک معلم باید به این سؤال پاسخ بدهد که: برای آموزش یک واحد یادگیری، چه چیزی را به عنوان تم استفاده کند؟ (نوع فعالیتی را که مد نظر معلم برای ایجاد انگیزه یعنی گرم کردن کلاس درس تم گفته می‌شود). عنصر ثابت همه ساختارهای طرح درس، مفهومی است تحت عنوان «هدف». یک معلم زمانی که بتواند اهداف یک واحد یادگیری را بنویسد می‌تواند به راحتی برای آن نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه، روش تدریس، روش ارزشیابی، مواد و وسائل مورد نیاز را به دست آورد.

یک جمله هدفی معمولاً سه بخش دارد: شرایط، عملکرد و معیار.

برای مثال، شما باید یک جمله هدفی را این‌گونه بنویسید: انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از خواندن این کتاب، دانش‌آموز بعد از خواندن این مطلب، دانش‌آموز بعد از تمرین این موضوع، دانش‌آموز بعد از دیدن این فیلم، دانش‌آموز بعد از انجام مباحثه، دانش‌آموز بعد از خلاصه‌نویسی، این‌ها شرایط است. بعد از چه شرایطی؟ معمولاً رایج‌ترین حالتی را که یک معلم استفاده می‌کند، «انتظار می‌رود بعد از پایان این کلاس» است.

معیار یعنی در چه سطحی است. در چه سطحی را معمولاً با فعل نشان می‌دهند: بخواند، بداند، بپرد، بدود، ایمان بیاورد، اعتقاد داشته باشد، باور کند. می‌توانید در حیطه جانشین، در حیطه مهارتی یا در حیطه نگرشی اینها را طبقه‌بندی کنید. انتظار می‌رود دانش‌آموز بعد از این شرایط، عملکردی را در چه سطحی داشته باشد.

نکته آخر که حتماً بایستی مد نظر داشته باشید، نوع فعل جمله هدفی شماست که مشخص می‌کند نوع هدف شما نگرش دانش‌آموز مد نظر است، شناخت دانش‌آموز مد نظر است، یا این که مهارت دانش‌آموز مد نظر است. به عبارت دیگر، نوع فعل شما نوع هدف سه‌گانه شما را مشخص می‌کند. اگر فعل شناختی به کار ببرید با شناخت دانش‌آموز کار دارید، اگر فعل نگرشی به کار ببرید با نگرش دانش‌آموز کار دارید. اگر فعل مهارتی به کار ببرید با مهارت دانش‌آموز کار دارید. وقتی می‌گویید بداند، شناخت است. وقتی می‌گویید بپرد، بُرد، مهارت است. وقتی می‌گویید اعتراض کند، مقایسه کند، باور کند، نگرش است.

واحدهای یادگیری کتابهای درسی و انواع ارزشیابی‌ها

ارزشیابی میزان اجرای طرح درس به معنای میزان تحقق یادگیری دانشآموزان می‌باشد. به عبارت دیگر، اجرای گام به گام طرح درس حول محور اهداف واحدهای یادگیری هر درس می‌چرخد و یک معلم توانمند باید به این سؤال بسیار مهم پاسخ دهد که «هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟».

ارزشیابی، آخرین حلقه از زنجیره‌ی طراحی آموزشی معلم است و تکمیل کننده سایر فعالیت‌های مرتبط به حساب می‌آید. در این مرحله معلم به کمک روش‌ها و فنون مختلف به سنجش^۱ فرایندهای یادگیری دانشآموزان اقدام می‌کند و با توجه به نتایج حاصله درباره‌ی کم و کیف پیشرفت آنان در یادگیری و توفیق خود در آموزش به داوری می‌پردازد. دسته‌بندی انواع ارزشیابی‌ها عبارتند از:

ارزشیابی با توجه به ملاک مورد استفاده: معروف‌ترین تقسیم‌بندی برای ارزشیابی‌های آموزشی تقسیم‌بندی آن‌ها به ارزشیابی وابسته به ملاک و ارزشیابی وابسته به هنجار است.

- ارزشیابی وابسته به ملاک: در این ارزشیابی ملاکی نامیده می‌شود، معیار یا ملاک ارزشیابی از پیش تعیین می‌شود و عملکرد دانشآموز با توجه به آن ملاک مورد قضاوت قرار می‌گیرد. این نوع ارزشیابی تعیین می‌کند که آیا دانشآموزان مطالب و هدف‌های یک واحد یادگیری را که قرار بوده است بیاموزند، به چه میزان آموخته‌اند.
- ارزشیابی وابسته به هنجار: این نوع ارزشیابی به جای یک ملاک مطلق از پیش تعیین شده بر نوعی ملاک نسبی وابسته است. در این نوع ارزشیابی می‌توان تعیین کرد که پیشرفت یک دانشآموز نسبت به دانشآموزان دیگر یا یک کلاس درس نسبت به کلاس دیگر چه وضعی دارد.

ارزشیابی با توجه به زمان و هدف استفاده: ارزشیابی‌های آموزشی را با توجه به زمان و هدف استفاده به چهار دسته ارزشیابی‌های آغازین، تکوینی، تشخیصی و تراکمی تقسیم می‌کنند:

- ارزشیابی آغازین: نخستین ارزشیابی که پیش از انجام فعالیت‌های آموزشی به اجرا درمی‌آید، ارزشیابی آغازین یا سنجش آغازین نامیده می‌شود.
- ارزشیابی تکوینی: هدف از کاربرد ارزشیابی تکوینی در رابطه با پیشرفت تحصیلی دانشآموزان، آگاهی یافتن از میزان و نحوه‌ی یادگیری آنان برای تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری و نیز، تشخیص مشکلات روش آموزش معلم در رابطه با هدف‌های آموزشی است.

^۱ سنجش یک اصطلاح کلی است و به صورت فرایندی تعریف می‌شود که برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز تصمیم‌گیری درباره‌ی دانشآموزان، برنامه‌های درسی و سیاست‌های آموزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد

• ارزشیابی تشخیصی: این ارزشیابی با هدف تشخیص مشکلات یادگیری دانشآموزان به کار می‌رود و زمانی مورد استفاده قرار می‌گیرد که معلم با مشکلات مبرم و مکرری در یک یا چند دانشآموز روبه‌رو می‌شود، که با روش‌های اصلاحی معمولی ارزشیابی تکوینی قابل رفع نیست.

• ارزشیابی تراکمی^۱: در ارزشیابی تراکمی تمام آموخته‌های دانشآموزان در طول یک دوره‌ی آموزشی ارزشیابی می‌شوند و هدف آن، نمره دادن به دانشآموزان و قضاوت درباره‌ی اثربخشی طراحی آموزشی و مقایسه‌ی برنامه‌های مختلف درسی با یکدیگر است.

ارزشیابی با توجه به ارزشیابان: ارزشیابی درونی^۲ و ارزشیابی بیرونی^۳ دو نوع ارزشیابی آموزشی دیگر است. منظور از ارزشیابی درونی، این است که بر اساس آزمون درون‌مدرسه‌ای (معلم ساخته) انجام گیرد و منظور از ارزشیابی بیرونی، ارزشیابی توسط موسسه‌های آموزشی بیرونیست که آزمون آن‌ها به صورت هماهنگ بین مدارس برگزار می‌گردد. هر دو نوع ارزشیابی درونی و بیرونی ضروری هستند. چرا که مدرسه همواره می‌بایست به دو پرسش زیر پاسخ دهد:

۱. هر دانشآموز چه میزان از هر واحد یادگیری را آموخته است؟

۲. در مقایسه با سایر مدارس، وضع ما چگونه است؟

ارزشیابی با استفاده از کارپوشه: بنا به تعریف، کارپوشه^۴ «به مجموعه‌ای از فعالیت‌های یادگیرنده گفته می‌شود که نشان‌دهنده‌ی کوشش، پیشرفت و موفقیت تحصیلی او در یک واحد یادگیری است». با استفاده از کارپوشه هم می‌توان ارزشیابی تکوینی به عمل آورد و هم تراکمی. قبلًا توضیح دادیم که ارزشیابی تکوینی یا سنجش تکوینی در جریان آموزش معلم و یادگیری دانشآموزان صورت می‌گیرد و هدف آن کمک به تکوین یا شکل‌گیری یادگیری دانشآموزان و رفع نواقص روش آموزشی معلم است. در مقابل، ارزشیابی تراکمی یا سنجش تراکمی (دوره‌ای) به عنوان وسیله‌ای برای تعیین آموخته‌های متراکم شده یا جمع شده‌ی دانشآموزان در طول یک مدت معین تحصیلی به کار می‌رود. از فناوری الکترونیکی می‌توان برای سازمان دادن، ذخیره کردن، و ارائه دادن کارپوشه‌های دانشآموزی استفاده کرد. که به اصطلاح به آن، کارپوشه‌ی الکترونیکی^۵ گفته می‌شود.

¹ summative evaluation

² internal evaluation

³ external evaluation

⁴ portfolio (در اصطلاح لغوی، این کلمه به یک کیف چرمی پهن گفته می‌شود که برای حمل برگه‌های کاغذ، صفحات پیش‌نویس یک نمایشنامه، یا مجموعه نقاشی‌های یک فرد به کار می‌رود. این اصطلاح از آنجا در آموزش به عنوان یک روش به کار رفته که در آن دانشآموز مجموعه‌ای از کارهای خود را که در طول یک سال یا نیمسال تحصیلی انجام داده است، معمولاً در داخل یک پوشه، برای نشان دادن توانایی‌اش به معلم یا ارزشیاب ارائه می‌دهد).

⁵ electronic portfolio

واحدهای یادگیری کتابهای درسی، اپلیکیشن خودارزیابی و آزمون هماهنگ

معلمان با انواع ارزشیابی‌های مذکور از وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان کسب اطلاع می‌نمایند. اما آن‌چه مهم است، این است که اولاً اطلاعات فراهم شده با دقت کافی و صحت قابل اعتماد و مناسب با واحدهای یادگیری تهیه شده باشد؛ ثانیاً سریع و روزآمد باشد. در این راستا مرآت با ارائه خدمات زیر بنا دارد معلمان را در جریان میزان تحقق اهداف آموزشی هر واحد یادگیری قرار دهد.

خودارزیابی دانش‌آموزان در هر واحد یادگیری توسط اپلیکیشن^۱

اپلیکیشن بستری است که دانش‌آموزان می‌توانند برای ایجاد موقعیت یادگیری اقدام به شخصی سازی یادگیری بر اساس واحدهای یادگیری کتابهای درسی نمایند.

ویژگی‌های اپلیکیشن عبارتند از:

- انجام خودارزیابی‌های مستمر و روزانه با قابلیت مشاهده میزان تسلط در هر واحد یادگیری و ثبت نتایج در کارپوشه
- بازآموزی هدفمند دانش‌آموزان پس از انجام خودارزیابی از طریق مشاهده پاسخنامه تشریحی و فیلم‌های آموزشی و بررسی خطاهای یادگیری در هر سوال (این سرویس برای مدارس عضو رایگان است)
- امکان ثبت برنامه مطالعاتی روزانه در هر واحد یادگیری به همراه پیشنهاد مطالعاتی هوشمند
- ایجاد کارپوشه الکترونیکی شخصی از وضعیت پیشرفته و میزان تسلط دانش‌آموز در هر واحد یادگیری با دسترسی طبقه‌بندی شده در کارپوشه مدرسه به منظور ارزشیابی مستمر عملکرد آموزشی دانش‌آموزان
- دارای تأییدیه از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش

ارزشیابی عملکرد یک دوره آموزشی با آزمون هماهنگ

آزمون‌های هماهنگ مدارس با هدف رصد میزان تحقق اهداف واحدهای یادگیری مناسب با برنامه آموزشی، طراحی شده است. دانش‌آموزان می‌توانند در این آزمون‌ها هم به صورت حضوری و هم از طریق اپلیکیشن به صورت آنلاین شرکت نمایند. ویژگی‌های برجسته این آزمون‌ها به شرح زیر است:

- گام‌های آزمون مناسب با برنامه مدرسه و واحدهای یادگیری
- طراحی سوالات آزمون مناسب با اهداف کتاب درسی^۱

^۱ جهت نصب اپلیکیشن بر روی تلفن همراه می‌توانید عبارت «مرآت» را در google play (ویژه اندروید) یا اناردونی (ویژه iOS) جستجو و نصب نمایید.

- ارزشیابی از حیطه‌های شناختی
- هماهنگی با طرح درس معلمان
- آسیب‌سنجدگیری دقیق برای معلمان
- تشکیل کارپوشه بر اساس واحدهای یادگیری
- ارائه گزارش بر اساس واحدهای یادگیری به منظور رصد تحقق اهداف آموزشی
- ارائه گزارش‌های نوشتاری
- ارائه تقدیرنامه برای تشویق

ایجاد کارپوشه عملکرد آموزشی برای بازخورد مؤثر و بازآموزی هدفمند

تجمیع اطلاعات آموزشی دانش آموز برای معلمان به منظور رصد میزان تحقق اهداف آموزشی طرح درس خود بسیار پراهمیت می‌باشد. بدین‌جهت است زمان زیادی از معلمان به جمع آوری و طبقه‌بندی اطلاعات آموزشی می‌گذرد تا بتوانند یک ارزشیابی آموزشی برای برنامه و فعالیت بعدی خود داشته باشند. بدین‌منظور کارپوشه الکترونیکی از تجمیع اطلاعات داینامیک فعالیت‌های آموزشی دانش آموز (در اپلیکیشن و آزمون‌های هماهنگ) ایجاد شده است. معلمان می‌توانند از طریق نام کاربری و رمز عبور اختصاصی خود به آن دسترسی داشته باشند.

^۱ در آزمون‌های شبیه ساز کنکور پایه‌های دهم و یازدهم و آزمون‌های پایه دوازدهم، علاوه بر اهداف کتاب درسی، رویکرد طراحی سوالات کنکور سراسری با هدف موفقیت دانش‌آموزان مدنظر بوده است.

جدول واحد های یادگیری نهاد متوسطه ا

૧૮૫

کتاب علوم تجربی نهم در یک نگاه

در آموزش این کتاب ساخته‌ها و اهداف پایه را مدنظر قرار دهیم.

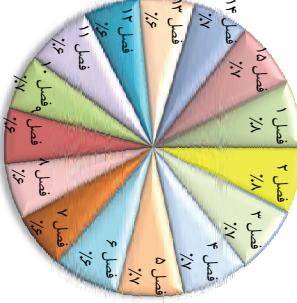
جعفریان

- د تربیت و اخلاقی خود را کسب نکند.
و بتوسق ملکهای را برای انتخاب سپک زندگی شخصی و اجتماعی خود انتخاب و با عمل به آنها، میزان تأثیر آن را ازبیاتی کند.

سیاست و اقتصاد

	زیست و بدنی	علمی و فناورانه	باشدایی این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.
۱. حکمت و معارف اسلامی	اقتصادی و حرفه‌ای	چایگاه این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	
۲. آفران و عرقی	باشدایی و فناوری	باشدایی مفاهیم اصلی اقتصاد خاورگاه و درگ شویه‌های مالیه شخصی (پس انداز و مدیریت ریسک) محتاطی آن را در زندگی به کار بگیرید و در پیش‌بود اقتصاد خاورگاه فلاٹه مشارکت نماید.	
۳. آذربایجان و ادبیات فارسی	باشدایی و فناوری	۱- باشدایی مفاهیم اصلی اقتصاد خاورگاه و درگ شویه‌های مالیه شخصی (پس انداز و مدیریت ریسک) محتاطی آن را در زندگی به کار بگیرید و در پیش‌بود اقتصاد خاورگاه فلاٹه مشارکت نماید. ۲- باشدای از قوهای متابغ و کسب صلحیت‌های فتاویٰ پایه در تولید و عرضه محصول مناسب با عالیت، استفاده و جوییت پویی انتخاب مسیر شغلی آینده خود برپا نماید.	
۴ فرهنگ و هنر	باشدای و فناوری	۱- باشدای این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	
۵ مسلطت و تربیت بدنی	باشدای و فناوری	۲- باشدای این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	
۶ عکس و فن اوری	باشدای و فناوری	۳- باشدای این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	
۷	باشدای و فناوری	۱- باشدای این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	
۸	باشدای و فناوری	۲- باشدای این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	
۹	باشدای و فناوری	۳- باشدای این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	
۱۰	باشدای و فناوری	۱- باشدای این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	
۱۱	باشدای و فناوری	۲- باشدای این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	
۱۲	باشدای و فناوری	۳- باشدای این کتاب را در حوزه‌های تربیت و یادگیری برنامه درسی ملی پذیریم.	

نسبت هر عنوان یادگیری در کتاب

پیوست ۳ علوم پیجری نهم

پیوست ۴

طرح درس‌های نیمه‌ساخته
علوم تجربی نهم

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

مواد و نقش آنها در زندگی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع دو اتمی را .....
۲. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع پند اتمی را .....
۳. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع پایه‌های را .....
۴. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع همل اتمی بور را .....
۵. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع عنصر را .....
۶. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع ترکیب را .....
۷. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع فلز را .....
۸. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع تغافل را .....
۹. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع آرایش الکترونی را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع مواد مصنوعی و طبیعی را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع پرهنجه نیتروژن را .....
۱۲. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع واکنش پذیری را .....
۱۳. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع طبقه‌بندی عنصرها را .....
۱۴. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع کاربرد فلزها و تغافل‌ها را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

رفتار اتم‌ها با یکدیگر

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع ذره‌های سازنده مواد را .....
۲. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع یون‌ها، مولکول‌ها و اتم‌ها را .....
۳. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع پیوند یونی را .....
۴. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع رسانای الکتریکی را .....
۵. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع فواین ترکیب‌های یونی را .....
۶. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع پیوند کوالانتسی را .....
۷. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع قانون پایستگی هر^۳ را .....
۸. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع یون‌ها در برق را .....
۹. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع دارو ستد الکترون را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع اشتراک الکترون را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

به دنبال محیطی بهتر برای زندگی

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....
----

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پرهفته‌های طبیعی را
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پرهفته کبرین را
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سوخت فسیلی را
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فواین هیدرکبرین‌ها را
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پالایش نفت قام را
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع برج تقطیر را
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع هیدروکبرین‌ها را
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پرش نفتی را
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پایمری شدن را
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مانگاری پلیمرها را
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آلوگی مهیط زیست را
۱۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع توازن در طبعت را

۳. روش / روش‌های تدریس

.....
----

۴. روش‌های ارزشیابی

.....
----

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....
----

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

حرکت چیست

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....
----

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع جایه‌های را ....
۲. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع مساخت را ....
۳. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع تندی متوسط را ....
۴. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع سرعت متوسط را ....
۵. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع تندی لحظه‌ای - زمان را ....
۶. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع شتاب متوسط را ....
۷. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع هرکت یکنواخت را ....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....
----

۴. روش‌های ارزشیابی

.....
----

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....
----

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

نیرو

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....
----

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از	....	....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از	....	....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از	....	....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از	....	....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از	....	....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از	....	....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از	....	....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....
----

۴. روش‌های ارزشیابی

.....
----

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....
----

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

زمین ساخت ورقه‌ای

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع هر کلت ورقه‌ها را .....
۲. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع نظریه جایه‌جایی قاره‌ها را .....
۳. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع گسل را .....
۴. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع هر کلت امتداد لغز را .....
۵. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع فرضیه گسترش بسته اقیانوس‌ها را .....
۶. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع پامد هر کلت ورقه‌های سیک کره را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

آثاری از گذشته زمین

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع فضیل را .....
۲. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع انواع سلک‌ها را .....
۳. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع تاریخه زمین را .....
۴. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع قالب داطی را .....
۵. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع قالب قاریه را .....
۶. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع فضیل راهنمای را .....
۷. انتظار می‌رود دانش‌آموزان بعد از ..... موضوع شرایط تشكیل فضیل را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

فشار و آثار آن

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....
----

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار هی رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع فشار در پامرات، را .....
۲. انتظار هی رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع فشار در هایگات، را .....
۳. انتظار هی رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع فشار در گازها، را .....
۴. انتظار هی رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع عمق را .....
۵. انتظار هی رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع اختلاف فشار را .....
۶. انتظار هی رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع ترمز هیدرولیک را .....
۷. انتظار هی رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع اصل پاسکال را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....
----

۴. روش‌های ارزشیابی

.....
----

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....
----

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

ماشین‌ها

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

_____

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع ماشین‌های ساده را .....
موضوع مزیت مکانیکی را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع گشتاور را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع اهرم را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع قدرقه را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع سطح شبکه را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پهنده را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع پهنده را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

_____

۴. روش‌های ارزشیابی

_____

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

_____

۶. زمان مورد نیاز

_____

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

نگاهی به فضا

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع لکشان را.
۲. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع نحوم را.
۳. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع سیارات منظمه شمسی را.
۴. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع اهرام منظمه شمسی را.
۵. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع اسطولاً را.
۶. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع صورت فکی را.
۷. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع سیارة قمر را.
۸. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع سیارک را.
۹. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع شهاب ستگ را.

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

گوناگونی جانداران

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع صفات ظاهری را**
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع رده‌بندی را**
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع ویژگی سلول‌ها را**
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع انواع سلول‌ها را**
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع آغازیان را**
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع قارچ‌ها را**
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... **موضوع باکتری‌ها را**

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

دنیای گیاهان

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع فتوستتر را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بافت‌ها را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بافت پویی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بافت آکلش را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع روزنه‌ها را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بازدانه را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آندر را .....
.....

۳. روش / روش‌های تدریس

۴. روش‌های ارزشیابی

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

۶. زمان مورد نیاز

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

جانوران بی‌مهره

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بی‌مهره را .....
..... موضوع اسفنج را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از .....
..... موضوع کرمها را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از .....
..... موضوع نرماتنان را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از .....
..... موضوع بنپایان را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از .....
..... موضوع بندپایان را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....

۴. روش‌های ارزشیابی

.....

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

جانوران مهره دار

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....
----

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع دوستی را .....
۲. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع ماهی ها را .....
۳. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع پرنرکان را .....
۴. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع گلریزی را .....
۵. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع قرنکان را .....
۶. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع پستانداران را .....
۷. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع چنین را .....
۸. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع پر را .....
۹. انتظار می‌رود دانش آموزان بعد از ..... موضوع پوشش را .....

۳. روش / روش های تدریس

.....
----

۴. روش های ارزشیابی

.....
----

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....
----

۶. زمان مورد نیاز

.....

طرح درس شماره: ....

طرح درس مبتنی بر واحد یادگیری

علوم تجربی

عنوان کتاب

نام معلم

با هم زیستن

واحد یادگیری

نام مدرسه

تاریخ اجرا

پایه تحصیلی نهم

۱. نوع فعالیت برای ایجاد انگیزه

.....
----

۲. اهداف / پیامدها

۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع بوماساگلان را .....
۲. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع غیربوماساگلان را .....
۳. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع زنگره غذایی را .....
۴. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع شبکه غذایی را .....
۵. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع گل سلگ را .....
۶. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع همزیستی را .....
۷. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع همسفرگی را .....
۸. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع آنکلی را .....
۹. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع مهترفکننده را .....
۱۰. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تولیدکننده را .....
۱۱. انتظار می‌رود دانشآموزان بعد از ..... موضوع تجزیهکننده را .....

۳. روش / روش‌های تدریس

.....
----

۴. روش‌های ارزشیابی

.....
----

۵. مواد و وسایل مورد نیاز

.....
----

۶. زمان مورد نیاز

.....

پیوست ۵

برگه مراقبت و وارسی
واحدهای یادگیری
علوم تجربی نهم

برگه مراقبت و وارسی واحدهای یادگیری علوم تجربی نهم

واحد یادگیری ۲: رفتار اتم‌ها با یکدیگر						
			آنژلی	زئن	نیو	موضوع یادگیری
						ذرهای سازنده مواد
						یون‌ها، مولکول‌ها و اتم‌ها
						پیوند یونی
						رسانایی الکتریکی
						خواص ترکیب‌های یونی
						پیوند کوالانسی
						قانون پایستگی چرم
						یون‌ها در بدن
						داد و ستد الکترون
						اشتراک الکترون
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول		تایید معلم			تایید مشاور / ناظر / مسئول	
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء	

واحد یادگیری ۱: مواد و نقش آنها در زندگی						
			آنژلی	زئن	نیو	موضوع یادگیری
						دو اتمی
						چند اتمی
						پلیمرها
						مدل آتی بور
						عنصر
						ترکیب
						فلز
						نافلز
						آرایش الکترونی
						مواد مصنوعی و طبیعی
						چرخه نیتروژن
						واکنش پذیری
						طبقه‌بندی عنصرها
						کاربرد فلزها و نافلزها
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول		تایید معلم			تایید مشاور / ناظر / مسئول	
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء	

واحد یادگیری ۵: نیرو						
			ازشیلی	تکلف	تُسُنْ	موضوع یادگیری
						نیروی خالص
						نیروی وزن
						نیروی عمل و عکس العمل
						تعادل
						قانون اول و دوم و سوم
						شتاب
						اصطکاک
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۳: به دنبال محیطی بهتر برای زندگی						
			ازشیلی	تکلف	تُسُنْ	موضوع یادگیری
						چرخه های طبیعی
						چرخه کربن
						سوخت فسیلی
						خواص هیدروکربن ها
						پالایش نفت خام
						برج تقطیر
						هیدروکربن ها
						برشن نقی
						پلیمری شدن
						ماندگاری پلیمرها
						آلودگی محیط زیست
						توازن در طبیعت
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۶: زمین ساخت و رقاهای						
			ازشیلی	تکلف	تُسُنْ	موضوع یادگیری
						حرکت ورقه ها
						نظریه جابه جایی
						قاره ها
						گسل
						حرکت امتداد لغز
						فرضیه گسترش
						بستر اقیانوس ها
						بیامد حرکت
						ورقه های سنگ کرده
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۴: حرکت چیست						
			ازشیلی	تکلف	تُسُنْ	موضوع یادگیری
						جابه جایی
						مسافت
						تدی متوسط
						سرعت متوسط
						تدی لحظه ای - زمان
						شتاب متوسط
						حرکت یکنواخت
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فقد تکلیف						
تأیید مشاور / ناظر / مسئول			تأیید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۹: ماشین‌ها									
			ازنشیلی	لکف	بُرْج	موضوع یادگیری			
						ماشین‌های ساده			
						مزیت مکانیکی			
						گشتاور			
						اهرم			
						قرقره			
						سطح شیبدار			
						چرخ‌دنده			
دانش آموزان غایب				دانش آموزان فاقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء							

واحد یادگیری ۱۰: نگاهی به فضا									
			ازنشیلی	لکف	بُرْج	موضوع یادگیری			
						کهکشان			
						نجوم			
						سیارک منظمه شمسی			
						اجرام منظمه شمسی			
						اسطرباب			
						صورت فلکی			
						سیاره قمر			
						سیارک			
						شهاب‌سنگ			
دانش آموزان غایب				دانش آموزان فاقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء							

واحد یادگیری ۷: آثاری از گذشته زمین									
			ازنشیلی	لکف	بُرْج	موضوع یادگیری			
						فسیل			
						انواع سنگ‌ها			
						تاریخچه زمین			
						قالب داخلی			
						قالب خارجی			
						فسیل راهنما			
						شرایط تشكیل فسیل			
دانش آموزان غایب				دانش آموزان فاقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء							

واحد یادگیری ۸: فشار و آثار آن									
			ازنشیلی	لکف	بُرْج	موضوع یادگیری			
						فشار در جامدات			
						فشار در مایعات			
						فشار در گازها			
						عمق			
						اختلاف فشار			
						ترمز هیدرولیک			
						اصل پاسکال			
دانش آموزان غایب				دانش آموزان فاقد تکلیف					
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم						
تاریخ و امضاء		تاریخ و امضاء							

واحد یادگیری ۱۳: جانوران بی‌مهره						
			آزمایشی	لیکن	تئو	موضوع یادگیری
						بی‌مهره
						اسفنج
						کرم‌ها
						نرم‌تنان
						بندپیان
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۱: گوناگونی جانداران						
			آزمایشی	لیکن	تئو	موضوع یادگیری
						صفات ظاهری
						رده‌بندی
						ویژگی سلول‌ها
						انواع سلول‌ها
						آغازیان
						قارچ‌ها
						باکتری‌ها
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۴: جانوران مهره‌دار						
			آزمایشی	لیکن	تئو	موضوع یادگیری
						دوزیست
						ماهی‌ها
						برندگان
						دگردیسی
						خرنده‌گان
						پستانداران
						جنین
						پر
						پوشش
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۲: دنیای گیاهان						
			آزمایشی	لیکن	تئو	موضوع یادگیری
						فتوستنر
						باقث‌ها
						باقث چوبی
						باقث آبکش
						روزنده‌ها
						بازدانه
						آوند
دانش آموزان غایب						
دانش آموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مسئول			تایید معلم			
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء			

واحد یادگیری ۱۵ : باهم زیستن

موضع یادگیری	نام	نام انگلی	نام فارسی	نام کشیده	نام کشیده	نام کشیده
بومسازگان						
غیربومسازگان						
زنجبیره غذایی						
شبکه غذایی						
گل سنگ						
همزیستی						
هم سفرگی						
انگلی						
مصرف کننده						
تولید کننده						
تجزیه کننده						
دانشآموزان غایب						
دانشآموزان فاقد تکلیف						
تایید مشاور / ناظر / مستول						
تاریخ و امضاء						
تایید معلم						
تاریخ و امضاء						

از طراحی تا ارزشیابی در یک نگاه:

- با جایگاه کتاب های درسی در اسناد بالا دستی آشنا شویم.
- کتاب های درسی را به واحدهای یادگیری تبدیل کنیم
- طراحی آموزشی مدرسه را به منظور تحقق اهداف آموزشی ارزشیابی کیم.
- با تبدیل واحدهای یادگیری به اهداف آموزشی «طراحی آموزشی مدرسه» را تدوین کیم.